

13.09.2022

Kokousaika 13.09.2022 16:15 - 19:26

Kokouspaikka Töysänkatu 2 D, Moreeni + sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Razmyar, Nasima	apulaispormestari poistui 19:06, poissa: 255 §, 256 §
Apter, Ted	
Chydenius, Jussi	
Dufva, Veli-Pekka (etänä)	
Grotenfelt, Nora	
Korpinen, Sini	poistui 18:46, poissa: 250 § - 256 §
Malin, Petra	
Saxberg, Mirita (etänä)	
Säynevirta, Sami	
Yanar, Ozan	
Hamilo, Marko	varajäsen
Kirjasniemi, Eevi	varajäsen saapui 16:29, poissa: 227 §
Lahtinen, Vesa	varajäsen

Muut

Grönholm, Niclas	ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
Järvenkallas, Satu	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Kemppi, Miia	varhaiskasvatusjohtaja
Kukkonen, Arja	lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Salo, Outi	perusopetusjohtaja
Kemppi, Mauno	tilapalvelupäällikkö
Takanen, Kati	hallintojohtaja
Vuontisjärvi, Tero	talous- ja suunnittelupäällikkö asiantuntija saapui 16:30, poistui 17:30, läsnä: 229 §
Talvensaari, Hanna-Kaisa	viestintä- ja markkinointipäällikkö
Lax, Jaana	hallintoasiantuntija
Silander, Pasi	ict-hankepäällikkö asiantuntija

13.09.2022

---

		saapui 16:25, poistui 16:29, läsnä : 228 § nuorisoneuvoston edustaja
Puheenjohtajat	Suonio, Rasmus	
	Nasima Razmyar	apulaispormestari 227-254 §
	Vesa Lahtinen	255 §, 256 §
Esittelijät		
	Nasima Razmyar	apulaispormestari 227 §
	Satu Järvenkallas	kasvatuksen ja koulutuksen toimia- lajohtaja 228-251 §, 254-256 §
	Arja Kukkonen	lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja 252 §
	Miia Kemppi	varhaiskasvatusjohtaja 253 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Jaana Lax	hallintoasiantuntija 227-256 §

13.09.2022

---

§	Asia	
227	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
228	Asia/20	Oppimisanalytiikan, data-analytiikan ja tietotyöpöytien kehitys-, testaus- ja operointityön (TOPA DPS 6) hankinta vuosille 2022–2024
229	Asia/2	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talousarvioehdotus 2023 ja taloussuunnitelmaehdotus 2023-2025
230	Asia/3	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta lukion opinto-ohjauksen resursoinnin parantamiseksi
231	Asia/4	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien ja pd-raham lisäämiseksi
232	Asia/5	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta ammatillisen koulutuksen re-sursoinnin parantamiseksi
233	Asia/6	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta lukioiden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä
234	Asia/7	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Reetta Vanhasen talousarvioaloitteesta kauramaidon tarjoamisesta päiväkodeissa ja kouluissa
235	Asia/8	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Petra Malinin talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden parantamiseksi ja kolmiportaisen tuen turvaamiseksi
236	Asia/9	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Anniina Iskaniuksen talousarvioaloitteesta säänmukaisista ulkovaatteista ja jalkineista varhaiskasvatuksen työntekijöille
237	Asia/10	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Mari Holopaisen talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen suunnittelutuntien huomioimiseksi
238	Asia/11	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Johanna Nuortevan talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen mitoituksen määrittelyn muuttamiseksi ja tarvittavan lisähenkilöstön palkkaamiseksi

13.09.2022

-
239	Asia/12	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Mika Ebelingin talousarvioaloitteesta kotihoidon tuen Helsinki-lisän laajentamisesta 1–3-vuotiaisiin lapsiin ja Helsinki-lisän määrän nostamisesta
240	Asia/13	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Terhi Peltokorven talousarvioaloitteesta kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttamisesta 1–2-vuotiaille lapsille
241	Asia/14	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Johanna Nuortevan talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen lastenhoitajien oppisopimuspaikkojen lisäämiseksi
242	Asia/15	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Sinikka Vepsän talousarvioaloitteesta lähihoitajien oppisopimuspaikkojen lisääminen vanhuspalveluihin
243	Asia/16	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Mia Nygård-Peltolan talousarvioaloitteesta Helsingin toimialojen toimistotiloista
244	Asia/17	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Ville Jalovaaran talousarvioaloitteesta osoitteessa Villiruusunkuja 4 sijaitsevan Aurinkolahden peruskoulun sivukoulun kunnostamista
245	Asia/18	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Minja Koskelan talousarvioaloitteesta määräaikaisten opettajien kesäloman palkasta
246	Asia/19	Vuoden 2022 talousarvion toinen toteutumisenennuste
247	Asia/21	Alueen 2 ruoka- ja puhtauspalveluiden hankinta 1.1.2023 – 31.12.2025
248	Asia/22	Peruskoulujen teknisentyön puuntyöstökoneiden, -laitteiden ja -tarvikkeiden hankinta sopimuskaudelle 1.10.2022 – 31.9.2024
249	Asia/23	Välipalamaksun hyvittäminen leikkipuiston ollessa suljettuna
250	Asia/24	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Johanna Nuortevan valtuustoaloitteesta koskien valmistavan opetuksen toteuttamista
251	Asia/25	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Petra Malinin valtuustoaloitteesta lasten ja nuorten suojaamiseksi UV-säteilyltä
252	Asia/26	Ammatillisen koulutuksen opiskeluoikeustoimikunnan asettaminen sekä sen jäsenten ja puheenjohtajan valitseminen toimikaudeksi

13.09.2022

1.9.2022 – 31.12.2024

253	Asia/27	Osoitteeseen Paciuksenkatu 19 toteutettavien päiväkotitilojen tarveselvitys
254	Asia/28	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto osoitteessa Silkokuja 7 sijaitsevan Malmin peruskoulun Kesälän toimipisteen ja päiväkotitilain Kotinummen perusparannuksen hankesuunnitelmasta
255	Asia/29	Osoitteessa Tallbergin puistotie 12 perusparannettavan ja korvaavan laajennuksen Drumsö lågstadieskolanin ja förskolanin tarveselvitys
256	Asia/30	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisten viranomaisten päätösten seuraaminen ajalta 6. - 12.9.2022

§ 227

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Mirita Saxbergin ja Sini Korpisen sekä varatarkastajiksi Ozan Yanarin ja Sami Säynevirran.

Esittelijä

apulaispormestari
Nasima Razmyar

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaispormestari
Nasima Razmyar

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 228

Oppimisanalytiikan, data-analytiikan ja tietotyöpöytien kehitys-, testaus- ja operointityön (TOPA DPS 6) hankinta vuosille 2022–2024

HEL 2022-009054 T 02 08 02 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hankkia asiantuntijapalveluina kehitys-, testaus- ja operointityötä Codemen Oy:ltä (y-tunnus: 2577936-4).

Hankinnan arvonlisäveroton arvo (alv 0 %) on enintään 1 440 000 euroa. Hankinta ajoittuu vuosille 2022–2024. Hankinta toteutetaan vuosittaisten budjettien puitteissa.

Hankinnan laajuus on noin 1 500–2 500 henkilötyöpäivää (sitoumukseton arvio). Lisäksi hankintaan sisältyy optiomahdollisuus lisähankinnoista, jonka laajuus on noin 1 500–2 500 henkilötyöpäivää (sitoumukseton arvio). Tämän hankintapäätöksen enimmäisarvon ylittävistä lisähankinnoista päätetään tarvittaessa erikseen uudella päätöksellä.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti oikeuttaa toimialajohtajan allekirjoittamaan hankintapäätöksen perusteella tehtävät hankintaan liittyvät sopimukset, hyväksymään hankintapäätökseen perustuvat tilaukset ja tarvittaessa päättämään sopimusten irtisanomisesta tai purkamisesta.

Käsittely

Asian aikana oli kuultavana ICT-hankepäällikkö Pasi Silander. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti käsitellä esityslistan asian 20 ennen esityslistan asiaa 2.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Pasi Silander, ICT-hankepäällikkö, puhelin: 310 86684
pasi.silander(a)hel.fi
Soili Haapala, tietohallintopäällikkö, puhelin: 09 310 86547
soili.haapala(a)hel.fi

Liitteet

1 Tarjouspyyntö_406759

2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, DPSn sisällä tehtävä hankinta, Kasko_Ik

Otteet

Ote
Asianosaiset

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, DPSn sisällä tehtävä hankinta, Kasko_Ik

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

TOPA-hankkeen lyhyt kuvaus ja hankinnan taustaa

TOPA-hankkeessa kehitetään kouluille sekä varhaiskasvatukseen pedagogisella tiedolla johtamisen työkaluja (tietotyöpöytiä, dashboardeja) ja oppimisanalytiikan sovelluksia niin oppijoille kuin opettajille. Kehittäminen tapahtuu vaiheittain, ja se on organisoitu päiväkotien, koulujen, lukioiden ja ammatillisen koulutuksen tarpeiden sekä innovatiivisten kokeilujen pohjalta.

Varhaiskasvatuksen johdolle kehitettävä tietotyöpöytä esittää tarvittavaa tietoa varhaiskasvatuksen toimintojen johtamiseen sekä myös palveluverkon kehittämisen tueksi. Tietotyöpöydällä esitetään muun muassa päivittäinen tilannekuva sekä laskennalliset indikaattorit, kuten täyttöasteet ja käyttöasteet alueittain ja päiväkodeittain. Lisäksi tietotyöpöydälle rakennetaan data-analytiikkaa varhaiskasvatushakemusten paikkatoiveiden toteutumisesta ja lasten matka-ajoista päiväkotiin.

Varhaiskasvatuksen johdon tietotyöpöydät ovat olleet pilottikäytössä varhaiskasvatuksen palvelukokonaisuuden johdolla keväästä 2022 alkaen, ja käyttöä on tarkoitus laajentaa syksystä 2022 alkaen kaikkiin päiväkoteihin. Tietotyöpöytiä kehitetään käyttäjien tarpeiden ja käyttäjiltä saatavan palautteen ohjaamina vuosina 2023–2024.

TOPA-hankkeella on keskeinen rooli varhaiskasvatuksen proaktiivisten palvelujen kehittämisessä datan, ennakoinnin ja tekoälyn käytön osalta. Proaktiivisen varhaiskasvatuspaikan tarjoamisen tueksi rakennetaan suosittelualgoritmiikkaa osana Varhaiskasvatus proaktiivisesti -

projektia, jolle Kaupunginhallitus on kokouksessaan 22.3.2021 myöntänyt erillismäärärahan. Lisäksi projektissa kehitetään päiväkodeille työkalua päiväkotien ryhmien muodostuksen tueksi, jotta päiväkotiryhmät voidaan suunnitella ennakoivasti siten, että mahdollisimman monelle lapselle voidaan tarjota paikka perheen toiveen mukaisessa päiväkodissa.

Pedagogisen tietojohdamisen työkalut tukevat kouluja ja rehtoreita pedagogisen toiminnan johtamisessa ja oppimisyhteisön hyvinvoinnin edistämässä sekä auttavat oppijoiden tuentarpeen varhaisessa tunnistamisessa. Pedagogisen tietojohdamisen työkaluilla rehtorit voivat esimerkiksi seurata analytiikkaa poissaolotiedoista, tukitoimista, opintomenestyksestä ja tuen kohdentumisesta, oppilaiden hyvinvoinnista ja teknologian käytöstä. Työkalut automaattisesti kokoavat, analysoivat ja visualisoivat tietoja eri lähteistä, mm. opintohallintojärjestelmistä ja oppijakyselyistä.

Pedagogisen tietojohdamisen työkalujen ensimmäinen versio on ollut suomenkielisen perusopetuksen koulujen ja hallinnon käytössä syksystä 2020 alkaen. Ruotsinkielisten koulujen sekä lukioiden osalta pedagogisen tietojohdamisen työkalujen ensimmäinen versio on toteutettu vuonna 2021, ja sitä on kehitetty vuoden 2022 aikana eteenpäin. Lukiokoulutuksen tietotyöpöydät esittävät tilannekuvan lisäksi tietoja lukiokohtaisesti arvosanoista, poissaoloista sekä teknologian hyödyntämisestä opetuksessa ja opiskelussa.

Perusopetuksen tietojohdamisen työpöydälle on toteutettu ensimmäinen pilotti oppijoiden hyvinvointiin liittyen syksyllä 2021. Vastaava pilotti on toteutettu myös ammatillisen koulutuksen johdon tietotyöpöydälle keväällä 2022.

Työkalut ovat parhaillaan suurilta osin pilotointikäytössä, jotta loppukäyttäjiltä saadaan palautetta työkalujen kehittämistarpeista ja järjestelmän tuottamaa tietoa voidaan parantaa. Tietoikkunoita (digitaalisia dashboardeja) on tarkoitus avata jatkossa myös suoraan opettajien käyttöön. Lisäksi toimialan johdolle ja hallinnolle avataan hallinnon näkymä, joka koostaa eri koulutusasteiden tietotyöpöydät yhteiseksi näkymäksi.

Yhtenä TOPA-hankkeen keskeisenä kehittämiskohteena on oppimisanalytiikan sovellusten kehittäminen opettajien ja oppijoiden käyttöön. Oppimisanalytiikan sovellusten kehittäminen on käynnistynyt ensimmäisessä vaiheessa ammatillisen koulutuksen kontekstissa, koska jokaiselle ammatilliselle opiskelijalle tulee lakisääteisesti tehdä henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS). Jokaiselle opis-

13.09.2022

kelijalle suunnitellaan yksilöllinen opiskelupolku ja yksilöllinen opiskeluaika.

Kehitettävä, tekoälypohjainen AI-HOKS-sovellus tarjoaa ammatilliseen koulutukseen opettajille ja opinto-ohjaajille työkalun seurata ja ohjata opiskelijoiden oppimista ja etenemistä niin ryhmän kuin yksilön tasolla. Opiskelijoille AI-HOKS on työkalu oman opiskelun ja valintojen suunnitteluun sekä seurantaan tarjoten struktuurin osaamisen kehittämisen prosessille. AI-HOKS-sovellusta muokattuna tai sen yksittäisiä moduuleita voidaan ammatillisen koulutuksen lisäksi jatkossa hyödyntää myös lukiokoulutuksen sekä perusopetuksen tarpeisiin.

AI-HOKS-sovelluksesta prototyypin ensimmäinen kokeilu on toteutettu oppijoiden ja opettajien kanssa keväällä–kesällä 2021. Tuotantoversion kehittämistyö tehdään yhteistyönä Stadin ammatti- ja aikuisopiston kanssa sekä osallistuen Stadin ammatti- ja aikuisopiston koordinoimaan kansalliseen kehittämisryhmään. AI-HOKS-sovellus on tarkoitus ottaa laajasti ammatillisten opiskelijoiden käyttöön vuoden 2023 aikana.

Hankinnan kohteena olevat asiantuntijapalvelut kohdistuvat oppimisanalytiikan ja pedagogisen tietojohtamisen sovellusten, tietotyöpöytien ja tietoikkunoiden kehittämiseen.

Hankintamenettely

Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala perusti IT-palvelut (DPS) -nimisen dynaamisen hankintajärjestelmän sähköiseen Hilma-ilmoituskanavaan 22.12.2018. Dynaamiselle hankintajärjestelmälle laskettu hankinnan ennakoitu arvo ylitti EU-kynnysarvon. Alkuperäisen hankintailmoituksen numero Hilma-ilmoituskanavassa oli 2018-026564 ja Euroopan unionin virallisessa lehdessä (EUVL) 2018/S 247-569736. Hankintailmoitusta korjattiin Hilma-ilmoituskanavassa 20.5.2019 ja 16.6.2019 julkaistuilla ilmoituksilla (EUVL 21.5.2019 ja 18.6.2019). IT-palvelut (DPS) dynaamisen hankintajärjestelmän osallistumispyynnön numero oli 208054.

Nyt kyseessä olevaa hankintaa koskeva kilpailutus toteutettiin dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksytyjen toimittajien kesken dynaamisen hankintajärjestelmän sisäisenä kilpailutuksena julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaisesti menetellen. Tarjouspyyntö (numero 406759) julkaistiin dynaamisessa hankintajärjestelmässä 28.6.2022. Tarjouspyynnön mukaan tarjoukset tuli jättää viimeistään 11.7.2022, kello 13.00, mennessä.

Hankinta oli jaettu osiin siten, että tarjouksen pystyi jättämään yhdestä tai useammasta asiantuntijatiimistä.

Tarjouksia saapui määräaikaan mennessä yksi. Tarjouksen teki Codemen Oy, joka esitti tarjouksen sekä tiimistä A että tiimistä B. Tiimin A vertailuhinnaksi muodostui 3 352,50 euroa ja tiimin B vertailuhinnaksi 3 112,50 euroa.

Codemen Oy käyttää oman henkilöstönsä lisäksi alihankkijoita. Toimitaja vastaa alihankkijoiden tilaajalle tekemästä työstä kuin omastaan.

Tarjoajien soveltuvuuden tarkastaminen

Dynaamisen hankintajärjestelmän osallistumispyynnössä, ESPD-lomakkeella ja tarjouspyynnössä esitettiin tarjoajan soveltuvuudelle asetetut vaatimukset ja selvitysvelvollisuudet. Tarjouksen jättänyt tarjoaja täyttää esitetyt soveltuvuusvaatimukset.

Tarjoajan soveltuvuutta koskevien vaatimusten täytyminen on tarkastettu lukuun ottamatta pakollisia poissulkemisperusteita, jotka tarkastetaan päätöksenteon jälkeen ennen mahdollisen sopimuksen tekemistä tarjoajan toimittamien rikosrekisteriotteiden perusteella.

Tarjouksen tarjouspyynnön mukaisuuden tarkastaminen

Tarjouspyynnössä ja sen liitteissä on asetettu tarjoukselle ja sen sisällölle sekä hankinnan kohteelle vähimmäisvaatimukset.

Saadun tarjouksen hinnat alittavat tarjouspyynnössä ja sen liitteissä esitetyt roolikohtaiset enimmäishinnat. Tarjous on tarjouspyynnön mukainen.

Tarjousten vertailu

Ratkaisun valintaperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus. Codemen Oy:n tarjous arvioitiin ja pisteytettiin tarjouspyynnössä esitetyn mukaisesti. Tiimit A ja B käsiteltiin tarjouksen osalta erikseen. Ensimmäisessä vaiheessa tarjousten vertailun pohjana toimi tiimin asiantuntijoiden osaaminen ja kokemus (painoarvo 50 %) sekä hinta (painoarvo 50 %), joiden pohjalta tarjoajat valittiin toiseen vaiheeseen. Toisessa vaiheessa tarjoajien vertailun pohjana toimi tarjotun tiimin haastattelu (painoarvo 50 %) sekä hinta (painoarvo 50 %). Tarjouspyynnön mukaiset asiantuntijatiimien haastattelut järjestettiin 18.7.2022.

Tarjoaja Codemen Oy:n tarjouksen mukaiset tiimit A ja B saivat tarjouskilpailun ainoaan tarjoukseen sisältyneinä tarjouksina sekä ensimmäisestä että toisesta vaiheesta täydet pisteet (100 ja 100 pistettä). Codemen Oy valittiin näin ollen tarjouspyynnössä tarkoitettuihin tavoin kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen esittäneenä tarjoajana molempien tiimien osalta tarjouskilpailun voittajaksi.

Sopimuksen teko

Hankintasopimus sopijapuolten välillä syntyy vasta myöhemmin erikseen allekirjoitettavalla kirjallisella sopimuksella.

Hankintasopimus tulee voimaan, kun molemmat sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja on voimassa toistaiseksi.

Hankintalain 130 §:n mukaan hankintalaissa tarkoitettua odotusaikaa ei tarvitse noudattaa muun muassa silloin, jos sopimus tehdään ainoan hyväksyttävän tarjouksen tehneen tarjoajan kanssa eikä tarjouskilpailussa ole jäljellä muita tarjoajia tai ehdokkaita, joiden asemaan sopimuskumppanin valinta vaikuttaa; tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Hankintasopimus tehdään nyt kyseessä olevassa tapauksessa ainoan hyväksyttävän tarjouksen tehneen tarjoajan kanssa. Tarjouskilpailussa ei ollut mukana muita tarjoajia, eikä näin ollen sellaisia tarjoajia tai ehdokkaita, joiden asemaan sopimuskumppanin valinta vaikuttaa. Hankintasopimus tehdään lisäksi koskien dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa. Sopimus tarjouskilpailun voittaneen tarjoajan kanssa voidaan näin ollen tehdä välittömästi.

Hankintasopimusta ei edellä mainitusta huolimatta voida tehdä ennen kuin tarjoaja on toimittanut hankintayksikölle dynaamisen hankintajärjestelmän osallistumispyynnössä tarkoitetut hankintalain 88 §:n mukaiset otteet rikosrekisteristä. Hankintayksikkö tutkii otteista, koskeeko tarjoajaa jokin hankintalain 80 §:n mukainen pakollinen poissulkemisperuste. Poissulkemisperusteen ilmetessä hankintaa koskeva päätös ratkaistaan uudelleen oikaisemalla tätä päätöstä hankintalain 132 §:n mukaisesti.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 3 kohdan mukaan toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää arvonlisäverottomalta arvoltaan 500 000 euroa ylittävistä hankinnoista (HEL 2021-013274, Kasvatus- ja koulutuslautakunta, 14.12.2021 § 394).

Hankinnan arvioitu arvonlisäveroton arvo (alv 0 %) ylittää 500 000 euroa. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan katsotaan näin ollen olevan päätöksentekoon toimivaltainen taho.

Keskeisimmät sovelletut säännökset:

13.09.2022

Hallintolaki (434/2003): 43 §, 44 § ja 45 §
Hankintalaki (1397/2016): 26 §, 30 §, 33 §, 49 §, 52 §, 58–60 §, 62 §,
79 §, 83 §, 85–87 §, 93 §, 123 §, 127 § ja 130 §

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Pasi Silander, ICT-hankepäällikkö, puhelin: 310 86684
pasi.silander(a)hel.fi
Soili Haapala, tietohallintopäällikkö, puhelin: 09 310 86547
soili.haapala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarjouspyyntö_406759
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, DPSn sisällä tehtävä hankinta, Kasko_Ik

Otteet

Ote
Asianosaiset

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, DPSn sisällä tehtävä hankinta, Kasko_Ik

§ 229

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talousarvioehdotus 2023 ja taloussuunnitelmaehdotus 2023-2025

HEL 2022-005385 T 02 02 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle esityslistan liitteinä yksi (käyttötalous) ja kaksi (investoinnit) olevan vuoden 2023 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2023-2025 taloussuunnitelmaehdotuksen perusteluineen.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti merkitä tiedoksi liitteenä kolme olevan kaupunginhallituksen 27.6.2022 hyväksymän vuoden 2023 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2023-2025 laatimisohjeet.

Samalla lautakunta edellyttää, että ensi vuoden talousarviossa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle varataan riittävät resurssit lainsäädäntöön ja kaupungin omiin päätöksiin perustuvan palvelutason ylläpitämiseksi yleisestä hintatasosta aiheutuvien kustannusten kasvusta huolimatta.

Lautakunta toteaa, että raami ja sen ulkopuolelle tässä esityksessä jätetty 14,9 miljoonan osuus eivät mahdollista kaupunkistrategian mukaisesti palvelujen tarjoamista eivätkä koronapandemian jälkeisen oppimis- ja hyvinvointivielan purkua. Esitetyt 17 miljoonan leikkaukset eivät ole hyväksyttävissä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että varhaiskasvatus- ja opetusryhmien kokojen kasvattaminen on viimesijainen tuottavuustoimi, sillä se voisi merkittävästi heikentää oppimistuloksia, oppimisympäristön turvallisuutta sekä varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen osallistuvien lasten ja henkilöstön hyvinvointia.

Lisäksi lautakunta vastustaa uuden sisäisen vuokramallin käyttöönottoa, mikäli se korottaisi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle sisäisiä tilavuokrien nettokustannuksia nykyiseen vuokramalliin verrattuna enemmän keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

Käsittely

Asian aikana oli kuultavana talous- ja suunnittelupäällikkö Tero Vuontisjärvi. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

13.09.2022

Vastaehdotus:

Mirita Saxberg: Lisätään uudeksi kappaleeksi päätösehdotukseen:

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että varhaiskasvatus- ja opetusryhmien kokojen kasvattaminen on viimesijainen tuottavuustoimi, sillä se voisi merkittävästi heikentää oppimistuloksia, oppimisympäristön turvallisuutta sekä varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen osallistuvien lasten ja henkilöstön hyvinvointia."

Kannattaja: Veli-Pekka Dufva

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Mirita Saxbergin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Ted Apter: Lisäksi lautakunta vastustaa uuden sisäisen vuokramallin käyttöönottoa, mikäli se korottaisi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle sisäisiä tilavuokrien nettokustannuksia nykyiseen vuokramalliin verrattuna enemmän keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

Kannattaja: Sini Korpinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Ted Apterin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisätään uudeksi kappaleeksi päätösehdotukseen:

Lautakunta toteaa, että raami ja sen ulkopuolelle tässä esityksessä jätetty 14,9 miljoonan osuus eivät mahdollista kaupunkistrategian mukaisesti palvelujen tarjoamista eivätkä koronapandemian jälkeisen oppimis- ja hyvinvointivelan purkua. Esitetyt 17 miljoonan leikkaukset eivät ole hyväksyttävissä.

Kannattaja: Sami Säynevirta

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Petra Malinin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Nasima Razmyar: Lisäsehdotus uudeksi 2. kappaleeksi:

Samalla lautakunta edellyttää, että ensi vuoden talousarviossa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle varataan riittävät resurssit lainsäädäntöön ja kaupungin omiin päätöksiin perustuvan palvelutason ylläpitämiseksi yleisestä hintatasosta aiheutuvien kustannusten kasvusta huolimatta.

Kannattaja: Sini Korpinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Lyra-Katz, johtava erityissuunnittelija, puhelin: 310 86706
anna.lyra-katz(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 KASKO Talousarvioehdotus 2023 final
- 2 KASKO TAE 2023 investoinnit
- 3 Vuoden 2023 talousarvioehdotuksen raami sekä talousarvio ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2023_2025 laatimisohteet_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle esityslistan liitteinä yksi (käyttötalous) ja kaksi (investoinnit) olevan vuoden 2023 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2023-2025 taloussuunnitelmaehdotuksen perusteluineen.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää merkitä tiedoksi liitteenä kolme olevan kaupunginhallituksen 27.6.2022 hyväksymän vuoden 2023 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2023-2025 laatimisohteet.

Esittelijän perustelut

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa vuodelle 2023 ja taloussuunnitelmaehdotuksessa vuosille 2023-2025 varaudutaan turvaamaan laadukkaat varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut kaupungin asukasmäärää nopeammin kasvavalle toimialan asiakasmäärälle.

Toimialan keskeiset painopisteet vuonna 2023 ovat: kaikki koulut ja päiväkodit ovat hyviä, oppijoiden ja henkilöstön hyvinvointi, henkilöstön veto- ja pitovoiman parantaminen sekä lukemisen ja lukutaidon edistäminen.

Esitykseen ei sisälly erillisiä varauksia koronaepidemian mahdollisen jatkumisen ja siitä palautumisen aiheuttamiin kustannuksiin. Toimialalla on käytettävissä koronan palautumisen aiheuttamiin kustannuksiin vuosina 2022-2023 kaupungin erillisrahoitusta yhteensä 17 miljoonaa euroa, josta arviolta noin puolet käytetään vuonna 2022.

Talousarvioehdotus on laadittu kaupunginhallituksen antamien laatimisoshojeiden mukaisesti. Kaupunkistrategian vastuuperiaatteen toteuttamiseksi ehdotus sisältää myös tuottavuustoimenpiteitä.

1. Kaupunginhallituksen antamat laatimisoshojeet ja muut suunnittelun lähtötiedot

Kaupunginhallitus hyväksyi 27.6.2022 vuodentalousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2023-2025 laatimisoshojeet. Laatimisoshoje raameineen on liitteenä.

Talousarvioehdotuksen 2023 raami ja laatimisoshojeet perustuvat:

- Yleisen talouskehitykseen ja sotepe-muutoksen huomioimiseen kaupungin verorahoituksessa 2023-2025
- Sotepe-muutoksen ja HKL:n yhtiöittämissen huomioimiseen strategian taloustavoitteissa (ml. sisäinen laskutus kaupungin ja sotepe:n välillä)
- Kaupunkistrategian käyttötalouden vastuuperiaatteeseen sekä kokonaisinvestointien mitoittamissn tavoitteisiin (toiminnan ja investointien rahavirran taso sekä lainakannan kasvu)

Sotepe-muutos muuttaa toimialan talousarviorakennetta. Talousarviorakenteen muutokset esitellään kohdassa 2.

Laatimisoshojeiden mukaan Helsinki toteuttaa vastuutaan julkisen talouden kestävyysden turvaamisessa. Kaupunkistrategian mukaisesti vuoden 2023 raami perustuu valtuustokauden alussa käyttömenojen kasvun vastuuperiaatteeseen, jossa käyttömenojen kasvu sidotaan kustannustason ja väestönkasvun muutokseen sekä strategiassa asetettuun tuottavuustavoitteeseen. Strategian mukaisesti vuosittaiset talousarviot, ja sitä kautta tätä edeltävä talousarvioehdotuksen raami, eivät ylitä vastuuperiaatteen mukaista menotasoaa.

Vuonna 2023 väestönkasvuarvio on 0,6 % ja hintatason nousuarvio 2,48 %. Kun näistä vähennetään tuottavuustavoite 0,5 prosenttiyksikköä, menot saavat kaupunkitasolla kasvaa 2,58 % eli noin 53,7 miljoonaa euroa. Tästä kasvusta kohdentuu kuitenkin 7,7 miljoonaa euroa kaupunkitasoisten veloitteiden menokasvuun eli toimialojen kasvuun jää noin 46 miljoonaa euroa (+ 2,21 %).

Raami sisältää tavoitteen, että suunnitelmakaudella 2022-2025 kaupunkistrategian mukaisesti käynnistetään sellaisten konkreettisten uudistusten suunnittelu ja toimeenpano, jotka tuovat lisää tehokkuutta,

tuottavuutta, taloudellista liikkumavaraa ja voimavaroja kaupungin toimintaan.

Talousarvioehdotuksen rinnalla on valmistelussa (tila)vuokramallin muutos. Jos vuokramallia muutetaan vuoden 2023 alusta, sen kustannusvaikutukset huomioidaan laatimisoheiden mukaan teknisinä muutoksina lautakuntien talousarvioehdotusten päälle.

Lauta- ja johtokuntien talousarvioehdotuksille ei osoiteta toimialakohtaista raamia, mutta talousarvioehdotusten yhteensovitus tehdään kaupunkitasoisen kokonaisraamin puitteissa. Toimintamenojen kasvua kohdennetaan erityisesti peruspalveluihin, joissa väestönkasvu suurimmin lisää kustannuksia. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palvelut ovat tällaisia palveluita. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarvioehdotuksissa huomioidaan kaupunkistrategian kirjaus, että väestönkasvun

osalta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluiden väestönkasvua kuvaavana parametrimina käytetään ikäryhmäkohtaista kasvua. Talousarvioehdotuksessa on huomioitu se, että toimialan asiakasmäärä kasvaa tuottavuustavoitteen laskentakaavassa käytettyä kaupungin kokonaisväestön kasvua hieman enemmän.

Toimialan asiakasmäärien ennakkoinnin pohjana on käytetty uutta kesäkuussa valmistunutta kaupungin väestöennustetta. Laatimisessa on käytetty myös kaupunginkanslian ylläpitämiä suunnittelun yhteisiä pohjatietoja. Näihin sisältyvät mm. hintatason muutosarviot, tilavuokrat ja kaupungin digiperustan kustannukset toimialoille. Lisäksi toimiala on tehnyt talousarvioehdotuksen pohjaksi analyysin toimintaympäristön muutoksista, kuten lainsäädännön muutoksista ja muutosten kustannusvaikutuksista

2. Talousarviorakenteen muutokset kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käyttötalouden määrärahat ja kaantuvat vuoden 2023 talousarviossa kolmeksi valtuustoon nähden erikseen sitovaksi talousarviokohtaksi:

- Kaupungin palvelut
- Sotepelle tuotettavat palvelut ja muu ulkoisesti rahoitettu toiminta
- Avustukset ja korvaukset

Ensimmäinen talousarviokohta sisältää kaupungin itse järjestämien palvelujen määrärahat ja tulot. Tämä talousarviokohta on bruttobudjetoitu eli valtuustoon nähden sitova taso ovat kokonaisuudet. Sitovia menoja ei saa ylittää, vaikka tulot ylittäisivätkin talousarvion.

Sotepelle tuotettavien palvelujen muun ulkoisesti rahoitetun toiminnan talousarviokohdan valtuustoon nähden sitova taso on toimintakate eli se on nettobudjetoitu talousarviokohta: menoja voi kertyä saatavien tulojen verran. Talousarviokohtaan budjetoidaan palvelut, joiden tuottamiskustannukset toimiala laskuttaa jatkossa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta. Näitä ovat oppilas- ja opiskelijahuollon psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä kehitysvammaisten iltapäivätoiminnan ja lomatoiminnan palvelut. Toimintaan osoitetut määrärahat perustuvat valtion toiminnalle osoittamaan määrärahaan. Lisäksi tälle talousarviokohdalle kohdennetaan ulkopuolisella hankerahoituksella järjestettävän toiminnan tulot ja menot, jotka ovat talousarvioehdotuksessa 0 euroa ja jotka kirjaantuvat talousarviovuoden aikana tuloihin ja menoihin ulkoisen rahoituksen saamisen ja käytön mukaisesti.

Avustusten ja korvausten talousarviokohdan valtuustoon nähden sitova taso on menot. Talousarviokohdan määrärahoista maksetaan perusopetuksen lakisääteiset kotikuntakorvaukset, varhaiskasvatuksen yksityisen hoidon tuki ja kotihoidon tuki, perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan avustukset sekä muita yksittäisiä avustuksia. Talousarviokohdalle kootaan myös yksityisten koulujen vuokramenot, joita talousarvioehdotuksessa ei ole vielä huomioitu. Muille kasvatuksen ja koulutuksen palvelujen tuottajille maksettavien menojen eriyttäminen kaupungin oman toiminnan menoista parantaa menojen läpinäkyvyyttä.

3. Painotukset suunnittelukaudelle 2023-2025 ja toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023

3.1. Kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttaminen

Toimialalla on tunnistettu neljä keskeistä asiaa, joilla Kasvun paikka -kaupunkistrategiaa toteutetaan ja viedään eteenpäin vuosina 2023–2025. Edistettävät asiat ovat: 1. Kaikki koulut ja päiväkodit ovat hyviä, 2. Hyvinvointi, 3. Parannetaan henkilöstön veto- ja pitovoimaa ja työoloja yhdessä sekä 4. Teemme Helsingistä lukemisen ja lukutaidon pääkaupungin. Lisäksi keskeistä on tuottavuuden parantaminen sekä strategiset tavoitteet Helsingin koulutuksen kehittämiseksi vuoteen 2030.

3.2. Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023

Vuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat kaupunkistrategiaan ja niitä on valmisteltu toimialalla laajasti henkilöstöä osallistaen.

Talousarvioehdotukseen sisältyy kaksi sitovaa toiminnallista tavoitetta:

Tavoite 1. Parannetaan mielen hyvinvoinnin varhaista tukea lasten ja nuorten arjessa. Tämä tavoite on myös koko kaupungin yhteinen hy-

vinvoinnin ja terveyden (hyte) edistämisen tavoite. Tavoitteen toteutumisesta seurataan kahdella (perusopetus ja lukiokoulutus) mittarilla.

Mittari 1: Peruskouluissa opetetaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja systemaattisesti. Peruskouluista vähintään 80 % käyttää systemaattisesti yhtä tai useampaa vuodelle 2023 sovittua tunne- ja vuorovaikutustaidon -ohjelmaa syyslukukauden 2023 loppuun mennessä seuraavasti:

- vuosiluokkien 1—6 ja 7—9 kouluissa vähintään yhdellä vuosiluokalla
- vuosiluokkien 1—9 kouluissa vähintään kahdella vuosiluokalla (toinen vuosiluokka on oltava luokka-asteilta 1—6 ja toinen luokka-asteilta 7—9).

Koulu päättää, mikä vuosiluokka kokonaisuudessaan (esim. kaikki 1.vuosiluokan oppilaat) käyttää valittua ohjelmaa.

Mittari 2: Lukiokoulutuksessa yhteisöllisyyttä rakennetaan lukioissa määrätietoisesti. Itsensä tärkeäksi osaksi koulu yhteisöä kokevien opiskelijoiden osuus on laskenut pitkään. Tavoitteena on, että lasku pysähtyy ja osuus pysyy vähintään 2021 Kouluterveyskyselyn tasolla (45,5 %). Tavoitteen saavuttamiseksi jokaisessa lukiossa toteutetaan monialaista verkostoyhteistyötä arjen toiminnassa. Esimerkiksi hyvinvointikahviloissa kohdataan opiskelijoita matalalla kynnyksellä sekä vahvistetaan opiskelijoiden vuorovaikutusta ja vähennetään yksinäisyyttä.

Tavoite 2. Parannetaan henkilöstön veto- ja pitovoimaa ja työoloja yhdessä.

Tavoitteen toteutumista seurataan varhaiskasvatuksen ja ammatillisen koulutuksen yhteisellä mittarilla.

Mittari: Stadin AO:ssa varhaiskasvatuksen lastenhoitajien kelpoisuuteen tähtäävässä oppisopimuskoulutuksessa aloittaneiden määrä kasvaa vähintään 20 % vuonna 2023 verrattuna vuoteen 2022. Tavoitteen saavuttamiseksi varhaiskasvatuksessa ja Stadin AO:ssa sovitaan toimenpiteistä, joilla kannustetaan ja mahdollistetaan ei-kelpoisia lastenhoitajia aloittamaan kelpoisuuteen tähtäävässä oppisopimuskoulutuksessa.

Lisäksi toimialalla on kolme kaupunkiyhteistä toiminnallista tavoitetta mittareineen:

- turvallisuuden tunnetta parannetaan kaupunkiuudistusalueilla kaupunkiympäristöä kohentamalla ja palveluita kehittämällä
- käyttötalouden tuottavuustavoite

- ikäihmisten liikkumista edistävä hyvinvoinnin ja terveyden (hyte) tavoite.

4. Käyttötalouden talousarvioehdotus

Menojen osalta valmistelun lähtökohtana on ollut kaupunginhallituksen laatimisoheissa määritellyt laskentaperiaatteet koko kaupungin raamille. Raami perustuu kaupunkistrategian vastuuperiaatekaavaan: kaupungin käyttötalousmenot saavat kasvaa enintään väestönkasvun (arvio + 0,6 %) ja hintatason nousun (+ 2,48 %) vähennettynä 0,5 % tuotavuustavoitteella. Tällä kaavalla kaupungin kokonaismenot saavat kasvaa 2,58 %.

Tästä kasvuvarama varataan kaupunkiyhteisiin menoihin 0,37 prosenttiyksikköä, minkä jälkeen toimialojen kasvuvaramaksi jää 2,21 %. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tämä tarkoittaisi 29,5 miljoonan euron kasvuvarama menoissa.

Edellä oleva laskelma on tehty mekaanisesti laatimisoheiden laskentaperiaatteilla olettaen, että taloudellinen liikkumavara kohdennetaan kaikkiin kaupungin toimintoihin tasaisesti. Kaupunkistrategian ja laatimisoheiden mukaisesti toimintamenojen kasvua kohdennetaan kuitenkin erityisesti peruspalveluihin (kuten kasvatus- ja koulutuspalveluihin), joissa väestönkasvu suorimmin lisää kustannuksia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiakasmäärän ennakoitaan kasvavan varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä toisen asteen koulutuksessa noin 720 asiakkaalla eli noin 0,7 %. Tämä on siis hieman kaupungin kokonaisasukasmäärän kasvua enemmän. Tämä lisäisi laskennallista menokasvuvarama noin 1,3 miljoonalla eurolla. Talousarvioehdotus perustuu tähän asiakasmäärän kasvuun pohjautuvaan raamilaskelmaan.

	TA 2022	TAE 2023				Muutos	
		Yhteensä	Oma	Sotepe	Av ja korv	Euroa	%
Tulot	45 920	69 720	45 920	23 800	0	23 800	51,8%
Menot	1 335 798	1 381 534	1 193 465	23 800	164 269	45 736	3,4 %
Toimintakate	-1 289 878	-1 311 814	-1 154 533	0	-164 269	-21 936	1,7 %

Toimialan tulot kasvavat 23,8 miljoonalla eurolla eli noin 52 prosentilla. Kasvu johtuu siitä, että toimiala laskuttaa jatkossa sotepe-toimialalta oppilas- ja opiskelijahuollon sekä kehitysvammaisten palvelujen kustannuksia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa määräraharahatarve kasvaa 45,7 miljoonalla eurolla eli 3,4 %. Toimialan talousar-

vioesitys ylittää edellä kuvatun laskennallisen raamin 14,9 miljoonalla eurolla.

Ylityksen perusteena ovat:

- Lakisääteiset muutokset palvelutasossa (3,8 miljoonaa euroa)

Kustannusvaikutuksiltaan merkittävimmät lakisääteiset muutokset liittyvät varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteen muutokseen ja kolmiporlaiseen tukeen lapsille (1,9 miljoonaa euroa) sekä kehitysvammaisten ip-toiminnan ja oppilas- ja opiskelijahuollon lakisääteisiin resurssimuutoksiin (1,9 miljoonaa euroa).

- Vuokrien vastuuperiaatekaavan huomioivaa korkeammat indeksikorotukset (5,2 miljoonaa euroa)

Kaupunkiympäristön toimiala ilmoittaa talousarviovalmistelua varten toimialoille arvionsa tulevan vuoden vuokrista. Kaupunkiympäristön ilmoituksen mukaan ylläpitovuokriin ja kaupungin muilta vuokraamien tilojen vuokriin tehdään 7,8 % indeksikorotus eli hintatason nousuun perustuva korotus. Toimialojen määrärahat mitoitetaan vastuuperiaatekaavalla kaupunginhallituksen antamissa laatimishojeissa 2,48 % hintatason nousuarviolla. Euromääräisesti edellä mainittu 7,8 % indeksitarkistus tarkoittaisi toimialalle noin 5,2 miljoonan euron lisämenoa sopeuttavaksi toiminnasta. Talousarvioehdotukseen on sisällytetty tämä vastuuperiaatteen ylittävä indeksikorotus, mutta sopeuttamatta näitä lisämenoja vastuuperiaatteen sallimaan menokasvuun.

- Kaupungin digiperustan kustannusten kasvu 3,2 miljoonaa euroa

Kaupungin yhteisten suunnittelutietojen mukaan toimialan maksut kaupungin digiperustalle kasvaisivat ensi vuonna 3,2 miljoonalla eurolla verrattuna tämän vuoden talousarvioon. Toimiala ei ole tilannut kaupungin digiperustalta uusia palveluita. Toimialan lähtökohtana on, ettei digiperustan mahdollista menokasvua tule rahoittaa perustoiminnan resursseja supistamalla eli ne tulee huomioida vastuuperiaatteen ylittävinä menoina.

- Vuosien 2024-25 tuottavuustoimenpiteiden luoma liikkumavara 2,9 miljoonaa euroa

Kaupunkistrategian mukaisesti kaupunki on käynnistänyt erityisesti kaupungin liikelaitoksissa tuottavuusohjelmia, joiden tavoitteena on luoda liikkumavaraa kohdistettavaksi tuottavuustavoitteen toteuttamiseen ja palveluiden parantamiseen.

Suoraan kasvatuksen ja koulutuksen toimialaan vaikuttaa Palvelukeskus Helsingin Palke 2025 – kehittämisohjelma, jolla tavoitellaan merkit-

tävää tuottavuuden parantumista vuoteen 2025 mennessä. Toimialan arvion mukaan tuottavuusohjelma tuottaa toimialan ostamissa tukipalveluissa vuonna 2024 vajaan 1,9 miljoonan euron menosäästön.

Vuoden 2022 talousarvion mukaisesti toimiala laajentaa varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalveluiden kilpailutusta asteittain vuosina 2022-2024. Kilpailutuksen laajentumisen synnyttämät vuosisäästöt kasvavat noin 0,5 miljoonalla eurolla vuodessa ollen vuonna 2025 yhteensä 1,5 miljoonaa euroa. Näistä on huomioitu talousarvioehdotuksessa 1.0 miljoonaa euroa.

- Kustannuksia vähentävät muutokset

Oppivelvollisuuden laajenemisen aiemmin arvioitua pienemmät kustannukset vähentävät edellä mainittuja kustannuksia 0,25 miljoonaa euroa.

4.1. Menoja kasvattavat tekijät

Toimialan menoissa on varauduttu kasvavan asiakasmäärän palvelutarpeisiin, vuokrien korotuksiin, hintatason yleiseen nousuun, kaupungin digiperustan menojen kasvuun sekä lakisääteisten velvoitteiden lisääntymiseen. Seuraavassa on eritelty esityksen 45,7 miljoonan euron menokasvun keskeiset syyt.

4.1.1. Vuokramenojen kasvu (+ 24 miljoonaa euroa)

Talousarvioehdotuksen vuokravaraukset perustuu kaupungin linjausten mukaisesti kaupunkiympäristön toimialan ilmoittamaan arvioon vuoden 2023 vuokrista. Ilmoituksen mukaan vuokrat olisivat vuonna 2023 noin 305,1 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaisi noin 33 miljoonan euron eli 12,2 % kasvua toimialan tilavuokriin. Tähän sisältyy edellä todettu 7,8 % indeksikorotus ylläpitovuokriin ja kaupungin muilta vuokraamien tilojen vuokriin.

Kaupunkiympäristön toimialan arvioon ensi vuoden vuokrista ei ole sisällytetty vuokramenojen vähennyksenä tämän vuoden talousarvioon sisällytettyä 8,8 miljoonan euron vähennystä. Tämä vähennys perustui kaupunkistrategian kirjaukseen tilavuokrien määräytymisperiaatteiden kehittämisestä, jotta vältetään vuokrien liian voimakkaasta noususta johtuva palveluiden heikkeneminen. Vähennyksen tulisi vuokrien edelleen kasvaessa olla vuonna 2024 suurempi, kuin vuoden 2023 vähennys. Toimiala on kuitenkin tehnyt talousarvioehdotuksen vuokramäärärahoihin varovaisuuden periaatteella tämän vuoden suuruisen vähennyksen eli 8,8 miljoonaa euroa verrattuna toimialalle ilmoitettuun vuokramäärärahatarpeeseen. Näin ollen kokonaisvaraus kasvaa 24 miljoonaa euroa eli 8,8 % verrattuna vuoteen 2022.

4.1.2. Hintatason yleinen nousu (23,7 miljoonaa euroa)

Hintatason yleiseen nousuun on varauduttu henkilöstömenoissa 1,9 % ja muissa menoissa pois lukien kaupungin sisäiset vuokrat 2,48 % kaupungin yhteisen tietopohjan mukaisesti. Sisäisten vuokrien hintatason nousuun perustuva indeksitarkistus sisältyy kohdan 4.1.1. vuokra-
menojen kasvuarvioon.

4.1.3. Asiakasmäärän kasvu (+ 7,4 miljoonaa euroa)

Toimialan asiakasmäärän ennakoitaan kasvavan noin 720 asiakkaalla eli 0,7 % vuoden 2022 talousarvioon verrattuna. Asiakasmäärän kasvu ylittää hieman kaupungin kokonaisasukasmäärän kasvun. Kasvua tapahtuu perusopetuksessa vajaalla 900 oppilaalla ja lukiokoulutuksessa vajaalla 500 opiskelijalla verrattuna vuoden 2022 talousarvioon. Varhaiskasvatuksen kokonaisasiakasmäärän ennakoitaan laskevan 670 lapsella, mutta varhaiskasvatuspalvelujen sisällä tapahtuu siirtymää: omien päiväkotien lapsimäärän ennakoitaan kasvavan 130 lapsella ja yksityisen hoidon tuen lapsimäärän noin 370 lapsella. Yksityisen hoidon tuen lapsimäärän kasvu perustuu olettamukseen, että tuen nostaminen lisää palvelun kysyntää. Vastaavasti lapsimäärän ennakoitaan laskevan kotihoidon tuen lapsissa noin 1 000 lapsella.

4.1.4. Kaupungin digiperustan menokasvu (+ 3,2 miljoonaa euroa)

Kaupungin digiperustan veloitukset kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta kasvavat kaupungin yhteisten suunnittelutietojen mukaan 3,2 miljoonaa euroa verrattuna kuluvaan vuoteen.

4.1.5. Lakisääteiset veloitteet (+ 3,8 miljoonaa euroa)

Kustannusvaikutuksiltaan merkittävimmät lakisääteiset muutokset liittyvät varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteen muutokseen ja kolmipor-
taiseen tukeen lapsille (1,9 miljoonaa euroa) sekä kehitysvammaisten ip-toiminnan ja oppilas- ja opiskelijahuollon lakisääteisiin resurssimuu-
toksiin (1,9 miljoonaa euroa).

4.1.6. Yksityisen hoidon tuen lisäkorotus (+ 1,7 miljoonaa euroa)

Yksityisen hoidon tukea korotettiin vuoden 2022 talousarviossa noin 1 miljoonalla eurolla syksystä 2022 alkaen. Korotus kertaantuu kokovuot-
tisena noin 2 miljoonaksi euroksi vuonna 2023.

Talousarvioehdotukseen 2023 sisältyy yksityisen hoidon tuen lisäkorotus noin 0,7 miljoonalla eurolla (17 €/kk/lapsi). Näiden korotusten avulla pyritään pysäyttämään yksityisen hoidon asiakasmäärä lasku ja kääntämään se nousuun monipuolisen palvelutarjonnan turvaamiseksi.

Korotus voidaan panna toimeen arviolta 3-4 kuukauden kuluttua päätöksen tekemisestä, eli maaliskuusta 2023.

4.1.7. Kaupunkistrategian toteuttaminen ja muut toiminnalliset muutokset (+5,0 miljoonaa euroa)

Kaupunkistrategiaan liittyviä ja muita toiminnallisia lisäpanostuksia ovat:

- varhaiskasvatuksen pätevöittämissä koulutukset 1 miljoonaa euroa
- nopean avun ja palveluohjauksen yksikkö 2,0 miljoonaa euroa
- perusopetuksen kouluvalmentajat 0,7 miljoonaa euroa
- kaksikielinen opetus 0,5 miljoonaa euroa
- varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yksikkörakennemuutokset 0,5 miljoonaa euroa sekä
- s2-opetus vapaassa sivistystyössä 0,3 miljoonaa euroa.

4.1.8. Jo käynnistetyt tuottavuustoimenpiteet (- 5,6 miljoonaa euroa)

Talousarvioehdotuksessa on huomioitu tukipalvelujen kustannussäästöt, jotka syntyvät varhaiskasvatuksen tukipalvelujen kilpailutuksen laajentamisesta sekä palken tuottavuusohjelman kautta.

Tukipalvelujen kilpailutuksen laajentumisesta on arvioitu saavutettavan noin 0,5 miljoonan euron säästö. Palken tuottavuusohjelman säästöiksi on arvioitu noin 3,4 miljoonaa euroa. Tästä merkittävä osa syntyy yhdistelmätyön (ruoka- ja siivouspalvelut) lisäämisen kautta, minkä mahdollisesti päiväkotiapulaisten siirto palvelukeskuksen työntekijöiksi. Lisäksi säästöjä syntyy muilla jo käynnistetyillä tuottavuustoimenpiteillä, kuten Stadin ammattiopiston osaamiskeskuksen integroinnilla osaksi perustoimintaa

4.2. Uudet tuottavuustoimenpiteet

Talousarvioehdotus pohjautuu kaupunginhallituksen antamien laatimissohjeiden mukaisesti vastuuperiaatteeseen. Osa menolisäyksistä on kuitenkin jätetty ehdotuksessa vastuuperiaatteen ulkopuolelle edellä kerrotuin perustein. Tästä huolimatta vastuuperiaatteeseen sisällytetyt menokasvutarpeet ylittävät tuottavuuskaavan salliman menokasvun.

Tämän hetkinen arvio on, että vastuuperiaatteen toteuttaminen edellyttää toimialalta mittaluokaltaan noin 17 miljoonan euron tuottavuustoimenpiteitä menokasvun hillitsemiseksi. Määrän arviointi on tällä hetkellä hyvin vaikeaa, koska siihen vaikuttaa olennaisesti mm. hintatason nousu, jonka ennakointi on tällä hetkellä maailmantilanteesta johtuen hankalaa. Arvio täsmennetään tulosbudjettiin.

Tuottavuustoimenpiteiden lähtökohtana on kuntalaisten laadukkaiden lakisääteisten kasvatus- ja koulutuspalveluiden turvaaminen. Tuottavuuteen voidaan vaikuttaa muun muassa opetusryhmien kokoa ja määrää säätelemällä ja tehostamalla tilankäyttöä. Menokasvua voidaan hillitä myös vähentämällä opetustarjontaa. Tuottavuustoimenpiteistä päätetään tulosbudjetin yhteydessä.

Toimiala on käynnistänyt kesäkuussa ulkoisen tuottavuusselvityksen varhaiskasvatuspalveluista, jonka osalta toimiala saa toimenpideehdotukset syyskuun loppuun mennessä. Ne ovat siis käytettävissä tulosbudjettivalmistelussa. Tavoitteena on tehdä vastaava selvitys toimenpide-ehdotuksineen kaikista toimialan kasvatus- ja koulutuspalveluista sekä hallinnosta vuoden 2023 loppuun mennessä.

4.3. Menot, joihin talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu

Henkilöstön virkistyssetelin käyttöönotto on kannatettavaa, mutta tarvittavaa määrärahaa ei voida ottaa toimialan perustoimintojen määrärahoista. Talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu virkistyssetelin käyttöönottoon.

Vuoden 2023 talousarvioehdotuksessa ei ole enää varauksia varhaiskasvatuksen yksityisen hoidon käynnistämistukeen. Ehdotuksessa ei myöskään ole varauduttu mahdolliseen kaupungin vuokramallin muutokseen.

5. Irtaimen omaisuuden talousarvioehdotus (investoinnit)

Irtaimen omaisuuden määrärahoihin esitetään 6,5 miljoonan euron lisäystä.

Tästä tietotekniikkahankintojen osuus on 3,1 miljoonaa euroa. Lisäys kohdentuu pääasiassa tietokoneiden hankintoihin sekä oppimisanalytiikkaan.

Muissa hankinnoissa suurimmat lisäykset ovat varautuminen pienten toiminnallisten hankkeiden lisätarpeeseen miljoonalla eurolla, Stadin Ammattiopiston tekniikan alan laitehankintoihin 0,8 miljoonalla eurolla sekä Myllypuron kampukselle tuleviin laite- ja kalustohankintoihin noin 1,6 miljoonalla eurolla.

	TA 2022	TAE 2023	Muutos euroa	%
Tietotekniikka	15 000	18 141	3 141	20,9 %
Muut hankinnat	12 060	15 460	3 400	28,2 %
Yhteensä	27 060	33 601	6 541	24,2%

6. Talousarvioehdotuksen vaikutusten arviointi

Liitteenä oleva talousarvioehdotus sisältää ehdotuksen vaikutusten arvioinnin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Lyra-Katz, johtava erityissuunnittelija, puhelin: 310 86706
anna.lyra-katz(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 KASKO Talousarvioehdotus 2023 final
- 2 KASKO TAE 2023 investoinnit
- 3 Vuoden 2023 talousarvioehdotuksen raami sekä talousarvio ja talous-suunnitelmaehdotuksen 2023_2025 laatimisohteet_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 201

HEL 2022-005385 T 02 02 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

13.09.2022

Asia/2

06.09.2022 Pöydälle

Asian aikana oli kuultavana yksikön päällikkö Carola Harju, tietohallintopäällikkö Soili Haapala ja talous- ja suunnittelupäällikkö Tero Vuontisjärvi. Asiantuntijat poistuivat kokouksesta kuulemisensa jälkeen.

Pöydällepanoehdotus:

Nasima Razmyar: Pyydän pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti Nasima Razmyarin ehdotuksesta panna asian pöydälle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Lyra-Katz, johtava erityissuunnittelija, puhelin: 310 86706
anna.lyra-katz(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

§ 230

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta lukion opinto-ohjauksen re- sursoinnin parantamiseksi

HEL 2022-002455 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta lukioiden opinto-ohjauksen resursoinnin parantamiseksi:

Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelijalla on oikeus saada säännöllisesti opinto-ohjauksen oppimäärään sisältyvän ohjauksen lisäksi tarpeidensa mukaista henkilökohtaista ja muuta opintojen ja jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää ohjausta. Lisäksi lukiolain mukaisesti opiskelijat laativat itselleen henkilökohtaisen opintosuunnitelman, joka sisältää opiskelusuunnitelman, ylioppilastutkintosuunnitelman sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelman.

Suunnitelma laaditaan oppilaitoksen opetushenkilöstön tuella opintojen alussa ja sitä päivitetään säännöllisesti opintojen edetessä. Lukioiden opinto-ohjaajien rooli on merkittävä ylioppilastutkintosuunnitelman sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelman laatimisen ja päivittämisen tukemisessa.

Lukion opetussuunnitelman perusteissa (LOPS 2019) todetaan ohjaustoiminnan tukevan opiskelijan hyvinvointia, kasvua ja kehitystä, tarjoavan aineksia itsetuntemuksen ja itseohjautuvuuden lisääntymiseen sekä kannustavan aktiiviseen kansalaisuuteen. Ohjauksen avulla edistetään koulutuksen yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä ehkäistään syrjäytymistä. Sukupuolitietoisella ohjauksella luodaan tasavertaisia edellytyksiä eri sukupuolten sijoittumiselle jatko-opintoihin ja työelämään.

Opinto-ohjaaja on ohjauksen asiantuntija, joka vastaa oppilaitoksen opinto-ohjauksen koordinoinnista ja käytännön toteutuksesta. Lukion opetussuunnitelman uusimmat perusteet (LOPS 2019) toi mukanaan koko oppilaitos ohjaa -periaatteen, jota myös Helsingin kaupungin lukioiden noudatetaan. Sen mukaisesti koko henkilöstö on sitoutunut ohjaukseen ja ohjaa opiskelijaa. Ohjaus on tavoitteellisesti johdettua koko lukion yhteistä työtä, jossa jokaisella toimijalla on oma tehtävänsä ja vastuunsa.

Ohjaustoiminnassa korostuu eri toimijoiden välinen vuorovaikutus ja monialainen yhteistyö. Tämä lisää opinto-ohjaajien konsultatiivista roo-

lia työyhteisön osaamisen kehittymisessä ja lukion ohjauksen koordinoinnissa. Lukioyhteisössä ohjausta toteuttavat opinto-ohjaajien lisäksi ryhmänohjaajat, aineenopettajat, erityisopettajat sekä opiskeluhoitohenkilöstö.

Erityisesti ryhmänohjaajan rooli opiskelijan lähiohjaajana on merkittävä. Ryhmänohjaaja toimii opiskelijaryhmänsä lähiohjaajana sekä seuraavat opintojen etenemistä. Yhteistyön merkitys huoltajien kanssa sekä ryhmänohjaajien ohjaus- ja valvontavastuu ovat korostuneet oppivelvollisuuden laajentamisen myötä.

Oppivelvollisuuden laajentuminen on lisännyt ohjauksen tarvetta entistään tuoden mukanaan lukioille entistä vahvemman valvonta- ja ohjausvastuun. Uudistetussa lukiolaissa (714/2018) on säädetty opiskelijoiden oikeudesta jatko-ohjaukseen valmistumisen jälkeen, mikä lisää entistä enemmän tarvetta opinto-ohjauksen asiantuntemukselle.

Elokuun 2022 alussa käynnistyi tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA). Päävastuu TUVA-koulutuksen järjestämisestä on Stadin AO:lla. Kaikki Helsingin kaupungin suomenkieliset lukiot tekevät yhteistyötä Stadin AO:n kanssa tarjoamalla opiskelumahdollisuuksia TUVA-opiskelijoille. Jokaisen lukion tulee nimetä TUVA-opiskelijoista vastaava opinto-ohjaaja, joka toimii yhteyshenkilönä Stadin AO:n suuntaan ja tukee lukio-opinnoista kiinnostuneita TUVA-opiskelijoita ja heitä ohjaavia TUVAn opinto-ohjaajia lukio-opintojen suunnittelussa.

Helsingin kaupungin lukiokoulutus on järjestetty 11 suomenkielisessä päivälukiossa, yhdessä aikuislukiossa sekä kolmessa ruotsinkielisessä lukiossa, joista yksi tarjoaa myös aikuisopetusta.

Helsingin kaupungin lukiokoulutuksessa opiskeli tammikuussa 2022 yhteensä 8 869 opiskelijaa, joista 7 619 opiskelijaa opiskeli suomenkielisissä lukioissa ja 1250 opiskelijaa ruotsinkielisessä koulutuksessa. Valtakunnallinen erityistehtävä on Helsingin kaupungin lukioista kahdeksalla lukiolla.

Vieraskielisiä opiskelijoita Helsingin kaupungin lukioissa on noin 15 %. Vieraskielisten opiskelijoiden määrä vaihtelee lukioittain 0,5–32 %, mikä osaltaan tekee lukioiden ohjaustarpeista erilaisia. Vieraskielisten opiskelijat voivat tarvita muulla kuin kotikielellään opiskellessaan laajempaa tukea ja ohjausta opintojen sujuvan etenemisen varmistamiseksi. Myös yhteistyön merkitys huoltajien kanssa korostuu usein, sillä suomalainen koulutusjärjestelmä mahdollisuuksineen ei ole välttämättä kotiväelle tuttu.

Toukokuussa 2021 Helsingin kaupungin suomen- ja ruotsinkielisissä lukioissa työskenteli 40 vakinaista ja 10 määräaikaista opinto-ohjaajaa.

Nämä luvut eivät pidä sisällään sijaisia. Lisäksi opinto-ohjauksen tunteja on voitu lukiokohtaisesti antaa lukion muille opettajille. Lukioiden omista päätöksistä ja järjestelyistä johtuen opinto-ohjaajien määrä lukioittain voi vaihdella jonkun verran. Keskimäärin yhdellä opinto-ohjaajalla on 177 ohjattavaa, mikä alittaa valtakunnallisen suosituksen enintään 200 ohjattavasta opinto-ohjaajaa kohden.

Lukion opinto-ohjaajien peruspalkka työn vaativuuden arviointiin liittyvän TVA-lisän kanssa on 4 146,59 euroa kuukaudessa. Työkokemusliisien ansiosta Helsingin kaupungin lukioiden opinto-ohjaajien kuukausipalkat vaihtelevat 4 224,96 eurosta 5 026,24 euroon.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ohjauksen merkitys on korostunut lukiokoulutukseen liittyvien uudistusten myötä ja koko henkilöstön tulee osallistua ohjaustoimintaan. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä sitä, että lukiolaiset saavat yksilöllistä, monipuolista ja riittävää ohjausta opintojensa suunnittelun ja sujumisen sekä tulevaisuuden suunnittelun tueksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2023 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Antti Värtö, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 88047
antti.varto(a)hel.fi

Liitteet

1 Lukion opinto-ohjauksen resursoinnin parantamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 14.9. mennessä valtuutettu Vesa Korkkulan ja 12 muun allekirjoittaneen aloitteesta koskien lukioiden opinto-ohjauksen resursoinnin parantamista.

Esittelijä

13.09.2022

Asia/3

---

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Antti Värtö, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 88047
antti.varto(a)hel.fi

Liitteet

1 Lukion opinto-ohjauksen resursoinnin parantamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 202

§ 231

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien ja pd-raham lisäämiseksi

HEL 2022-002457 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevaan valtuutettu Vesa Korkkulan talousarvioaloi- teeseen oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien ja pd-raham li- säämiseksi:

Alueellisessa eriytyemisessä on Helsingissä havaittu kasvua ja syvene- mistä viime vuosien aikana. Oppimistuloksissa koulun merkitys on kas- vanut oppimistulosten selittäjänä. Koulut ovat tärkeä muuttoja ohjaava ja sitä kautta myös kaupunginosien eriytymiseen vaikuttava tekijä. Seg- regaation ehkäisy on yksi keskeisistä painopisteistä Helsingin strate- giassa. Helsingin tavoite on, että kaikki koulut ovat hyviä kouluja.

Lähikouluperiaatteen mukaisesti jokaisella oppilaalla on oikeus opiskel- la omassa lähikoulussaan tuen tarpeesta riippumatta. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki jaotellaan yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tu- keen. Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaisen ope- tuksen ohella oppilaanohjausta ja riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea koko perusopetuksen ajan. Tukea on annettava heti, kun tuen tarve ilmenee. Yhteisopettajuudella, samanaikaisopetuksella ja erilaisil- la joustavilla opetusjärjestelyillä voidaan tehostaa olemassa olevien re- surssien käyttöä. Laadukas perusopetus ja oppimisen tuki tasoittavat oppimisen eroja ottamalla huomioon sekä tukea tarvitsevien että hyvin edistyvien tarpeet.

Lukuvuonna 2021–2022 Helsingin kaupungin ylläpitämissä suomenkie- lisissä peruskouluissa on ollut 42 010 oppilasta ja ruotsinkielisissä pe- ruskouluissa 4 025 oppilasta. Tehostettua tukea on saanut suomenkie- lisessä perusopetuksessa 10,7 % oppilaista ja ruotsinkielisessä perus- opetuksessa 12,2 % oppilaista. Erityistä tukea saavia oppilaita on ollut suomenkielisessä perusopetuksessa 14,3 % ja ruotsinkielisessä 7,6 %.

Myönteisen erityiskohtelun rahoitus (pd-rahoitus)

Vuoden 2022 talousarvioehdotuksessa on kohdennettu 3,7 miljoonaa euroa myönteisen erityiskohtelun rahaa 35 suomenkieliselle ja seitse- mälle ruotsinkieliselle perusopetuksen koululle.

Myönteisen erityiskohtelun, jatkossa tarveperustaisen rahoituksen, laskentatapaa esitetään uudistettavaksi vuonna 2023 niin, että siirrytään nykyisestä aluepohjaisesta tiedosta koulukohtaiseen tietoon. Suomenkielisessä perusopetuksessa lopullisiksi muuttujiksi uuteen TP-indeksiin valikoituivat mallinnuksen perusteella seuraavat muuttujat:

1. Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus oppilaan kanssa samassa taloudessa asuvista vanhemman roolissa olevista aikuisista,
2. Työttömien osuus oppilaan kanssa samassa taloudessa asuvista vanhemman roolissa olevista aikuisista,
3. Pienituloisimpaan viidennekseen kuuluvissa kotitalouksissa asuvien oppilaiden osuus koulussa,
4. Vieraskielisiksi rekisteröityjen oppilaiden osuus koulussa.

Ruotsinkielisessä perusopetuksessa muuttujiksi valikoituivat:

1. Korkeintaan perusasteen tutkinnon suorittaneiden osuus oppilaan kanssa samassa taloudessa asuvista vanhemman roolissa olevista aikuisista,
2. Pienituloisimpaan viidennekseen kuuluvissa kotitalouksissa asuvien oppilaiden osuus koulussa,
3. Vieraskielisiksi rekisteröityjen oppilaiden osuus koulussa.

Perusopetuksessa tarveperusteisella rahoituksella ehkäistään koulujen eriytymistä, vahvistetaan oppilaiden mahdollisuuksien tasa-arvoa ja kaennetaan koulujen välisiä oppimistulosten eroja. Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen ehkäisee segregatiota jakamalla resursseja enemmän niille yksiköille, jotka toimivat haastavassa ympäristössä. Laskentamallin uudistamisella pyritään kohdentamaan rahoitus entistä tarkemmin ja luotettavammin sitä tarvitseville kouluille.

Valtion erityisavustus koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseksi

Opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseksi vuosille 2022-2023 myöntämästä erityisavustuksesta kohdennetaan 6 miljoonaa euroa Helsingin kaupungin peruskouluille käytettäväksi vuonna 2023. Valtion erityisavustuksen määräytymiseen opetuksen järjestäjälle vaikuttavat seuraavat indikaattorit: 30–54-vuotiaiden vain perusasteen suorittaneiden osuus ikäluokasta, työttömyysaste, vieraskielisen väestön osuus, koulut ja oppilasmäärät sekä opetukseen käytetty resurssi (euroa/oppilas). Kriteerit ovat saman tyyppiset kuin kaupungin tp-rahoituksella, joten osa kouluista saa molempia rahoituksia.

Koulutuksellisen tasa-arvon avustuksella on pystytty edistämään uusien toimintamallien, rakenteiden ja käytänteiden kehittämistä palkkaamalla opettajia ja avustajia erityisesti sellaisille alueille, joilla sosioekonomiset tekijät voivat altistaa heikommille oppimistuloksille. Hallitus

on antanut esityksensä tasa-arvorahan, eli tarveperustaisen rahoituksen, vakiinnuttamisesta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslakiin. Lakimuutoksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2023 alusta. Tasa-arvorahan vakiinnuttaminen lisää avustuksen vaikuttavuutta ja ennakoitavuutta.

Avustukset koronasta johtuvan oppimisvajeen paikkaamiseksi

Oppimisvajeiden paikkaamiseksi kouluilla on ollut käytettävissä vuosille 22-23 sekä valtion myöntämää erityisavustusta että kaupungin rahoitusta. Saaduilla resursseilla on muun muassa lisätty tukiopetusta, osaaikaista erityisopetusta ja suomi/ruotsi toisena kielenä opetusta sekä joustavia opetusjärjestelyitä ja samanaikaisopetusta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on avannut elokuussa 2022 uuden valtiovastustushaun koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2022–2024. Valtiovastustuksen erityisenä tavoitteena on varmistaa edellytykset tukea heikommassa asemassa olevien, vieras-kielisten, maahanmuuttotustaisten sekä erityisen ja tehostetun tuen piirissä olevien lasten ja oppilaiden oppimista ja kehitystä.

Koronasta johtuvan oppimisvajeen paikkaamiseksi on tehty perusopetuksessa useita toimenpiteitä, mutta niiden riittävyttä ei ole voitu kaikilta osin arvioida, koska luotettavaa ja vertailukelpoista tietoa toimenpiteiden vaikutuksista ei ole vielä kattavasti saatavilla. Oppimisvajeen paikkaamiseksi tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta tullaan edelleen seuraamaan mm. erilaisten oppimistulosarviointien pohjalta.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että kaupunkistrategian mukaan kaupungin perustehtävä on järjestää asukkailleen laadukkaita palveluja. Eriarvoistumista vähentävät laadukas perusopetus ja oppimisen tuki. Lautakunta pitää tärkeänä oppimisen tuen ja eriarvoisuuden vähentämiseen kohdistettavaa resursointia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2023 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi
Agneta Eklund, pedagogisk sakkunnig, puhelin: 310 84031
agneta eklund(a)hel.fi

13.09.2022

Asia/4

Liitteet

1 Valtuutettu Korkkulan talousarvioaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 14.9.2022 mennessä valtuutettu Vesa Korkkulan ja 9 muun al-lekirjoittaneen talousarvioaloitteeseen. Aloitteessa esitetään, että op-pimisen ja koulunkäynnin yleisen, tehostetun ja erityisen tuen resurs-sien ja koulujen positiivisen erityiskohtelun parantamiseksi varataan ensi vuoden talousarvioon 20 miljoonan euron suuruinen määräraha. Tällä resurssilla on myös tarkoitus torjua koronasta aiheutuneita on-gelmia kuten oppimisvaikeuksia ja koulupudokkuutta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi
Agneta Eklund, pedagogisk sakkunnig, puhelin: 310 84031
agneta eklund(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Korkkulan talousarvioaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 203

§ 232

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta ammatillisen koulutuksen re-sursoinnin parantamiseksi

HEL 2022-002459 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta ammatillisen koulutuksen resursoinnin parantamiseksi:

Stadin ammatti- ja aikuisopisto (Stadin AO) on Suomen suurin ammat- tiopisto, joka tarjoaa koulutusta laaja-alaisesti ja vastaten monipuolises- ti erilaisiin asiakkaiden tarpeisiin. Stadin ammatti- ja aikuisopisto järjes- tää ammatillista tutkintokoulutusta koulutussovimuksena ja oppisopi- muksena, ammatillista lyhyt- ja täydennyskoulutusta sekä nivelvaiheen koulutuksia. Lisäksi opistossa toteutetaan valtakunnallista koulutusta- kuuta sekä oppijoiden ohjausta monialaisissa kaupungin palveluissa. Tämä toiminta suuntautuu erityisesti koulutuksen ja työelämän ulko- puolella oleviin nuoriin, pitkäaikaistyöttömiin sekä maahanmuuttajiin.

Stadin ammatti- ja aikuisopiston järjestämisluvan mukainen vähim- mäismäärä on 8 947 opiskelijavuotta. Vuonna 2022 opetus- ja kulttuu- riministeriö myönsi lisäksi 803 opiskelijavuoden harkinnanvaraisen li- säyksen järjestämislupaan. Opiskelijavirtauma eli kaikkien oppilaitok- sessa vuoden aikana opiskelevien opiskelijoiden määrä on tällä hetkel- lä n. 22 000.

Ammatillista koulutusta uudistettaessa ammatillisen koulutuksen rahoit- tus, ohjaus, toimintaprosessit ja tutkintojärjestelmä uudistuivat vuonna 2018. Uudistuksen myötä koulutuksen osaamisperusteisuus ja asiakas- lähtöisyys vahvistuivat. Keskiöön nousivat opiskelijoiden yksilölliset ja joustavat opintopolut sekä monipuoliset oppimisympäristöt ja työpaikal- la tapahtuva oppiminen. Stadin ammatti- ja aikuisopiston toimintakult- tuuri ja pedagoginen toimintamalli uudistettiin vuonna 2018 vastaa- maan ammatillisen koulutuksen uutta lainsäädäntöä. Opetuksesta ja ohjaamisesta vastaa tällä hetkellä kampuskohtaiset oppimisyhteisöt ja opettajista koostuvat pedagogiset tiimit. Tiimejä täydentävät opinto- ohjaajat ja muut opetuksen tukihenkilöt, kuten työvalmentajat. Oppimi- syhteisöjen opiskelijamäärä vaihtelee joustavasti sen mukaan, minkä- laisia tavoitteita, valmiuksia ja tuen tarvetta opiskelijoilla on.

Tavoitteena on tarjota opiskelijoille monipuolisia mahdollisuuksia oppia ja hankkia osaamista aidoissa työympäristöissä ja -tilanteissa digitaali-

sia oppimisympäristöjä hyödyntäen. Oppiminen ja osaamisen hankkiminen suunnitellaan yhdessä opiskelijan kanssa hänen yksilöllisistä tarpeistaan ja tavoitteistaan käsin. Opiskelijan olemassa oleva osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan, ja hankitaan vain puuttuva osaaminen. Myös opiskelijan yksilölliset oppimisvalmiudet, elämäntilanne ja urasuunnitelmat huomioidaan koulutuksen suunnittelussa. Ammatillisesta koulutuksesta säädetyn lain (531/2017, 44–45§) mukaisesti jokaiselle opiskelijalle laaditaan opintojen alussa henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS), jonka mukaisesti opiskelija etenee. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa sovietaan osaamisen hankkimisen aikataulusta ja tavoista sekä opiskelijan tarvitsemasta ohjauksesta, tuesta ja urasuunnitelmasta. Opintojen alkaessa laadittua osaamisen kehittämissuunnitelmaa päivitetään opintojen aikana aina, kun suunnitelmat muuttuvat.

Ammatillisen koulutuksen uudistuksen myötä ohjauksen rooli on korostunut. Keskeisiä ohjauksen tarvetta lisääviä muutoksia ovat jatkuva koulutukseen hakeutuminen ja jatkuva koulutuksesta valmistuminen. Vastaavasti työllisyydenhoidon kuntakokeilu on lisännyt ohjausta tarvitsevien asiakkaiden määrää sekä tarvetta kohdennetuille palveluille. Opiskelijat voivat hakeutua koulutukseen joustavasti ympäri vuoden. Keskimäärin kerran kuussa järjestettävissä Stadin ammatti- ja aikuisopiston jatkuvan haun päivissä hakijoille tarjotaan neuvontaa ja ohjausta jo ennen opintojen alkamista. Jatkuva haussa kartoitetaan tarvittaessa opiskelijan oppimisen tuen tarve ja opiskelunvalmiudet, esim. kielitaito. Jos opiskelija ei saa jatkuvassa haussa opiskelupaikkaa, ohjataan hänet muun palvelun piiriin. Valmistumisvaiheen ohjaus tukee opiskelijoita työelämään tai jatko-opintoihin siirtymisessä. Lisäksi opintojen keskeytyessä opiskelijoille tarjotaan ohjausta tulevaisuuden suunnitteluun.

Ammatillisessa koulutuksessa on kasvanut jatkuvasti niiden opiskelijoiden osuus jotka tarvitsevat jatkuvaa ja pitkäkestoista tukea koko opintojensa ajan. Tuen tarve, opiskelunvalmiuksia tukevien opintojen järjestäminen ja erityisen tuen sisällön suunnittelu runsaasti tukea tarvitseville opiskelijoille on tärkeää huomioida opetuksen ja ohjauksen resurssiosuudessa. Oppilaitoksessa opiskelevien vieraskielisten sekä runsaasti oppimisen tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrä kokonaisopiskelijamäärään suhteutettuna on huomattava (07/2022 erityisen tuen opiskelijamäärän osuus 18% ja muun kielisten osuus 44%). Oikea-aikaisella ohjauksella ja tuella pystytään sujuvoittamaan opintojen etenemistä ja ennaltaehkäisemään opintojen keskeyttämistä.

Koulutuksenjärjestäjällä on myös valvonta- ja ohjausvastuu oppivelvollisuusikäisestä nuoresta, kunnes hänen opiskeluoikeus tai oppivelvollisuus päättyy (Oppivelvollisuuslaki 1214/2020, 12§). Oppivelvollisuuden

laajentumisen yhteydessä annettiin myös uusi laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (1215/2020). TUVA-koulutus on tarkoitettu oppivelvollisuusikäisille sekä muille vailla toisen asteen tutkintoa oleville oppijoille, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta. Koulutuksen aikana opiskelija voi suorittaa ammatillisia perustutkintojen tutkinnon osia sekä tutkinnon osia pienempiä kokonaisuuksia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita opiskelijan valmiuksien mukaisesti (OPH-1488-2021). Stadin am-matti- ja aikuisopisto vastaa Helsingin kaupungin tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) järjestämisestä 1.8.2022 alkaen (HEL 2021-012968).

Stadin ammatti- ja aikuisopisto on saanut perusrahoituksen harkinnanvaraista korotusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä koronan aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi. Rahoituksella on lisätty opiskelijoiden saamaa opetusta ja ohjausta. Vuonna 2020 harkinnanvarainenkorotus oli 1 525 000 euroa ja vuonna 2021 rahoitusta saatiin 1 000 000 euroa. Vuonna 2022 vastaavaa harkinnanvaraista korotusta perusrahoitukseen ei ole toistaiseksi vielä ollut haussa. Sen sijaan opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Helsingin kaupungille vuoden 2022 ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä 4 711 873 euroa opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin. Saadun lisärahoituksen turvin, on mahdollista palkata henkilöitä ai-noastaan määräaikaisiin tehtäviin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tehdään ja kehitetään monipuolisesti toimenpiteitä opiskelijoiden ohjaamiseksi ja tukemiseksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että opiskelijoille tarjotaan yksilöllistä, riittävää, monipuolista ja jatkuvaa tukea ja ohjausta koko opintojen ajan huomioiden sekä oppilaitosmuotoinen että työelämässä tapahtuva osaamisen hankkiminen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2023 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Vesa, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27384
heidi.vesa(a)hel.fi

Maria Sarkkinen, ammatillisen koulutuksen päällikkö, puhelin: 310 87153
maria.sarkkinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, ammatillisen koulutuksen resurssoinnin parantaminen

13.09.2022

Asia/5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 14.9.2022 mennessä valtuutettu Vesa Korkkulan ja kymmenen muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi. Aloitteessa esitetään 3 000 000 euron lisämäärärahaa, jotta voidaan parantaa opinto-ohjauksen resursointia, pitää ryhmäkoot kohtuullisina, lisätä yksilöllistä tukea sekä erityisopetusta ja auttaa kielen oppimisen vaikeuksista kärsiviä ja torjua koronasta aiheutuvia ongelmia.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Vesa, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27384
heidi.vesa(a)hel.fi
Maria Sarkkinen, ammatillisen koulutuksen päällikkö, puhelin: 310 87153
maria.sarkkinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, ammatillisen koulutuksen resurssoinnin parantaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 204

§ 233

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta lukioiden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä

HEL 2022-002467 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Vesa Korkkulan ja kymmenen muun valtuutetun talousarvioaloitteeseen lukioiden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä.

Helsingin kaupungin lukiossa tarjotaan laajasti lukion opetussuunnitelman mukaisia valtakunnallisia pakollisia ja vällinnaisia opintoja. Kunkin lukion omien kurssien/opintojaksojen lisäksi Helsingin kaupungin lukiolaiset ja Stadin ammatti- ja aikuisopiston (Stadin AO) ammattilukiolaiset voivat suorittaa lukio-opintoja Helsingin kaupungin verkkolukiossa ja kaupunkitarjottimen kautta lähiopintoina myös muissa kaupungin lukiossa.

Verkkolukiossa on lukuvuonna 2022–23 tarjolla etäopintoja yli 100 kurssia/opintojaksoa mm. harvinaisemmissa kielissä ja yli 100 kurssia/opintojaksoa verkko-opintoja, joista suurin osa on auki ympäri vuoden. Lisäksi lukiolaiset voivat osallistua kaupungin suomen- ja ruotsinkielisen työväenopiston ja Stadin AO:n lukiolaisille suunnattuun opinto- tarjontaan. Lukiolaisten on myös mahdollista suorittaa opintoja useissa korkeakouluissa ja sisällyttää ne lukio-opintoihin. Näin lukioissa saadaan kasvatettua opiskelijoiden valinnanmahdollisuuksia ja opintojen joustavuutta nykyisillä resursseilla

Lukiokoulutuksen ryhmäkoot vaihtelevat pääsääntöisesti 15–35 opiskelijan välillä. Valinnaisten opintojen ryhmäkoot ovat yleensä pienempiä. Osa valinnaisista opintojaksoista tarjotaan lukioissa joka toinen vuosi, jotta opintojaksojen toteutuminen voidaan varmistaa.

Suomenkielisen lukiokoulutuksen opiskelijakohtainen kokonaisbudjetti vuodelle 2022 on 9 692 euroa ja ruotsinkielisen vastaava luku on 9 630 euroa. Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa vuoden 2022 opiskelija-kohtainen kokonaisbudjetti on noussut 1 257 euroa ja ruotsinkielisen 1851 euroa vuodesta 2021. Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa kuitenkin erityisesti vuokrakulut ovat kasvaneet perusparannus- ja uudisrakennushankkeiden johdosta. Lisäksi oppivelvollisuuden laajentamisen ja opiskelun maksuttomuuden aiheuttamat kustannukset nostavat kokonaisbudjettia.

Lukioissa tarvitaan edelleen tukitoimia koronan aiheuttamaan oppimisvajeeseen, joka on havaittavissa mm. opintojen pidentymisenä. Opetushallitus on myöntänyt valtion erityisavustusta 1 570 350 euroa koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi 1.1.2022–31.7.2023 väliselle ajalle. Helsingin kaupungin lukiot ovat lisänneet erityisavustuksella opiskelijoille tarjottavaa opetusta, ohjausta ja tukea oman henkilökunnan toimesta tai palkkaamalla lisää opetushenkilöstöä. Pandemiasta johtuva oppimis- ja hyvinvointivajetta voidaan korjata myös kaupunginhallituksen koronasta palautumisen erillismäärärahalta, joka on lukiokoulutukseen noin 1,42 miljoonaa euroa vuosille 2022–23.

Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa jaetaan myös myönteiseen erityiskohteluun varattua PD-rahaa niille lukioille, joissa on paljon vieras-kielisiä opiskelijoita. Vuonna 2022 PD-rahaa on käytössä 358 875 euroa ja sillä tuetaan lukiolaisten kurssien/opintojaksojen suorittamista ja opintojen edistymistä. Esimerkiksi vuonna 2021 tukea saavissa lukioissa järjestettiin yhteensä 121 kurssia PD-rahalla.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviovalmistelussa 2023 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin opintojaksotarjonnan parantamiseksi ja ryhmäkokojen pienentämiseksi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Helena Antikainen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 35095
helena.antikainen(a)hel.fi

Harri Korhonen, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
harri.korhonen(a)hel.fi

Moa Thors, Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 70077

moa.thors(a)arbis.hel.fi

Liitteet

1 Lukioiden opintojaksotarjonnan parantaminen ja ryhmäkokojen pienentäminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 14.9.2022 mennessä valtuutettu Vesa Korkkulan ja kymmenen muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta kaupungin lukioiden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä.

Talousarvioaloitteessa esitetään 3 miljoonan euron lisämäärärahaa talousarvioon (opiskelijakohtaisen kokonaisbudjetin Helsingin kaupungin oman rahoituksen osuuteen). Tällä lisämäärärahalla saa aloitteen mukaan 1 000 kurssin tai opintojakson verran lisäystä kaupungin lukioiden opintotarjontaan, mikä parantaa opiskelijoiden edellytyksiä hakeutua jatko-opintoihin. Lisäksi aloitteessa esitetään, että lisämäärärahan kohdentamisessa huomioidaan kunkin lukion opiskelijamäärä ja positiivinen erityiskohtelu. Lisämäärärahan avulla opettajille annetaan myös mahdollisuus kehittää itsenäisesti uusia paikallisia syventäviä opintojaksoja.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Helena Antikainen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 35095
helena.antikainen(a)hel.fi
Harri Korhonen, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
harri.korhonen(a)hel.fi
Moa Thors, Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 70077
moa.thors(a)arbis.hel.fi

Liitteet

1 Lukioden opintojaksotarjonnan parantaminen ja ryhmäkokojen pienentäminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 205

§ 234

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Reetta Vanhasen talousarvioaloitteesta kauramaidon tarjoamisesta päiväkodeissa ja kouluissa

HEL 2022-002462 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Reetta Vanhasen talousarvioaloitteesta. Aloitteessa ehdotetaan kaurajuoman tarjoamista päiväkodeissa ja kouluissa ilman erityisruokavaliointia. Aloitteen mukaan juoman tarjontu tukisi kaupunkistrategian tavoitteita mahdollistaa asiakkaille ympäristöystävällisten valintojen teko sekä Helsingin päästövähennysten tavoitteiden toteutumista.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla varhaiskasvatuksen ja opetuksen ruokalista- ja ateriasuunnittelua ohjaavat asiakasryhmäkohtaiset ravitsemussuositukset (Suomalaiset ravitsemussuositukset VRN 2014, Syödään ja opitaan yhdessä -kouluruokailusuositus VRN 2017 ja Terveystä ja iloa ruoasta –varhaiskasvatuksen ruokailusuositus VRN 2018), joita noudatamme. Suosituksissa ruokajuomaksi suositellaan rasvatonta D-vitamiinointua maitoa tai piimää. Maidottomassa ja vegaanissa ruokavaliiossa maito/piimä korvataan kasvijuomalla ja asiakas voi valita ruokajuomaksi kaura- tai soijajuoman.

Ravitsemussuositukset tehdään sen hetkisen tutkimustiedon pohjalta ja arvioidaan kohderyhmille sopiviksi. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ravintosuositukset eivät tällä hetkellä ota kantaa kasvijuomien tarjoamiseen aterioiden ruokajuomana perusruokavaliiossa. Tutkimustietoa kasvijuomien ravitsemuksellisista vaikutuksista ei vielä ole kattavasti saatavilla.

Kasvijuomien tarjonnan lisääminen kaikille halukkaille on ravitsemussuositusten toteutumisen lisäksi myös kustannuskysymys. Kasvijuomien hinnat vaihtelevat ja hinta on korkeimmillaan kolminkertainen maitoon verrattuna. Kasvijuomista ei saa myöskään EU-maitotukea, joka on esim. rasvattoman luomumaidon osalta 0,38 euroa litralta. Kasvijuomien raaka-aineena käytetyn kauran alkuperämaa ja juomien valmistusmaa vaihtelevat.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksessa on vuonna 2022 arviolta noin 30 000 lasta. Varhaiskasvatuksessa lapselle tarjotaan kolme ateriaa päivässä: aamupala, lounas ja välipala. Varhaiskasvatuksen laskennallinen lasten läsnäolo prosentti on noin 80 ja jos

arvioidaan, että heistä 15 % valitsisi kaurajuoman tarkoittaisi se noin 3,1 miljoonaa annosta vuodessa. Varhaiskasvatukseen lapsen kaurajuoman annoshinta on noin 0,27 euroa. Kaurajuoman tarjoaminen toisi varhaiskasvatukseen noin 837 000 euron lisäkustannuksen vuodessa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan peruskouluissa on vuonna 2022 arviolta noin 46 000 lasta. Ateriamäärissä tämä tarkoittaa arviolta noin 8,74 miljoonaa ateriaa vuodessa. Koululaisen kaurajuoman annoshinta on noin 0,36 euroa. Tämä toisi perusopetukselle noin 315 000 euron lisäkustannuksen vuodessa oletettuna, että enintään 10 % oppilaista valitsisi kaurajuoman.

Kokonaiskustannukset kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle olisi arviolta 1 152 000 euroa. Kokonaiskulutuksen ja -kustannuksien arviointi tarkasti etukäteen on vaikeaa. Arviot pohjautuvat Oma Stadi -pilottihankeen kautta saatuihin seurantatietoihin, joiden aikana oli perusopetuksessa koronapandemiasta johtuen poikkeuksellisia opetusjärjestelyjä. Hintoihin on huomioitu raaka-aineiden indeksikorotukset sekä arvioitu hintojen nousu Ukraina kriisin johdosta.

Ravitsemussuositukset suosittavat edelleen ruokajuomaksi rasvatonta maitoa tai piimää. Kaura- tai soijajuoma täydentäisi ruokajuomana vettä juovien oppilaiden ateriakokonaisuutta. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mukaan ravitsemussuositusten mukainen ruokavalio edistää sekä monipuolista ravitsemusta että ilmastoystävällisyyttä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuoden 2023 talousarviossa ei ole huomioitu määräraharahatarvetta, joka syntyy, jos kasvijuomien tarjontaa laajennettaisiin vapaasti otettavaksi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi

Liitteet

1 Kauramaidon tarjoaminen päiväkodeissa ja kouluissa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 14.9. mennessä Reetta Vanhasen ja 10 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta, jossa ehdotetaan kauramaidon tarjoamista yhteinä juomavaihtoehtona päiväkodeissa ja kouluissa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi

Liitteet

1 Kauramaidon tarjoaminen päiväkodeissa ja kouluissa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 206

§ 235

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Petra Malinin talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden parantamiseksi ja kolmiportaisen tuen turvaamiseksi

HEL 2022-003312 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Petra Malinin talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden parantamiseksi ja kolmiportaisen tuen turvaamiseksi seuraavan lausunnon:

Varhaiskasvatukseen on lisätty 1.8.2022 alkaen luku 3a, joka sisältää lapsen oikeuden varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen ja määrittelee lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukemisen, lapsen tuen toteutuksen, lapselle annettavat tukipalvelut, tuen tarpeen arvioinnin sekä päätöksen tuesta ja tukipalveluista. 1.8.2022 voimaan tulleissa valtakunnallisissa varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa todetaan, että varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada yleistä, tehostettua tai erityistä tukea siten kuin varhaiskasvatusta on säädetty.

Päätöksen tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä tukipalveluista tekee varhaiskasvatuksen järjestämistä vastaava kunta. Varhaiskasvatuksen järjestäjän on tehtävä hallintopäätös, joka perustuu tuen tarpeen arviointiin. Helsingissä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista noin 4 %:lle tulee tehdä tehostetun tuen ja noin 1 %:lle erityisen tuen hallintopäätös syksyn 2022 aikana. Lisäksi esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen osalta tehostetun tuen päätös tulee tehdä noin 10 %:lle ja erityisen tuen päätös noin 4 %:lle lapsista. Yhteensä päätöksiä on tehtävä noin 1 900 lapselle.

Tukea on annettava viivytyksettä, kun tuen tarve on ilmennyt. Lapsen tuen tulee olla pedagogisesti suunniteltu ja toteutettu moniammatillisesti eri ammattilaisten toimesta. Opettajien ja erityisesti erityisopettajien vakanssien täyttämättä jääminen vaarantaa lapsen kolmitasoisien tuen toteutumisen. Henkilöstön saatavuuden parantamiseen tulee jatkossakin resursoida riittävästi.

Henkilöstön saatavuuden turvaaminen

Lapsen tuen tulee olla pedagogisesti suunniteltu ja toteutettu moniammatillisesti. Tehtäväänsä kelpoiset varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja ovat avainasemassa lapsen tuen tar-

peen arvioinnissa ja sen toteuttamisessa yhdessä muun lapsen kasvat-
tajatiimin kanssa. Pula koulutetuista varhaiskasvatuksen opettajista ja
erityisopettajista asettaa haasteita henkilöstön riittävälle osaamiselle ja
lapsen tuen toteutumiselle.

Helsinki tekee aktiivisesti töitä henkilöstön veto- ja pitovoiman eteen ja
henkilöstötilannetta seurataan säännöllisesti. Aktiivinen yhteistyö kor-
keakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa jatkuu, jotta var-
haiskasvatuksen opettajien koulutuspaikkoja saataisiin lisättyä ja var-
mistettua myös varhaiskasvatuksen erityisopettajien riittävä saatavuus.
Helsinki tukee työnantajana varhaiskasvatuksen lastenhoitajaksi tai
opettajaksi pätevöitymistä työn ohessa. Lisäksi käytössä on ollut vuo-
den 2022 alusta uusille opettajille 2000 euron kannustinpalkkio sekä
uusille opettajille ja lastenhoitajille kahden päivän perehdytys ennen
lapsiryhmätyössä aloittamista. Varhaiskasvatuksen palkkauksissa seu-
rataan kaupungin palkkakehitysohjelmaa.

Riittävä sijaisresurssi tukee henkilöstön työssä jaksamista sekä lapsen
tuen toteutumisen myös niinä päivinä, kun henkilöstöllä on yllättäviä
poissaoloja. Seuren varahenkilöiden määrää on vuoden 2022 alusta li-
sätty 20 henkilöllä, jonka lisäksi toimialalla on aloittanut nopean avun
toiminta kokeiluna neljällä varhaiskasvatusalueella vuoden 2022 alusta,
jossa työskentelee 20 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuuden
omaavaa varahenkilöä. Nopean avun toiminnassa tuttuja sijaisia on
mahdollista päivittäin kohdistaa niihin päiväkoteihin, joissa sijaista tarvi-
taan kaikkein eniten. Toiminta on saanut henkilöstöltä hyvää palautetta.

Kustannusvaikutukset

Mahdollisen varhaiskasvatuksen lisähenkilöstön palkkaaminen, avusta-
jaresurssin tarpeen lisääntyminen sekä yksityisessä varhaiskasvatuk-
sessa tarvittavien rakenteellisten tukimuotojen lisäksi ohjaus, konsul-
tointi ja hallintopäätösten valmistelu sekä mahdolliset muutoksenhaut
aiheuttavat lisäkustannuksia. Lisäksi kustannuksia syntyy tehostetusta
ja erityisestä tuesta tehtävistä hallintopäätöksistä, niitä edeltävästä tuen
tarpeen arvioinnista, huoltajien osallisuudesta tuen tarpeen arvioinnissa
sekä moniammatillisesta yhteistyöstä.

Helsingin kaupunki tulee saamaan vuosittain arviolta 1,5 miljoonaa eu-
roa

korvausta tuen järjestämiseen liittyvistä kustannuksista osana kuntien
peruspalveluiden valtionosuutta yleiskatteellisena rahoituksena.

Kolmitasoisien tuen lisääntyneeseen resurssitarpeeseen ja muun
muassa varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien palkkaami-
seen on laskettu tarvittavan valtionavustuksen lisäksi 1,5 miljoonaa eu-
roa, koska hallituksen kustannuslaskelmat eivät sisällä tehostetun tuen

hallintopäätöksiä ja resursointia. Lapselle annettava tehostettu tuki on otettava huomioon lisäksi lasten tai henkilöstön lukumäärässä, jollei päiväkodissa ole tukea saavaa lasta varten avustajaa.

Helsingin kaupunki on saanut vuodelle 2023 opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää avustusta inklusiivisen varhaiskasvatuksen ja kolmitasoisen tuen kehittämiseen 4 312 000 euroa, johon sisältyy 862 400 euron omavastuuosuus. Avustuksen käyttö kohdennetaan täydennyskoulutukseen sekä henkilöstön palkkaamiseen varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamisen edistämiseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa vuodelle 2023 ei ole varauduttu aloitteen mukaisille lisämäärärahatarpeille.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee tärkeänä, että toimiala jatkaa aktiivisia toimia sen eteen, että varhaiskasvatuksen henkilöstön riittävyys turvataan.

Käsittely

Vastaehdotus:

Petra Malin: Uusi kappale:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee tärkeänä, että toimiala jatkaa aktiivisia toimia sen eteen, että varhaiskasvatuksen henkilöstön riittävyys turvataan.

Kannattaja: Sini Korpinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Petra Malinin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Henrietta Suomalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 22759
henrietta.suomalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden parantamiseksi ja kolmiportaisen tuen turvaamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle Petra Malinin talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden parantamiseksi ja kolmiportaisen tuen turvaamiseksi seuraavan lausunnon:

Varhaiskasvatukseen on lisätty 1.8.2022 alkaen luku 3a, joka sisältää lapsen oikeuden varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen ja määrittelee lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukemisen, lapsen tuen toteutuksen, lapselle annettavat tukipalvelut, tuen tarpeen arvioinnin sekä päätöksen tuesta ja tukipalveluista. 1.8.2022 voimaan tulleissa valtakunnallisissa varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa todetaan, että varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada yleistä, tehostettua tai erityistä tukea siten kuin varhaiskasvatusta on säädetty.

Päätöksen tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä tukipalveluista tekee varhaiskasvatuksen järjestämistä vastaava kunta. Varhaiskasvatuksen järjestäjän on tehtävä hallintopäätös, joka perustuu tuen tarpeen arviointiin. Helsingissä varhaiskasvatuksesta olevista lapsista noin 4 %:lle tulee tehdä tehostetun tuen ja noin 1 %:lle erityisen tuen hallintopäätös syksyn 2022 aikana. Lisäksi esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen osalta tehostetun tuen päätös tulee tehdä noin 10 %:lle ja erityisen tuen päätös noin 4 %:lle lapsista. Yhteensä päätöksiä on tehtävä noin 1 900 lapselle.

Tukea on annettava viivytyksettä, kun tuen tarve on ilmennyt. Lapsen tuen tulee olla pedagogisesti suunniteltu ja toteutettu moniammatillisesti eri ammattilaisten toimesta. Opettajien ja erityisesti erityisopettajien vakanssien täyttämättä jääminen vaarantaa lapsen kolmitasoisien tuen toteutumisen. Henkilöstön saatavuuden parantamiseen tulee jatkossakin resursoida riittävästi.

Henkilöstön saatavuuden turvaaminen

Lapsen tuen tulee olla pedagogisesti suunniteltu ja toteutettu moniammatillisesti. Tehtäväänsä kelpoiset varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja ovat avainasemassa lapsen tuen tarpeen arvioinnissa ja sen toteuttamisessa yhdessä muun lapsen kasvatustiimin kanssa. Pula koulutetuista varhaiskasvatuksen opettajista ja erityisopettajista asettaa haasteita henkilöstön riittävälle osaamiselle ja lapsen tuen toteutumiselle.

Helsinki tekee aktiivisesti töitä henkilöstön veto- ja pitovoiman eteen ja henkilöstötilannetta seurataan säännöllisesti. Aktiivinen yhteistyö korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa jatkuu, jotta varhaiskasvatuksen opettajien koulutuspaikkoja saataisiin lisättyä ja varmistettua myös varhaiskasvatuksen erityisopettajien riittävä saatavuus.

Helsinki tukee työnantajana varhaiskasvatuksen lastenhoitajaksi tai opettajaksi pätevöitymistä työn ohessa. Lisäksi käytössä on ollut vuoden 2022 alusta uusille opettajille 2000 euron kannustinpalkkio sekä uusille opettajille ja lastenhoitajille kahden päivän perehdytys ennen lapsiryhmytyössä aloittamista. Varhaiskasvatuksen palkkauksissa seurataan kaupungin palkkakehitysohjelmaa.

Riittävä sijaisresurssi tukee henkilöstön työssä jaksamista sekä lapsen tuen toteutumisen myös niinä päivinä, kun henkilöstöllä on yllättäviä poissaoloja. Seuren varahenkilöiden määrää on vuoden 2022 alusta lisätty 20 henkilöllä, jonka lisäksi toimialalla on aloittanut nopean avun toiminta kokeiluna neljällä varhaiskasvatusalueella vuoden 2022 alusta, jossa työskentelee 20 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuuden omaavaa varahenkilöä. Nopean avun toiminnassa tuttuja sijaisia on mahdollista päivittäin kohdistaa niihin päiväkoteihin, joissa sijaista tarvitaan kaikkein eniten. Toiminta on saanut henkilöstöltä hyvää palautetta.

Kustannusvaikutukset

Mahdollisen varhaiskasvatuksen lisähenkilöstön palkkaaminen, avustajaresurssin tarpeen lisääntyminen sekä yksityisessä varhaiskasvatuksessa tarvittavien rakenteellisten tukimuotojen lisäksi ohjaus, konsultointi ja hallintopäätösten valmistelu sekä mahdolliset muutoksenhaut aiheuttavat lisäkustannuksia. Lisäksi kustannuksia syntyy tehostetusta ja erityisestä tuesta tehtävistä hallintopäätöksistä, niitä edeltävästä tuen tarpeen arvioinnista, huoltajien osallisuudesta tuen tarpeen arvioinnissa sekä moniammatillisesta yhteistyöstä.

Helsingin kaupunki tulee saamaan vuosittain arviolta 1,5 miljoonaa euroa korvausta tuen järjestämiseen liittyvistä kustannuksista osana kuntien peruspalveluiden valtionosuutta yleiskatteellisena rahoituksena.

Kolmitasoisien tuen lisääntyneeseen resurssitarpeeseen ja muun muassa varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien palkkaamiseen on laskettu tarvittavan valtionavustuksen lisäksi 1,5 miljoonaa euroa, koska hallituksen kustannuslaskelmat eivät sisällä tehostetun tuen hallintopäätöksiä ja resursointia. Lapselle annettava tehostettu tuki on otettava huomioon lisäksi lasten tai henkilöstön lukumäärässä, jolle päiväkodissa ole tukea saavaa lasta varten avustajaa.

Helsingin kaupunki on saanut vuodelle 2023 opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää avustusta inklusiivisen varhaiskasvatuksen ja kolmitasoisien tuen kehittämiseen 4 312 000 euroa, johon sisältyy 862 400 euron omavastuuosuus. Avustuksen käyttö kohdennetaan täydennyskou-

lutukseen sekä henkilöstön palkkaamiseen varhaiskasvatustalouden mukaisen tuen uudistamisen edistämiseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa vuodelle 2023 ei ole varauduttu aloitteen mukaisille lisämäärärahatarpeille.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 14.9.2022 mennessä Petra Malinin ja 14 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta. Aloitteessa esitetään vuoden 2023 budjettiin 5 miljoonan euron määrärahaa varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuutta parantaviin toimenpiteisiin ja kolmitasoisen tuen saatavuuden turvaamiseen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Henrietta Suomalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 22759
henrietta.suomalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden parantamiseksi ja kolmiportaisen tuen turvaamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 207

§ 236

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Anniina Iskaniuksen talousarvioaloitteesta säänmukaisista ulko- vaatteista ja jalkineista varhaiskasvatuksen työntekijöille

HEL 2022-002461 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Anniina Iskaniuksen talousarvioaloitteesta säänmukaisista ulkovaatteista ja jalkineista varhaiskasvatuksen työntekijöille:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää varhaiskasvatuksen henkilöstön työolojen kehittämistä ja työn houkuttelevuuden lisäämistä tärkeänä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että aloitteessa mainitun, vuonna 2019 käynnistetyn Task force -selvityksen pohjalta ja muita viime vuosina aloitettuja ja hyviksi tunnistettuja henkilöstön veto- ja pitovoimaa parantavia toimenpiteitä jatketaan varhaiskasvatuksessa edelleen

Ulkoiluvaatteiden hankinnalle ei ole lainsäädännöllistä tai sopimuskelpoista velvoitetta.

Aloitteessa esitetään säänmukaisen ulkovaatetuksen hankkimista varhaiskasvatuksen ulkoilevalle henkilöstölle. Virka- ja työpuvuista ja suojavaatetuksesta on määräykset kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen VI luvun 2 §:ssä. Jos työnantaja velvoittaa viranhaltijan/työntekijän käyttämään työssään tietyn mallista virka-/työpukua tai määriteltyä suojavaatetusta, työnantajan tulee lähtökohtaisesti hankkia ja huoltaa tällainen puku tai vaatetus. Varhaiskasvatuksen henkilöstöä ei ole velvoitettu käyttämään työssään tiettyä määriteltyä vaatetusta, eikä työvaatetukselle ole työn hygieniavaatimukseen tai likaisuuteen liittyviä Kuntatyönantajan (KT) suojavaatesopimuksessa määriteltyjä perusteita. Näin ollen ulkoiluvaatteiden tarjoamisessa varhaiskasvatuksen henkilöstölle olisi kysymys erillisestä henkilöstöedusta, jonka tavoitteena olisi parantaa henkilöstön pito- ja vetovoimaa.

Vaatteet ovat henkilökohtaisia ja sääolosuhteiden sekä vuodenaikojen vaihtelun johdosta ulkovaatteita tarvitaan useita. Henkilöstön vaihtuvuus ja lyhytaikaisten sijaisten määrä aiheuttavat edun linjaustarvetta ja lisähaastetta hankintojen toteuttamiselle.

Henkilöstömäärä ja vaihtuvuus

Postiosoite
PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51
www.hel.fi/kasvatusjakoulutus

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alv.nro
FI02012566

Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksen palveluksessa olevia päiväkotien työntekijöitä on vuonna 2023 ennusteen mukaan suomen ja ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa yhteensä noin 6700. Kustannusarviossa henkilöstömääränä käytetään 7050 (henkilöstö 6500), johon sisältyy lasten kanssa toimiva ja ulkoileva henkilöstö. Ennusteen mukaiseen henkilöstömäärään on lisätty myös (v.2021) keskimääräisen ulkoisen lähtövaihtuvuuden perusteella 8,2% eli henkilöinä noin 550.

Hankinnan sisältö ja kustannusvaikutukset

Vaatekustannukset on arvioitu kahteen kategoriaan. Vaatepaketti (A) on kohdennettu kesään ja välikausille ja toinen käytettäväksi talvikautena. Vaatepaketti A sisältää vedenpitävän takin, housut ja kengät. Kustannusarvio tälle vaatepaketille on yhteensä 260 euroa per henkilö (takki 100 euroa, housut 80 euroa ja kengät 80 euroa). Vaatepaketti talveen (B) sisältää topatun takin ja housut sekä talvikengät. Kustannusarvio tälle vaatepaketille on yhteensä 260 euroa per henkilö (takki 100 euroa, housut 80 euroa ja kengät 80 euroa). Kokonaisuudessaan vaatekustannukset henkilöä kohden molemmista vaatepaketeista ovat arviolta yhteensä 520 euroa. Esitetyt kustannukset ovat arvioita. Keskitetysti hankittavien, kaikille samanlaisten vaatteiden mieluisuutta ja käytöhalukkuutta henkilöstön taholta ei voida arvioida.

Kustannusvaikutus olisi alkuhankintana (A+B/ 520€) yhteensä 3,67 miljoonaa euroa koko varhaiskasvatuksen henkilöstölle. Jos yhden asun käyttöä lasketaan kaksi vuotta se tarkoittaisi vuosittain jatkuvana hankintana 1,83 miljoonaa euroa. Näiden lisäksi henkilöstön ulkoisesta lähtövaihtuvuudesta johtuen tarvitaan keskimäärin 8,2% vuotuinen lisähankinta uusille työntekijöille vuosittain hankittavan yhden asukokoonaisuuden lisäksi myös toisen asun hankintaan. Lisähankinnan arvo olisi tällöin 143 000 euroa. Jatkuvana hankintana vuotuinen hankintakustannus koko henkilöstölle olisi näin ollen yhteensä 1,98 miljoonaa euroa vuodessa. Kokonaiskustannuksiin vaikuttaa olennaisesti mikäli ao vaatteisiin oikeutettujen työntekijöiden määrää rajataan esimerkiksi työsuhteen keston perusteella. Varsinaisen hankinnan lisäksi tilausten kokoamiseen ja jakeluun yli 7000 työntekijälle tarvitaan lisäresurssia, jonka vuotuisia kustannuksia on vaikea arvioida.

Vaatehankinnasta kertyy työntekijälle verotettavaa tuloa, koska on kyse vain pienelle osalle kaupungin henkilöstöstä tarjottavasta henkilöstöedusta. Henkilöstöetujen kokonaisuutta tulee tarkastella ja kehittää kaupunkitasoisesti. Verotuksen näkökulmasta (tuloverolaki 69 §) saajalleen verovapaasta tavanomaisesta henkilökuntaedusta on kyse vain tilanteissa, joissa etu on tavanomainen ja kohtuullinen sekä kaikkien kyseeseen tulevien kaupungin työntekijöiden käytettävissä heidän niin

halutessaan. Tehtyjen selvitysten perusteella ulkovaatetuksen hankintaa ei voida pitää perusteltuna, tavanomaisena eikä työnantajalle aiheutuvat kustannukset huomioon ottaen myöskään kohtuullisena

Vaihtoehtona raha vaatehankintoihin vuosittain

Ulkovaatteiden ja kenkien hankintaa tarkoituksenmukaisempaan vaihtoehtona olisi sovittujen linjausten mukaan vakinaiselle ja määräaikaiselle henkilöstölle vuosittain maksettavaa rahaa ulkovaatteiden ja kenkien hankintaan. Tällöin työntekijöillä olisi mahdollisuus itse valita sopivat ja mieluisat ulkoiluvaatteet, mikä lisäisi vaatteiden käyttöä. Esimerkiksi 260€ suuruisen vaaterahan kustannusvaikutus olisi 1,83 miljoonaa euroa vuosittain. Kustannus olisi mahdollista maksaa työssäolon ajalta, jolloin ei synny päällekkäisyyttä esimerkiksi vakinaisen ja sijaisen eduista. Tällä vaihtoehdolla vältettäisiin myös ainakin osa hankinnoista aiheutuvasta hallinnollisesta lisätyöstä.

Talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu ulkovaatteiden hankintaan eikä niiden hankintaa varten maksettavaan työntekijäkohtaiseen vaaterahaan. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää säänmukaisten ulkovaatteiden ja jalkineiden hankkimista suojavaatteina perusteltuna varhaiskasvatuksen suuren henkilöstöpulan vuoksi. Lautakunta kehottaa tarkastelemaan kysymystä osana talousarvioneuvotteluja sekä varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden parantamiseen keskittyvän koordinaatioryhmän työskentelyä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Sini Korpinen: Lisätään sivulle 3, kolmannen kappaleen perään:

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää säänmukaisten ulkovaatteiden ja jalkineiden hankkimista suojavaatteina perusteltuna varhaiskasvatuksen suuren henkilöstöpulan vuoksi. Lautakunta kehottaa tarkastelemaan kysymystä osana talousarvioneuvotteluja sekä varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden parantamiseen keskittyvän koordinaatioryhmän työskentelyä."

Kannattaja: Mirita Saxberg

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Sini Korpinen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Kirsi Kallio, HR -asiantuntija, puhelin: 310 26195

13.09.2022

kirsi.kallio(a)hel.fi
Kari Salovaara, hankintapäällikkö, puhelin: 310 43033
kari.salovaara(a)hel.fi
Riikka Heloma, hr-asiantuntija, puhelin: 310 42704
riikka.heloma(a)hel.fi

Liitteet

1 Säänmukaiset ulkovaatteet ja jalkineet varhaiskasvatuksen työntekijöille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Anniina Iskaniuksen talousarvioaloitteesta säänmukaisista ulkovaatteista ja jalkineista varhaiskasvatuksen työntekijöille:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää varhaiskasvatuksen henkilöstön työolojen kehittämistä ja työn houkuttelevuuden lisäämistä tärkeänä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että aloitteessa mainitun, vuonna 2019 käynnistetyn Task force -selvityksen pohjalta ja muita viime vuosina aloitettuja ja hyviksi tunnistettuja henkilöstön veto- ja pitovoimaa parantavia toimenpiteitä jatketaan varhaiskasvatuksessa edelleen

Ulkoiluvaatteiden hankinnalle ei ole lainsäädännöllistä tai sopimuksellista velvoitetta.

Aloitteessa esitetään säänmukaisen ulkovaatetuksen hankkimista varhaiskasvatuksen ulkoilevalle henkilöstölle. Virka- ja työpuvuista ja suojavaatetuksesta on määräykset kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen VI luvun 2 §:ssä. Jos työnantaja velvoittaa viranhaltijan/työntekijän käyttämään työssään tietyn mallista virka-/työpukua tai määriteltyä suojavaatetusta, työnantajan tulee lähtökohtaisesti hankkia ja huoltaa tällainen puku tai vaatetus. Varhaiskasvatuksen henkilöstöä ei ole velvoitettu käyttämään työssään tiettyä määriteltyä vaatetusta, eikä työvaatetukselle ole työn hygieniavaatimuksiin tai likaisuuteen liittyviä Kuntatyönantajan (KT) suojavaatesopimuksessa määriteltyjä perusteita. Näin ollen ulkoiluvaatteiden tarjoamisessa varhaiskasvatuksen henkilöstölle olisi kysymys erillisestä henkilöstöedusta, jonka tavoitteena olisi parantaa henkilöstön pito- ja vetovoimaa.

Vaatteet ovat henkilökohtaisia ja sääolosuhteiden sekä vuodenaikojen vaihtelun johdosta ulkovaatteita tarvitaan useita. Henkilöstön vaihtu-

vuus ja lyhytaikaisten sijaisten määrä aiheuttavat edun linjaustarvetta ja lisähaastetta hankintojen toteuttamiselle.

Henkilöstömäärä ja vaihtuvuus

Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksen palveluksessa olevia päiväkotien työntekijöitä on vuonna 2023 ennusteen mukaan suomen ja ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa yhteensä noin 6700. Kustannusarviossa henkilöstömääränä käytetään 7050 (henkilöstö 6500), johon sisältyy lasten kanssa toimiva ja ulkoileva henkilöstö. Ennusteen mukaiseen henkilöstömäärään on lisätty myös (v.2021) keskimääräisen ulkoisen lähtövaihtuvuuden perusteella 8,2% eli henkilöinä noin 550.

Hankinnan sisältö ja kustannusvaikutukset

Vaatekustannukset on arvioitu kahteen kategoriaan. Vaatepaketti (A) on kohdennettu kesään ja välikausille ja toinen käytettäväksi talvikautena. Vaatepaketti A sisältää vedenpitävän takin, housut ja kengät. Kustannusarvio tälle vaatepaketille on yhteensä 260 euroa per henkilö (takki 100 euroa, housut 80 euroa ja kengät 80 euroa). Vaatepaketti talveen (B) sisältää topatun takin ja housut sekä talvikengät. Kustannusarvio tälle vaatepaketille on yhteensä 260 euroa per henkilö (takki 100 euroa, housut 80 euroa ja kengät 80 euroa). Kokonaisuudessaan vaatekustannukset henkilöä kohden molemmista vaatepaketeista ovat arviolta yhteensä 520 euroa. Esitetyt kustannukset ovat arvioita. Keskitetysti hankittavien, kaikille samanlaisten vaatteiden mieluisuutta ja käyttöhalukkuutta henkilöstön taholta ei voida arvioida.

Kustannusvaikutus olisi alkuhankintana (A+B/ 520€) yhteensä 3,67 miljoonaa euroa koko varhaiskasvatuksen henkilöstölle. Jos yhden asun käyttöä lasketaan kaksi vuotta se tarkoittaisi vuosittain jatkuvana hankintana 1,83 miljoonaa euroa. Näiden lisäksi henkilöstön ulkoisesta lähtövaihtuvuudesta johtuen tarvitaan keskimäärin 8,2% vuotuinen lisähankinta uusille työntekijöille vuosittain hankittavan yhden asukokonaisuuden lisäksi myös toisen asun hankintaan. Lisähankinnan arvo olisi tällöin 143 000 euroa. Jatkuvana hankintana vuotuinen hankintakustannus koko henkilöstölle olisi näin ollen yhteensä 1,98 miljoonaa euroa vuodessa. Kokonaiskustannuksiin vaikuttaa olennaisesti mikäli ao vaatteisiin oikeutettujen työntekijöiden määrää rajataan esimerkiksi työsuhteen keston perusteella. Varsinaisen hankinnan lisäksi tilausten kokoamiseen ja jakeluun yli 7000 työntekijälle tarvitaan lisäresurssia, jonka vuotuisia kustannuksia on vaikea arvioida.

Vaatehankinnasta kertyy työntekijälle verotettavaa tuloa, koska on kyse vain pienelle osalle kaupungin henkilöstöstä tarjottavasta henkilöstöedusta. Henkilöstöetujen kokonaisuutta tulee tarkastella ja kehittää

kaupunkitasoisesti. Verotuksen näkökulmasta (tuloverolaki 69 §) saajalleen verovapaasta tavanomaisesta henkilökuntaedusta on kyse vain tilanteissa, joissa etu on tavanomainen ja kohtuullinen sekä kaikkien kyseeseen tulevien kaupungin työntekijöiden käytettävissä heidän niin halutessaan. Tehtyjen selvitysten perusteella ulkovaatetuksen hankintaa ei voida pitää perusteltuna, tavanomaisena eikä työnantajalle aiheutuvat kustannukset huomioon ottaen myöskään kohtuullisena

Vaihtoehtona raha vaatehankintoihin vuosittain

Ulkovaatteiden ja kenkien hankintaa tarkoituksenmukaisempaan vaihtoehtona olisi sovittujen linjausten mukaan vakinaiselle ja määräaikaiselle henkilöstölle vuosittain maksettavaa rahaa ulkovaatteiden ja kenkien hankintaan. Tällöin työntekijöillä olisi mahdollisuus itse valita sopivat ja mieluisat ulkoiluvaatteet, mikä lisäisi vaatteiden käyttöä. Esimerkiksi 260€ suuruisen vaaterahan kustannusvaikutus olisi 1,83 miljoonaa euroa vuosittain. Kustannus olisi mahdollista maksaa työssäolon ajalta, jolloin ei synny päällekkäisyyttä esimerkiksi vakinaisen ja sijaisen eduista. Tällä vaihtoehdolla vältettäisiin myös ainakin osa hankinnoista aiheutuvasta hallinnollisesta lisätyöstä.

Talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu ulkovaatteiden hankintaan eikä niiden hankintaa varten maksettavaan työntekijäkohtaiseen vaaterahaan.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa valtuutettu Anniina Iskaniuksen ja 14 muun allekirjoittaneen 16.2.2022 jättämästä talousarvioaloitteesta, joka koskee säänmukaisen ulkovaatteiden ja jalkineiden hankintaa varhaiskasvatuksen työntekijöille.

Valtuutetut toteavat aloitteessaan, että Helsinki on kaupunkistrategiasa 2021 sitoutunut ratkaisemaan varhaiskasvatuksen henkilöstöpulan. Keinoja varhaiskasvatuksen henkilöstön pito- ja vetovoiman parantamiseksi on selvitetty pormestari Vapaavuoren vuonna 2019 käynnistämässä varhaiskasvatuksen task force-työssä. Yksi työssä tunnistetuista veto- ja pitovoimatekijöistä liittyi varhaiskasvatuksen henkilöstön työvaatteiden puuttumiseen.

Varhaiskasvatuksen pedagogiseen toimintaan kuuluu ulkoilu säässä kuin säässä. Kunnollisten, säähän sopivien ulkovaatteiden ja jalkineiden hankinta olisi tuntuva vetovoimatekijä, kun Helsinki kilpailee osavasta työvoimasta muiden pääkaupunkiseudun kuntien kesken.

13.09.2022

Valtuutetut näkevät työvaatteet myös tasa-arvokysymyksenä kaupungin henkilöstöryhmien välillä. Varhaiskasvatuksen henkilöstö joutuu hankkimaan kaikki työvaatteensa itse, toisin kuin esimerkiksi liikunta- palveluiden parissa tai kaupunkiympäristön kunnossapitotehtävissä työskentelevät. Säähän sopivien jalkineiden ja esimerkiksi sade- ja talvivaatteiden hankinnan ulkoistaminen henkilöstölle on kohtuutonta. Työehtosopimukseen perustuvan veloitteen puuttuminen ei estä Helsinkiä tarjoamasta työvaatteita niitä työssään tarvitsevalle henkilöstölle.

Aloitteessa ehdotetaan, että vuoden 2023 budjettiin varataan riittävät varat varhaiskasvatuksen henkilöstön ulkovaatteiden ja jalkineiden hankintaan.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Kirsi Kallio, HR -asiantuntija, puhelin: 310 26195
kirsi.kallio(a)hel.fi
Kari Salovaara, hankintapäällikkö, puhelin: 310 43033
kari.salovaara(a)hel.fi
Riikka Heloma, hr-asiantuntija, puhelin: 310 42704
riikka.heloma(a)hel.fi

Liitteet

1 Säänmukaiset ulkovaatteet ja jalkineet varhaiskasvatuksen työntekijöille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 208

§ 237

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Mari Holopaisen talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen suunnittelutuntien huomioimiseksi

HEL 2022-003336 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Mari Holopaisen talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen suunnittelutuntien huomioimiseksi seuraavan lausunnon:

Laadukkaan varhaiskasvatuksen toteutumisen edellytyksinä ovat toiminnan säännöllinen ja systemaattinen pedagoginen suunnittelu, kehittäminen ja arviointi. Varhaiskasvatusta koskevassa virka- ja työehtosopimuksessa on sovittu erityismääräyksistä, jotka koskevat varhaiskasvatuksen opettajan opetus- ja kasvatustyöhön tarvittavaa suunnittelu-, arviointi- ja kehittämistyöaikaa (myöhemmin sak-aika). Varhaiskasvatuksen opettajalle on varattu säännöllisestä työajasta (38 tuntia 15 minuuttia) lapsiryhmän ulkopuolisiin tehtäviin noin 13 % työajasta, viikotasolla keskimäärin 5 tuntia. Sak-aika sekä erilaiset suunnittelukokoukset ovat lapsiryhmän ulkopuolista työtä. Sak-ajan lisäksi on varattava riittävä aika lasten vanhempien tapaamisiin ja moniammatilliseen asiantuntijayhteistyöhön.

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta määrittelee riittävän henkilöstömitoituksen. Mitoitus koskee varhaiskasvatustoimintaa. Varhaiskasvatuksen opettajan sak-aikaa lisättäessä mitoitusta ei muutettu. Lapsiryhmän ulkopuolinen työ on mahdollista toteuttaa hyvällä työvuorosuunnittelulla ja päiväkodin sisäisin järjestelyin olemassa olevilla resursseilla. Lapsiryhmän ulkopuolisen työn suunnittelemattomuus, yllättävät henkilöstön poissaolot ja henkilöstövajaustilanteet voivat puolestaan lisätä henkilöstön kokemaa kuormitusta.

Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on laadittu ohjeistus varhaiskasvatuksen opettajan sak-ajan suunnittelulle, joka toimii tukena esihenkilöille ja henkilöstölle. Sak-aika sekä muut tiimin tai päiväkodin sisäiset kokoukset tulee suunnitella lasten varhaiskasvatusaikojen mukaan sopiviin kohtiin, jolloin koko henkilökunta on paikalla eikä niiden tule sijoittua lasten aktiiviseen toiminta-aikaan. Työyhteisössä tulee toimintakauden alkaessa keskustella päiväkodin kasvatushenkilöstön kanssa työajan käyttöön, kokousrakenteisiin ja työaikajärjestelyihin liittyvistä periaatteista niin, että ne ovat koko henkilökunnan tiedossa.

Mikäli lapsiryhmän ulkopuolisen työn ajaksi kyseisen henkilön tilalle resursoitaisiin sijainen, edellyttäisi tämä vähintään yhden vakituisen varahenkilön palkkaamista jokaiseen päiväkotiin. Helsingissä on 293 suomenkielistä ja 54 ruotsinkielistä kunnallista päiväkotiä. Kokonaiskustannus yhden varahenkilön lisäämiseksi jokaiseen päiväkotiin olisi vuosittain noin 14 miljoonaa euroa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2023 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin. Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että budjetoinnin niin salliessa on määrätietoisesti ja asteittain huomioitava lisääntyneet suunnittelutunnit henkilöstömitoituksessa. Tarpeeseen nähden riittämätön henkilökunnan resurssointi on yksi keskeisimmistä syistä, joka heikentää varhaiskasvatuksen houkuttelevuutta, mikä on tullut pitkään esiin henkilöstön suunnalta.

Käsittely

Vastaehdotus:

Ozan Yanar: Kappaleen 6 loppuun lisäysehdotus: Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että budjetoinnin niin salliessa on määrätietoisesti ja asteittain huomioitava lisääntyneet suunnittelutunnit henkilöstömitoituksessa. Tarpeeseen nähden riittämätön henkilökunnan resurssointi on yksi keskeisimmistä syistä, joka heikentää varhaiskasvatuksen houkuttelevuutta, mikä on tullut pitkään esiin henkilöstön suunnalta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Ozan Yanarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Henrietta Suomalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 22759
henrietta.suomalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite varhaiskasvatuksen suunnittelutuntien huomioimiseksi, Holopainen Mari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Mari Holopaisen talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen suunnittelutuntien huomioimiseksi seuraavan lausunnon:

Laadukkaan varhaiskasvatuksen toteutumisen edellytyksinä ovat toiminnan säännöllinen ja systemaattinen pedagoginen suunnittelu, kehittäminen ja arviointi. Varhaiskasvatusta koskevassa virka- ja työehtosopimuksessa on sovittu erityismääräyksistä, jotka koskevat varhaiskasvatuksen opettajan opetus- ja kasvatustyöhön tarvittavaa suunnittelu-, arviointi- ja kehittämistyöaikaa (myöhemmin sak-aika). Varhaiskasvatuksen opettajalle on varattu säännöllisestä työajasta (38 tuntia 15 minuuttia) lapsiryhmän ulkopuolisiin tehtäviin noin 13 % työajasta, viikotasolla keskimäärin 5 tuntia. Sak-aika sekä erilaiset suunnittelukokoukset ovat lapsiryhmän ulkopuolista työtä. Sak-ajan lisäksi on varattava riittävä aika lasten vanhempien tapaamisiin ja moniammatilliseen asiantuntijayhteistyöhön.

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta määrittelee riittävän henkilöstömitoituksen. Mitoitus koskee varhaiskasvatustoimintaa. Varhaiskasvatuksen opettajan sak-aikaa lisättäessä mitoitus ei muutettu. Lapsiryhmän ulkopuolinen työ on mahdollista toteuttaa hyvällä työvuorosuunnittelulla ja päiväkodin sisäisin järjestelyin olemassa olevilla resursseilla. Lapsiryhmän ulkopuolisen työn suunnittelemattomuus, yllättävät henkilöstön poissaolot ja henkilöstövajaustilanteet voivat puolestaan lisätä henkilöstön kokemaa kuormitusta.

Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on laadittu ohjeistus varhaiskasvatuksen opettajan sak-ajan suunnittelulle, joka toimii tukena esihenkilöille ja henkilöstölle. Sak-aika sekä muut tiimin tai päiväkodin sisäiset kokoukset tulee suunnitella lasten varhaiskasvatusaikojen mukaan sopiviin kohtiin, jolloin koko henkilökunta on paikalla eikä niiden tule sijoittua lasten aktiiviseen toiminta-aikaan. Työyhteisössä tulee toimintakauden alkaessa keskustella päiväkodin kasvatushenkilöstön kanssa työajan käyttöön, kokousrakenteisiin ja työaikajärjestelyihin liittyvistä periaatteista niin, että ne ovat koko henkilökunnan tiedossa.

Mikäli lapsiryhmän ulkopuolisen työn ajaksi kyseisen henkilön tilalle resursoitaisiin sijainen, edellyttäisi tämä vähintään yhden vakituisen varahenkilön palkkaamista jokaiseen päiväkotiin. Helsingissä on 293 suomenkielistä ja 54 ruotsinkielistä kunnallista päiväkotiä. Kokonaiskustannus yhden varahenkilön lisäämiseksi jokaiseen päiväkotiin olisi vuosittain noin 14 miljoonaa euroa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2023 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 14.9.2022 mennessä valtuutettu Mari Holopaisen ja kahdeksan muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteeseen varhaiskasvatuksen suunnittelutuntien huomioimisesta. Aloitteessa todetaan, että varhaiskasvatuksen henkilökunnan suunnittelutunnit ovat lisääntyneet ja että Helsingin kaupungin tulisi varmistaa suunnittelutuntien resursointi riittäväällä tavalla. Aloitteessa esitetään, että resursoimattomien suunnittelutuntien määrä selvitetään ja huomioidaan suunnittelutunnit henkilöstömitoituksessa sekä varhaiskasvatuksen budjetoinnissa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Henrietta Suomalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 22759
henrietta.suomalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite varhaiskasvatuksen suunnittelutuntien huomioimiseksi, Holopainen Mari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 209

§ 238

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Johanna Nuortevan talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen mitoituksen määrittelyn muuttamiseksi ja tarvittavan lisähenkilöstön palkkaamiseksi

HEL 2022-003326 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Johanna Nuortevan talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen mitoituksen määrittelyn muuttamiseksi ja tarvittavan lisähenkilöstön palkkaamiseksi seuraavan lausunnon:

Varhaiskasvatuksen mitoitusta ja lapsiryhmien kokoa määrittävät varhaiskasvatuslaki ja -asetus. Helsingissä henkilöstö mitoitetaan lapsiryhmiin näiden ohjaavien asiakirjojen säädösten mukaisesti.

Päiväkodit ovat huoltajien tarpeista riippuen auki klo 6.15-17.30 välillä lukuun ottamatta vuoro- ja iltahoitopäiväkoteja. Varhaiskasvatuksessa henkilöstön viikoittainen työaika on 38,15 tuntia. Henkilöstön työvuorot suunnitellaan siten, että kaikki työntekijät ovat paikalla silloin, kun suurin osa lapsistakin on paikalla. Aikaisin aamulla tai myöhään illalla lapsia on usein paikalla vähemmän, jolloin myös varhaiskasvatusasetuksen määrittelemän henkilöstömitoituksen mukaisesti paikalla voi olla vähemmän henkilöstöä.

Varhaiskasvatuslain 36 §:ssä todetaan, ettei henkilöstön ja lasten välisestä suhdeluvusta ole sallittua poiketa henkilöstön poissaolosta johtuvista syistä. Käytännössä tämä tarkoittaa, että henkilöstön yllättävän poissaolon tilalle on järjestettävä sijainen. Sijainen tilataan joko Seures-ta tai käytetään omia varahenkilöitä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on vuoden 2022 aikana käynnistynyt nopean avun toiminta, jota on kokeiltu neljällä varhaiskasvatusalueella. Näillä neljällä alueella toimii viisi varahenkilöä, jolloin varahenkilöitä voidaan entistä tehokkaammin kohdentaa niihin yksiköihin, joissa sijaistarve on suurin. Nopean avun toiminnasta on kokeilun aikana saatu hyvää palautetta. Sijaisen saaminen ei kuitenkaan ole aina taattu suuresta tarpeesta johtuen.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuushaasteet ovat lisääntyneet eikä avoimiin vakansseihin ole aina tehtävään kelpoisia hakijoita. Mitoituksen tarkistaminen vakansseja lisäämällä ei tässä henkilöstötilanteessa tarkoita, että tehtäviin olisi mahdollista saada varhaiskasvatuksen tehtäviin kelpoinen työntekijä tai takaisi pedagogisen laadun van-

kistumista. Tällä hetkellä ensisijainen tavoite ja henkilöstön työtaakkaa helpottava tekijä on saada jokaiseen avoimeen tehtävään ja sijaisuuteen kasvatus- ja opetustehtävään kelpoinen tekijä. Tämä on tärkeää myös lapsen kannalta. Lisäksi huolehditaan riittävästä varahenkilöressurssista.

Mikäli mitoitusta muutettaisiin siten, että jokaisessa lapsiryhmässä työskentelisi yksi kasvatus- ja opetustehtävään kelpoinen työntekijä lisää, henkilöstömäärä lisääntyisi noin 33 %. Tämä tarkoittaisi vuosikutannuksena noin 69,7 miljoonaa euroa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2023 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Henrietta Suomalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 22759
henrietta.suomalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite varhaiskasvatuksen mitoituksen määrittelyn muuttamiseksi ja lisähenkilöstön palkkaamiseksi, Nuorteva Johanna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 14.9.2022 mennessä Johanna Nuortevan ja 11 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteeseen. Aloitteessa esitetään, että kaupunki varaisi tarvittavan määrärahan varhaiskasvatuksen mitoituksen määrittelyn tarkentamiseksi ja tarvittavan lisähenkilöstön palkkaamiseksi. Aloitteessa tuodaan esille, että mitoituksen määrittelyä tarkentamalla ja lisähenkilöstöä palkkaamalla parannettaisiin myös alan veto- ja pitovoimaa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Henrietta Suomalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 22759
henrietta.suomalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite varhaiskasvatuksen mitoituksen määrittelyn muuttamiseksi ja lisähenkilöstön palkkaamiseksi, Nuorteva Johanna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 210

§ 239

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Mika Ebelingin talousarvioaloitteesta kotihoidon tuen Helsinki-lisän laajentamisesta 1–3-vuotiaisiin lapsiin ja Helsinki-lisän määrän nos- tamisesta

HEL 2022-003307 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Mika Ebelingin ym. talousarvioaloitteesta, joka koskee kotihoidon tuen Helsinki-lisän laajentamista 1–3-vuotiaisiin lapsiin ja Helsinki-lisän määrän nostamista 275 euroon vuoden 2023 alusta alkaen:

On tärkeää, että perheillä on mahdollisuus valita oman elämäntilanteensa ja lapsensa edun mukaisesti joko lapsen hoitaminen kotona, kunnallisten varhaiskasvatuspalveluiden käyttäminen, yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden käyttäminen yksityisen hoidon tuen avulla tai hoitajan ottaminen kotiin kotihoidon tuen tai yksityisen hoidon tuen avulla.

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti 18.11.2018 vuoden 2019 talousarviosta, joka sisälsi kotihoidon tuen Helsinki-lisän poistamisen yli 2-vuotiailta. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätöksellä 18.12.2018 kotihoidon tuen Helsinki-lisä poistettiin yli 2-vuotiailta 1.5.2019 alkaen. Päätöksellä haluttiin vahvistaa Helsingin kaupungin strategian mukaista toimintaa ja varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamista.

Helsingin kaupunginvaltuuston 9.12.2020 hyväksymään vuoden 2021 talousarvioon sisältyi kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaaminen alle 1-vuotiaisiin lapsiin 1.6.2021 alkaen, ja 15.12.2020 kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaamisesta talousarvion mukaisesti. Helsinki-lisän rajaaminen oli yksi talousarvion tuottavuustoimista. Kotihoidon tuen Helsinki-lisän ehtoja muutettiin tuolloin siten, että Helsinki-lisänä maksetaan 264 euroa kuukaudessa alle 1-vuotiaasta perheen nuorimmasta lapsesta, josta maksetaan kotihoidon tukea.

Kotihoidon tuki koostuu lakisääteisestä osuudesta (hoitoraha 362,61 euroa ja sisaruksista 108,56 euroa / 69,76 euroa, sekä tulosidonnainen hoitolisä 0–194,06 euroa), minkä lisäksi kunnalla on mahdollisuus maksaa kuntalisää (Helsinki-lisä). Perheen koko ja bruttotulot vaikuttavat lakisääteisen hoitolisän määrään. Kotihoidon tuen lakisääteiset osat maksetaan edelleen alle 3-vuotiaista lapsista. Helsinki maksaa la-

kisäateisten osien lisäksi edelleen Helsinki-lisää 264 euroa alle 1-vuotiaasta perheen nuorimmasta lapsesta, josta maksetaan kotihoidon tukea. Kotihoidon tukea Helsinki-lisineen haetaan Kansaneläkelaitokselta, ja Kela hoitaa sekä lakisääteisen osan että Helsinki-lisän maksamisen kunnan kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti. Kela laskee kuntaa tekemiensä kotihoidon tukipäätösten kustannusten mukaisesti. Kotihoidon tukea ei voi saada lapsesta, joka on kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa.

Kotihoidon tukea saavia 1–3-vuotiaita lapsia ennustetaan Helsingissä olevan vuoden 2023 aikana keskimäärin noin 4168. Alle 1-vuotiaita kotihoidon tukea saavia lapsia arvioidaan olevan keskimäärin 977 vuonna 2023. Aloitteessa esitetty 275 euron suuruinen Helsinki-lisä kaikille Helsinki-lisän saajille on 11 euroa enemmän kuin tämänhetkinen Helsinki-lisä alle 1-vuotiaista lapsista. Esitetyn 275 euron suuruisen Helsinki-lisän maksaminen sekä alle 1-vuotiaista että 1–3-vuotiaista lapsista lisäisi kustannuksia yhteensä noin 13,9 miljoonaa euroa vuodessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa lisäksi, että perhevapaaudistuksen myötä (voimaan 1.8.2022) vanhemmilla on mahdollisuus jaksottaa vanhempainvapaat useaan jaksoon siihen saakka, kun lapsi täyttää 2 vuotta. Kotihoidontukea voi uudistuksen myötä saada siitä alkaen, kun lapsi on noin kuuden kuukauden ikäinen, ja perhe voi halutessaan saada siten kotihoidontukea vanhempainrahajaksojen välissä. Alle 2-vuotiaan lapsen kotona hoitaminen voi siten mahdollistua taloudellisesti kestävämmällä tavalla kuin ennen uudistusta tällä vanhempainvapaiden ja kotihoidon tuen yhdistelmällä.

Talousarvioehdotuksessa 2023 ei ole esitetty määrärahaa kotihoidon tuen Helsinki-lisän maksamiseen 1–3-vuotiaille lapsille eikä Helsinki-lisän määrän nostamiseen vuoden 2023 alusta alkaen.

Käsittely

Vastaehdotus:

Marko Hamilo: Lisäys esitysehdotukseen kappaleen 4 loppuun: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa kotihoidon tuen kuntalisän palauttamista 1-3-vuotiaille ja esittää, että asiaan osoitettaisiin varat vuoden 2022 budjettineuvotteluissa."

Marko Hamilon vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Marko Hamilo ilmoitti päätökseen seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen: Kotihoidon tuki olisi ollut syytä palauttaa 1-3-vuotiaille lapsille.

Kotihoidon tuen Helsinki-lisän poistaminen 1-3-vuotiailta lapsilta ei viime kädessä tuota säästöjä. Säästöjen hakeminen lapsista on väärä kohde, tuki on tarpeen palauttaa. Varhaiskasvatuksen osallistumistas-teen nostaminen tarkoittaa, että jatkossa varhaiskasvatuksessa olevis-ta lapsista suurempi osa on alle 3-vuotiaita lapsia. Tämä lisää kustan-nuksia, koska alle 3- vuotiaiden henkilöstömitoitus on suurempi kuin yli 3-vuotiailla. Samalla kasvaa varhaiskasvatuksen kasvatus- ja hoito-henkilöstön tarve. Varhaiskasvatuksen työvoimatilanne on kriittinen ja heikentynyt entisestään. Työvoimatilanteen heikentyminen näkyy työ-voimavajeena, rekrytoinneissa sekä sijaisten saatavuudessa. Pedago-gisen osaamisen taso heikentyy ei-kelpoisten työntekijöiden määrän kasvaessa.

Syntyvyys on laskenut tammikuusta 2022. Lasten hankkimisen esteinä ovat usein työuraan liittyvät hankaluudet ja riskit sekä perheen tarvit-semien palvelujen puute. Näitä esteitä voidaan kaupungin toimesta madaltaa suoralla tai epäsuoralla rahallisella tuella.

Turvallinen lapsuus on tärkeä lapsen tulevaisuuden kannalta. Yleensä koti on lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoito-muodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valin-nan mahdollisuutta, lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhais-kasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoi-dossa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
riikka.reunanen(a)hel.fi
Johanna Auer, erityissuunnittelija, puhelin: 310 56404
johanna.auer(a)hel.fi

Liitteet

1 Kotihoidontuen Helsinki-lisä 1-3 -vuotiaille, Ebeling Mika

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 14.9.2022 mennessä valtuutettu Mika Ebelingin ja neljän muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta, joka koskee kotihoidon tuen Helsinki-lisän laajentamista 1–3-vuotiaisiin sekä Helsinki-lisän määrän nostamista. Valtuutetut esittävät aloitteessaan, että perheiden valinnanmahdollisuus lapsensa hoitomuodon suhteen tulee turvata, koska vanhemmat ovat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Aloitteessa ehdotetaan, että kotihoidon tuen Helsinki-lisä laajennetaan 1–3-vuotiaisiin vuoden 2023 alusta alkaen. Lisäksi aloitteessa ehdotetaan Helsinki-lisän määräksi 275 euroa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
riikka.reunanen(a)hel.fi
Johanna Auer, erityissuunnittelija, puhelin: 310 56404
johanna.auer(a)hel.fi

Liitteet

1 Kotihoidontuen Helsinki-lisä 1-3 -vuotiaille, Ebeling Mika

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 211

§ 240

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Terhi Peltokorven talousarvioaloitteesta kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttamisesta 1–2-vuotiaille lapsille

HEL 2022-003328 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Terhi Peltokorven talousarvioaloitteesta, joka koskee kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttamista 1–2-vuotiaille lapsille:

On tärkeää, että perheillä on mahdollisuus valita oman elämäntilanteensa ja lapsensa edun mukaisesti joko lapsen hoitaminen kotona, kunnallisten varhaiskasvatuspalveluiden käyttäminen, yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden käyttäminen yksityisen hoidon tuen avulla tai hoitajan ottaminen kotiin kotihoidon tuen tai yksityisen hoidon tuen avulla.

Helsingin kaupunginvaltuuston 9.12.2020 hyväksymään vuoden 2021 talousarvioon sisältyi kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaaminen alle 1-vuotiaisiin lapsiin 1.6.2021 alkaen, ja 15.12.2020 kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaamisesta talousarvion mukaisesti. Helsinki-lisän rajaaminen oli yksi talousarvion tuottavuustoimista. Kotihoidon tuen Helsinki-lisän ehtoja muutettiin tuolloin siten, että Helsinki-lisänä maksetaan 264 euroa kuukaudessa alle 1-vuotiaasta perheen nuorimmasta lapsesta, josta maksetaan kotihoidon tukea.

Kotihoidon tuki koostuu lakisääteisestä osuudesta (hoitoraha 362,61 euroa ja sisaruksista 108,56 euroa / 69,76 euroa, sekä tulosidonnainen hoitolisä 0–194,06 euroa), minkä lisäksi kunnalla on mahdollisuus maksaa kuntalisää (Helsinki-lisä). Perheen koko ja bruttotulot vaikuttavat lakisääteisen hoitolisän määrään. Kotihoidon tuen lakisääteiset osat maksetaan edelleen alle 3-vuotiaista lapsista. Helsinki maksaa lakisääteisten osien lisäksi edelleen Helsinki-lisää 264 euroa alle 1-vuotiaasta perheen nuorimmasta lapsesta, josta maksetaan kotihoidon tukea. Kotihoidon tukea Helsinki-lisineen haetaan Kansaneläkelaitokselta, ja Kela hoitaa sekä lakisääteisen osan että Helsinki-lisän maksamisen kunnan kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti. Kela laskee kuntaa tekemiensä kotihoidon tukipäätösten kustannusten mukaisesti. Kotihoidon tukea ei voi saada lapsesta, joka on kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa.

Kotihoidon tukea saavia 1–2-vuotiaita lapsia ennustetaan Helsingissä olevan vuoden 2023 aikana keskimäärin noin 3110. Alle 1-vuotiaita kotihoidon tukea saavia lapsia arvioidaan olevan keskimäärin 977 vuonna 2023. Lapsista 1–1,5-vuotiaita olisi noin 1920 ja 1,5–2-vuotiaita noin 1190. 1–1,5-vuotiaista lapsista maksettava kuntalisä oli aikaisemmin 264 euroa kuukaudessa ja 1,5–2-vuotiaista 218,64 euroa kuukaudessa. Kyseisten kuntalisien palauttaminen aloitteessa esitetyin tavoin 1–2-vuotiaille lisäisi kustannuksia noin 9,2 miljoonaa euroa vuodessa, mikäli määrät olisivat aiempia vastaavat, ja noin 9,9 miljoonaa euroa vuodessa, mikäli 1–2-vuotiaille maksettaisiin 264 euroa kuukaudessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa lisäksi, että perhevapaa uudistuksen myötä (voimaan 1.8.2022) vanhemmilla on mahdollisuus jaksottaa vanhempainvapaat useaan jaksoon siihen saakka, kun lapsi täyttää 2 vuotta. Kotihoidontukea voi uudistuksen myötä saada siitä alkaen, kun lapsi on noin kuuden kuukauden ikäinen, ja perhe voi halutessaan saada siten kotihoidontukea vanhempainrahajaksojen välissä. Alle 2-vuotiaan lapsen kotona hoitaminen voi siten mahdollistua taloudellisesti kestävämmällä tavalla kuin ennen uudistusta tällä vanhempainvapaiden ja kotihoidon tuen yhdistelmällä.

Talousarvioehdotuksessa 2023 ei ole esitetty määrärahaa kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttamiseen 1–2-vuotiaille lapsille.

Käsittely

Vastaehdotus:

Marko Hamilo: Lisäys esitysehdotuksen kappaleen 3 loppuun:

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa kotihoidon tuen kuntalisen palauttamista 1-2-vuotiaille ja esittää, että asiaan osoitettaisiin varat vuoden 2022 budjettineuvotteluissa."

Kannattaja: Petra Malin

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisäys esitysehdotukseen kappaleen 4 loppuun: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa kotihoidon tuen kuntalisen palauttamista 1-3-vuotiaille ja esittää, että asiaan osoitettaisiin varat vuoden 2022 budjettineuvotteluissa."

Jaa-äännet: 10

Ted Apter, Jussi Chydenius, Veli-Pekka Dufva, Nora Grotenfelt, Eevi Kirjasniemi, Sini Korpinen, Vesa Lahtinen, Nasima Razmyar, Mirita Saxberg, Ozan Yanar

13.09.2022

Ei-äännet: 3

Marko Hamilo, Petra Malin, Sami Säynevirta

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Marko Hamilon vastaehdotuksen äänin 10 – 3.

Marko Hamilo ilmoitti päätökseen seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen: Kotihoidon tuki olisi ollut syytä palauttaa 1-2-vuotiaille lapsille.

Kotihoidon tuen Helsinki-lisän poistaminen 1-2-vuotiailta lapsilta ei viime kädessä tuota säästöjä. Säästöjen hakeminen lapsista on väärä kohde, tuki on tarpeen palauttaa. Varhaiskasvatuksen osallistumistas-teen nostaminen tarkoittaa, että jatkossa varhaiskasvatuksessa olevis- ta lapsista suurempi osa on alle 3-vuotiaita lapsia. Tämä lisää kustan- nuksia, koska alle 3- vuotiaiden henkilöstömitoitus on suurempi kuin yli 3-vuotiailla. Samalla kasvaa varhaiskasvatuksen kasvatus- ja hoito- henkilöstön tarve. Varhaiskasvatuksen työvoimatilanne on kriittinen ja heikentynyt entisestään. Työvoimatilanteen heikentyminen näkyy työ- voimavajeena, rekrytoinneissa sekä sijaisten saatavuudessa. Pedago- gisen osaamisen taso heikentyy ei-kelpoisten työntekijöiden määrän kasvaessa.

Syntyvyys on laskenut tammikuusta 2022. Lasten hankkimisen esteinä ovat usein työuraan liittyvät hankaluudet ja riskit sekä perheen tarvit- semien palvelujen puute. Näitä esteitä voidaan kaupungin toimesta madaltaa suoralla tai epäsuoralla rahallisella tuella.

Turvallinen lapsuus on tärkeä lapsen tulevaisuuden kannalta. Yleensä koti on lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoito- muodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valin- nan mahdollisuutta, lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhais- kasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoi- dossa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
riikka.reunanen(a)hel.fi
Johanna Auer, erityissuunnittelija, puhelin: 310 56404
johanna.auer(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kotihoidon tuen kuntalisän palauttaminen 1-2-vuotiaille lapsille, Peltokorpi Terhi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 14.9.2022 mennessä valtuutettu Terhi Peltokorven ja yhden muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta, joka koskee kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttamista 1–2-vuotiaille. Valtuutetut esittävät aloitteessaan, että Helsinki-lisän rajaamisen jälkeen vuonna 2021 hoitovapaalle jääminen on tullut riippuvaiseksi perheen taloudellisesta tilanteesta ja että kotihoidon tuen taso vaikuttaa tutkimusten mukaan hoitovapaan pituuteen. Lisäksi aloitteessa esitetään, että Helsingin varhaiskasvatuksessa on ollut vaikeuksia perheiden palvelutarpeisiin vastaamisessa. Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingin kaupunki palauttaa kotihoidon tuen Helsinki-lisän 1–2-vuotiaille lapsille ja että talousarvioon varataan tähän riittävä rahoitus.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
riikka.reunanen(a)hel.fi
Johanna Auer, erityissuunnittelija, puhelin: 310 56404
johanna.auer(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kotihoidon tuen kuntalisän palauttaminen 1-2-vuotiaille lapsille, Peltokorpi Terhi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 212

§ 241

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Johanna Nuortevan talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen lasten- hoitajien oppisopimuspaikkojen lisäämiseksi

HEL 2022-003327 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Johanna Nuortevan talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen lastenhoitajien oppisopimuspaikkojen lisäämisestä 20 henkilölle:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että erilaisten urapolkujen luominen varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuuden turvaamiseksi ja työvoimapulan ratkaisemiseksi on tärkeää. Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo tarkoituksenmukaiseksi avata koulutuspolku myös sellaisille henkilöille, joilla ei ole aikaisempaa varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kokemusta. Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että sopiva vuosittainen lisäkoulutusmäärä oppisopimuksille olisi 20 henkilöä.

Talousarvioehdotuksessa vuodelle 2023 ei ole varattu määrärahaa aloitteen toteuttamiseen, joten aloitteen toteuttaminen edellyttäisi lisäämäärärahaa vuosille 2023 ja 2024.

Varhaiskasvatuksen työvoimavaje

Helsingin kaupungilla on haasteita rekrytoida varhaiskasvatuksen lastenhoitajia. Helsingin kaupungin suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen lastenhoitajien työvoimavaje on kevään 2022 tilanteessa yhteensä 640 (21,9%). Tehtäviin rekrytoidaan parhaillaan ja avoinna on arviolta 310 lastenhoitajan tehtävää (11,1%).

Erilaiset väylät varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviin

Helsingin kaupunkistrategian 2021-2025 tavoitteena on varmistaa pätevän henkilöstön osuuden kasvattaminen varhaiskasvatuksessa. Parhaillaan varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tutkintoon johtava oppisopimuskoulutus on mahdollista vain niille henkilöille, jotka kuuluvat työllisyydenhoidon piiriin tai työskentelevät Helsingin kaupungilla määräaikaisessa työsuhteessa varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävässä ilman työtehtävän edellyttämää kelpoisuutta. Henkilöillä jotka eivät ole työllisyyden hoidon piirissä tai eivät toimi varhaiskasvatuksen lastenhoitajan sijaisuudessa ei tällä hetkellä ole mahdollista päästä oppisopimuskoulutukseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että henkilöstön saatavuuden edistämiseksi olisi hyvä avata väylä oppisopimuskoulutukseen uusille kohderyhmille kuten alanvaihtajille. Tällä hetkellä tähän ei ole mahdollisuutta, koska kyseisen henkilöstöryhmän palkkamenoihin ei ole budjetoitu määrärahaa.

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan oppisopimuskoulutus

Kaupungin vuosittaisena tavoitteena on ollut kouluttaa keskimäärin 100 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa oppisopimuskoulutuksella. Näistä opiskelijoista noin 40 on työllisyysvaroin oppisopimuskoulutettavaa joita ei lasketa henkilöstömitoitukseen. Loput opiskelijat ovat määräaikaista varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävässä toimivia työntekijöitä, jotka lasketaan opintojen aikana henkilöstömitoitukseen.

Opiskelijat suorittavat pääsääntöisesti kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon tai täydentävät lähihoitajan tutkintoaan lasten ja nuorten kasvatuksen ja hoidon osaamisalalla. Opinnot suoritetaan työelämässä oppimalla. Lisäksi opiskelijalla on kuukausittain 2-3 lähiopetuspäivää. Henkilöstömitoituksen ulkopuolella olevien opiskelijoiden opinnot kestävät 1,5-2 vuotta.

Opiskelija työskentelee nimetyn työpaikkaohjaajan rinnalla samassa tiimissä. Koska ohjaus vaatii työpaikkaohjaajan aikaa, on huolehdittava siitä, että koulutettavien henkilöiden kokonaislukumäärä on hallittava ja jokaiselle uutta ammattia opiskelevalle pystytään turvaamaan riittävästi laadukasta ohjausta.

Valtuustoaloitteessa esitetään työpaikkaohjaajan työvelvoitteen keventämistä ja väliaikaista henkilöstömitoituksen kasvattamista ohjauksen ajalta. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että henkilöstömitoituksen ulkopuolella olevat oppisopimusopiskelijat tarjoaisivat jo itsessään riittävän keinon työpaikkaohjaajan työmäärän keventämiseksi ja työajan vapauttamiseksi ohjaukseen. Tästä syystä erilliselle työpaikkaohjaajan työvelvoitteen keventämiselle ei nähdä perustetta.

Opiskelupaikkojen lisäämisessä on huomioitava opiskelevien työntekijöiden ja muiden harjoittelijoiden kokonaismäärä, ja sen vaikutukset yksiköiden toimintaan ja lapsiryhmien toimivuuteen. Lapsiryhmien erityispiirteet ja –tarpeet on huomioitava oppisopimusopiskelijoiden ja korkeakouluharjoittelijoiden sijoittelussa, jotta päiväkotien kantokykyä ei ylitetä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että 20 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan oppisopimuspaikan lisääminen ei kuormittaisi päiväkotitehtävää liikaa. Paikkojen lisääminen pikemminkin toisi helpotusta päiväkotien arkeen.

On myös huomioitava se, että varmistetaan alalle soveltuvien ja oppisopimuskoulutukseen sitoutuvien opiskelijoiden valinta tilanteessa, jossa heillä ei ole aikaisempaa kokemusta varhaiskasvatuksesta. Opiskelijavalinnassa tulisi kiinnittää erityistä huomiota hakijan motivaatioon ja soveltuvuuteen alalle.

Oppisopimuskoulutuksen lisäämisen kustannusvaikutukset työnantajalle

Oppisopimuskoulutuksen suurimmat kulut koostuvat oppisopimusopiskelijan palkasta, työpaikkaohjaajan palkkiosta ja työnantajan sivukuluisista. Aloitteessa esitetyn 20:n oppisopimuspaikan lisäämisen kustannukset ajoittuisivat vuosille 2023-2024.

Lausuntoa varten on laadittu kustannuslaskelma 18-24 kk mittaisille opinnoille 20 henkilölle. Arvioitu kokonaiskustannus on 944 079 euroa (18kk) - 1 269 456 euroa (24kk) riippuen oppisopimuskoulutuksen kestosta.

Talousarvioehdotuksessa vuodelle 2023 ei ole varattu määrärahaa aloitteen toteuttamiseen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Kati Mhone, HR-asiantuntija, puhelin: 310 31738
kati.mhone(a)hel.fi

Laura Damski, Henkilöstösuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80172
laura.damski(a)hel.fi

Riikka Heloma, Projektipäällikkö, saatavuuden edistäminen, puhelin: 310 42704
riikka.heloma(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oppisopimusopiskelupaikkojen lisäys varhaiskasvatukseen ja terveydenhuoltoon, Nuorteva Johanna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 14.9.2022 mennessä valtuutettu Johanna Nuortevan ja 18 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen las-

13.09.2022

tenhoitajien oppisopimuspaikkojen lisäämiseksi. Valtuutetut toteavat aloitteessa, että alan vaihtaminen ja kouluttautuminen työvoimapuolalle olisi tehtävä mahdollisimman helpoksi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Kati Mhone, HR-asiantuntija, puhelin: 310 31738
kati.mhone(a)hel.fi

Laura Damski, Henkilöstösuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80172
laura.damski(a)hel.fi

Riikka Heloma, Projektipäällikkö, saatavuuden edistäminen, puhelin: 310 42704
riikka.heloma(a)hel.fi

Liitteet

1 Oppisopimusopiskelupaikkojen lisäys varhaiskasvatukseen ja terveydenhuoltoon, Nuorteva Johanna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 213

§ 242

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Sinikka Vepsän talousarvioaloitteesta lähihoitajien oppisopimus- paikkojen lisääminen vanhuspalveluihin

HEL 2022-003331 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Sinikka Vepsän talousarvioaloitteesta lähihoitajien oppisopimuspaikkojen lisääminen vanhuspalveluihin:

Stadin ammatti- ja aikuisopisto (Stadin AO) on Suomen suurin ammattilista peruskoulutusta, täydennyskoulutusta, oppisopimuskoulutusta sekä nivelvaiheen koulutusta järjestävä oppilaitos. Opistossa voi tutustua eri ammattialoihin myös jo ennen varsinaisia opintoja, vahvistaa opiskelutaitoja ja -valmiuksia sekä saada uraohjausta. Lisäksi on mahdollista suorittaa yksittäisiä tutkinnon osia, jotka tukevat suoraan työllistymistä. Opiskelijat voivat hakeutua koulutukseen joustavasti ympäri vuoden.

Oppisopimuskoulutus on työelämälähtöinen tapa suorittaa tutkinto, ja se sopii kaikenikäisille ja uransa eri vaiheissa oleville (ammattiin opiskelevalle, alanvaihtajalle, ammattitaidon syventäjälle tai yrittäjälle). Oppisopimuksella voi opiskella minkä tahansa ammatillisen tutkinnon tai tutkinnon osan. Opintojen painotus on työelämässä oppimisessa, joten opiskelijalla on oltava työpaikka. Oppisopimus edellyttää vähintään 25 työtuntia viikossa. Oppisopimus on työsuhde, joten opiskelija on työntekijä, ja työnantaja maksaa hänelle alan työehtosopimuksen mukaista palkkaa. Stadin ammatti- ja aikuisopisto vastaa puolestaan koulutuksesta ja maksaa ammatillisen perustutkinto-opiskelijan oppisopimustyönantajalle koulutuskorvausta 150–200 euroa kuukaudessa.

Hoiva-alan työvoimapulaan on vastattu järjestämällä hoiva-avustajan työvoimakoulutusta oppisopimuksella. Kyseisessä koulutuksessa opiskelija suorittaa 1 - 2 tutkinnonosaa sosiaali- ja terveysalan perustutkinnosta (lähihoitaja). Lisäksi on käytössä Speedway to Work -koulutusmalli, joka on tarkoitettu heille, joilla on jäänyt sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon suorittaminen kesken tai henkilö työskentelee jo alalla, mutta virallinen tutkinto puuttuu. Sosiaali- ja terveysalan perustutkintoa (lähihoitaja) suorittaessaan opiskelija erikoistuu valitsemalleen osaamisalalleen kuten ikääntyvien hoito ja kuntoutuminen -osaamisala. Vanhustyöhön suuntautuneet lähihoitajat voivat sijoittua ikäihmisten ympärivuorokautiseen hoiva- ja hoitopalveluihin, sekä kotihoidon ja kotona asumista tukevien palveluiden työpaikkoihin. Heitä työskentelee myös ikäihmisten kuntoutumispalveluissa, päiväkeskuk-

sissa ja neuvontapalveluissa. Tällä hetkellä vanhustyön osaamisala ei kuitenkaan vedä toivotulla tavalla uusia opiskelijoita.

Stadin ammatti- ja aikuisopiston henkilöstö toteuttaa oppimisen tukea opiskelijälähtöisesti ja yhteistyössä myös työelämäedustajien kanssa. Lisäksi järjestetään maksuttomia valmennuksia ja OhjausHELP - tapaamisia opiskelijoiden työpaikkaohjaajille, mentoreille ja yhteistyökumppaneille. Valmennuksien sisällöissä perehdytään myös kieli- ja kulttuuritietoiseen ohjaukseen. Kokeneempi työelämän edustaja voi suorittaa myös laajemman Työpaikkaohjaajana toimiminen - koulutuksen, 30 osp.

Helsingin kaupungin vuosien 2021–2025 strategiakauden aikana on tavoitteena käynnistää ja jatkaa tehokkaita toimia henkilöstöpulan kääntämiseksi. Mahdollisuuksia oppisopimuskoulutukseen vahvistetaan. Vuoden 2022 sitovana tavoitteena on parantaa esimerkiksi nuorten aikuisten (18 - 29 v.) työllistymistä kasvattamalla oppisopimusten määrää perus- ja ammattitutkinnoissa. Oppisopimusten määrää kasvatetaan vuonna 2022 10% verrattuna vuoteen 2021. Helsingin kaupungille on myönnetty vuoden 2022 ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä 107 912 euroa koulutuskorvauksen uudistamisen kokeiluun. Kokeilun aikana työnantajalle maksettavassa koulutuskorvauksessa on otettava korottavana tekijänä huomioon, jos oppisopimuksen aloituspäivänä ammatillista perustutkintoa suorittava opiskelija on alle 20-vuotias ja vailla toisen asteen tutkintoa. Koulutuskorvaukset sisältyvät koulutuksen järjestäjille myönnettävään ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitukseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä lähihoitajien oppisopimuskoulutuksen turvaamista vanhuspalveluissa. Lähihoitajien lisääntyneeseen työvoimatarpeeseen on varauduttu kehittämällä joustavia ja työelämälähtöisiä koulutusmalleja. Jotta oppisopimus voidaan solmia, tulee opiskelijalla olla työpaikka. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2023 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Vesa, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27384
heidi.vesa(a)hel.fi
Eeva Sahlman, rehtori, puhelin: 310 81806
eeva.sahlman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lähihoitajien oppisopimuspaikkojen lisääminen vanhuspalveluihin, Vepsä Sinikka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 14.9.2022 mennessä valtuutettu Sinikka Vepsän ja kolmentoista muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta lähihoitajien oppisopimuspaikkojen lisäämisestä vanhuspalveluihin. Aloitteessa esitetään 2 000 000 euron lisämäärärahaa vuoden 2023 talousarvioon ja vuodelle 2024 lähihoitajien oppisopimuskoulutuspaikkojen lisäämiseksi. Lisämäärärahan turvin katsotaan yhteistyössä Stadin AO:n kanssa mahdolliseksi kouluttaa räätälöidysti nopeammin ja nykyistä enemmän lähihoitajia.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Vesa, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27384
heidi.vesa(a)hel.fi
Eeva Sahlman, rehtori, puhelin: 310 81806
eeva.sahlman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lähihoitajien oppisopimuspaikkojen lisääminen vanhuspalveluihin, Vepsä Sinikka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 214

§ 243

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Mia Nygård-Peltolan talousarvioaloitteesta Helsingin toimialojen toimistotiloista

HEL 2022-003332 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Mia Nygård-Peltolan Helsingin toimialojen toimistotiloja koskevasta talousarvioaloitteesta:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vuokraa kaikki toimintaansa tarvitsemansa tilat kaupunkiympäristön toimialalta. Toimintojen sijoittumista arvioidaan kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkkoa suunniteltaessa, jolla varmistetaan kattavat ja saavutettavat palvelut kaupunkilaisille ja henkilökunnalle. Näin on myös toimittu toimialan hallinnon käytössä olevien tilojen osalta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käytössä on hallintotiloja palvelutoiminnassa ja keskitetyille hallinnolle. Palvelutoiminnan hallintotilat sijaitsevat toimipisteissä eikä näitä toimintoja voida siirtää toimipisteistä muualle toiminnan turvallisuuden ja päivittäisen johtamisen sujuvuuden varmistamiseksi

Kasvatuksen ja koulutuksen keskitetty hallinto toimii samassa rakennuksessa Stadin AO:n toimipisteen kanssa vuonna 2014 remontoituisa, osittain yhteiskäyttöisissä tiloissa Vallilan kaupunginosassa osoitteessa Töysänkatu 2. Keskitetyssä hallinnossa työskentelee noin 400 henkilöä. Töysänkadun tiloissa on noin 300 työpistettä. Tilat ovat yhteiskäyttöisiä ja ne toimivat myös koko toimialan koulutus- ja neuvottelutiloina.

Iso osa hallinnon työntekijöistä työskentelee monipaikkaisesti, jolloin työtä tehdään myös etänä tai kaupungin muissa tiloissa. Tästä johtuen kasvatuksen ja koulutuksen hallinnon käytössä olevaa tilatarvetta selvitetään vuoden 2022 aikana.

Hallinnon ja Stadin AO:n käytössä olevat tilat osoitteessa Töysänkatu 2 / Teollisuuskatu 23 ovat erittäin hyvin saavutettavissa, mikä edistää hallinnon ja toimipisteiden sujuvaa yhteistyötä, tilojen yhteiskäyttöä sekä ammattiopiston palveluiden saavutettavuutta. Hyvästä sijainnista johtuen kasvatuksen ja koulutuksen toimiala hyödyntää myös jatkossa osoitteessa Töysänkatu 2 / Teollisuuskatu 23 sijaitsevia tiloja.

13.09.2022

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käytössä olevien hallintotilojen laajuutta arvioidaan syksyllä 2022 tehtävän selvityksen perusteella. Samalla arvioidaan myös, mihin muuhun käyttöön tiloja voitaisiin mahdollisesti hyödyntää. Arvioinnissa huomioidaan tilojen kustannustehokkuus ja hiilineutraalisuus.

Esityksen kustannusvaikutukset eivät ole tiedossa, eikä niihin ole varauduttu talousarvioehdotuksessa 2023.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Vera Schulman, yksikön päällikkö, puhelin: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin toimialojen organisaatioiden toimistotilojen tarve ydinkeskustassa, Nygård-Peltola Mia

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 14.9.2022 mennessä valtuutettu Mia Nygård-Peltolan talousarvioaloitteesta koskien Helsingin toimialojen toimistotiloja.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Vera Schulman, yksikön päällikkö, puhelin: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin toimialojen organisaatioiden toimistotilojen tarve ydinkeskustassa, Nygård-Peltola Mia

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.09.2022

Asia/16

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 215

Postiosoite

PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Käyntiosoite

Töysänkatu 2 D
Helsinki 51
www.hel.fi/kasvatusjakoulutus

Puhelin

+358 9 310 8600

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI2922661800003009

Alv.nro

FI02012566

§ 244

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Ville Jalovaaran talousarvioaloitteesta osoitteessa Villiruusunkuja 4 sijaitsevan Aurinkolahden peruskoulun sivukoulun kunnostamista

HEL 2021-014062 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Ville Jalovaaran talousarvioaloitteesta osoitteessa Villiruusunkuja 4 sijaitsevan Aurinkolahden peruskoulun sivukoulun kunnostamista:

Aurinkolahden peruskoulun Auringonpilkun sivukoulu sijaitsee päiväkotiki-
Auringonpilkun kanssa Vuosaaressa osoitteessa Villiruusunkuja 4. Rakennuksen ulkoasu on puhdistuksen ja uuden maalin tarpeessa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on vastuussa toimialan palveluverkon kehittämisestä väestöennustetietojen ja palveluiden kehittymisen pohjalta. Toimiala esittää palveluihin ja toimintaan vaadittavia tilatarpeita kaupunkiympäristön toimialalle, joka yhteistyössä muiden toimialojen kanssa työstää talonrakentamishjelman valtuuston asettaman talousarvioraamin puitteissa. Talonrakentamishjelmaan sisällytetään myös kaupunkiympäristön toimialan esittämiä peruskorjaushankkeita rakennusten teknisen kunnan perusteella. Aurinkolahden koulun peruskorjaus ei sisälly valtuuston hyväksymään talonrakentamishjelmaan 2022-2031 tai vuoden 2022 talousarvioehdotukseen.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa kiinteistöjen ylläpidosta, lukuun ottamatta sisätilojen siivousta. Auringonpilkun koulun ulkoasun mahdolliseen kunnostamiseen tarvittavat määrärahat sisältyvät kaupunkiympäristön toimialan talousarvioon, joiden käyttöä kaupunkiympäristön toimiala priorisoi rakennusten pitkän tähtäimen kunnossapitosuunnitelmaa hyödyntäen. Kaupunkiympäristön toimiala arvioi kaikkien rakennusten pitkän tähtäimen kunnossapitosuunnitelmaa muun muassa rakennusten iän, kunnan ja korjausten kiireellisyyden perusteella. Säännöllisesti tehdyillä isännöitsijäkierroksilla ja mahdollisilla kuntotutkimustiedoilla varmistetaan oikea-aikaiset korjaustoimenpiteet talousarviossa myönnettyjen määrärahojen puitteissa.

Osoitteessa Villiruusunkuja 4 sijaitsevissa päiväkotiki- ja koulutiloissa on huhtikuussa 2022 tehty sisäilma- ja kuntotutkimuksia. Kaupunkiympäristön toimiala on arvioinut, että selvityksessä havaitut puutteet sisältäen julkisivun kunnostus tulee korjata viimeistään viiden vuoden kuluttua. Kaupunkiympäristön toimiala työstää tarvittaville toimenpiteille

13.09.2022

kustannusarviota, jonka perusteella toimiala tulee esittämään korjauksille tarkoituksenmukaista ratkaisua aikatauluineen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa mahdollisen peruskorjauksen kustannusseurannan ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Vera Schulman, yksikön päällikkö, puhelin: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

Liitteet

1 Auringonpilkun koulun ulkoasun kunnostaminen, Jalovaara Ville

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 14.9.2022 mennessä valtuutettu Ville Jalovaaran talousarvioaloitteesta osoitteessa Villiruusunkuja 4 sijaitsevan Aurinkolahden peruskoulun sivukoulun kunnostamista.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Vera Schulman, yksikön päällikkö, puhelin: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

Liitteet

1 Auringonpilkun koulun ulkoasun kunnostaminen, Jalovaara Ville

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.09.2022

Asia/17

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 216

Postiosoite

PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Käyntiosoite

Töysänkatu 2 D
Helsinki 51
www.hel.fi/kasvatusjakoulutus

Puhelin

+358 9 310 8600

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI2922661800003009

Alv.nro

FI02012566

§ 245

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Minja Koskelan talousarvioaloitteesta määräaikaisten opettajien kesäloman palkasta

HEL 2022-006849 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Minja Koskelan talousarvioaloitteesta määräaikaisten opettajien kesäloman palkasta:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta viittaa lausunnossaan opettajien virka- ja työehtosopimukseen, jonka mukaan koko lukuvuodeksi palkattujen opetusvelvollisuustyöajassa olevien opettajien työ tehdään 38 viikon aikana ja palkka tasataan ajalle 1.8.-31.7. Alle lukuvuodeksi otetuille määräaikaisille sijaisille kesäkeskeytysaika korvataan voimassa olevan opettajien virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti lomapäiväkorvauksena (Ovtes osio A yleinen osa 36 § 1. ja 2. mom.). Opettajien virka- ja työehtosopimus mahdollistaa opettajien hakea virkavapaata siten, että he palaavat töihin kesäksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että työvoiman saatavuuden hankkeen ohjausryhmä tekee selvityksen tämän toimintavan juridisista edellytyksistä ja vaikutuksista työvoiman saatavuuteen.

Aloitteessa myös esille nostetut koulunkäyntiavustajat ja vastaava koulun muu kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen piiriin kuuluva henkilöstö ovat oikeutettuja kunta-alan pääsopimuksen mukaisesti vuosilomapäiviin ja lomarahaan. Heidän on mahdollista pitää kertynyttä vuosilomaa jo palvelussuhteensa aikana. Mikäli vuosilomapäiviä jää pitämättä, maksetaan ne heille työsuhteen päättyessä vuosilomakorvauksena (Kvtes IV luku 16 § 1 mom.).

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa lisäksi, että Helsingin kaupunki on ohjeistanut sijaisten käyttöä ja palkkaamista talousarvion noudattamisohjeessaan sekä henkilöstöosaston ohjeessa, joka koskee palvelussuhteen pituutta. Henkilöstöosaston ohjeen mukaan Helsingin kaupungin määräaikaiset työntekijät ja viranhaltijat otetaan aina palvelukseen enintään siksi ajaksi, jonka sijaistettavan henkilön poissaolo kestää (Heos 13.7.2021 Palvelussuhteen kesto ja koeaika). Kaupunkitasoisilla ohjeilla halutaan varmistaa määräaikaisen henkilöstön yhdenvertainen kohtelu riippumatta siitä, millä toimialalla he työskentelevät.

Talousarvioehdotuksessa 2023 ei ole varauduttu koko työkauden palvelussuhteessa olleiden viran sijaisten kesäajan palkkakustannuksiin.

Käsittely

Vastaehdotus:

Petra Malin: Vastaesitys kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon:

Poistetaan pilkun jälkeinen pätkä: "Tällöin viran palkka maksetaan töihin palaavalle varsinaiselle viranhaltijalle, eikä työnantajan ole mahdollista maksaa palkkaa samasta virasta kahdelle henkilölle."

Poistetaan pätkä: "Kasvatus ja koulutuslautakunta ei pidä ehdotusta opettajien kesäloman palkasta perusteltuna. Opettajien virka- ja työehtosopimuksen sopimusmääräyksiin perustuvista asioista ei työnantaja voi yksipuolisesti poiketa. Opetusvelvollisuustyöajassa oleva opetushenkilöstö on virkasuhteisia. Viranhaltijalain mukaan samasta virasta ei voi maksaa kahta palkkaa samaan aikaan, eikä se olisi myöskään hyvää kunnan taloudenhoitoa. Lisäksi opettajien keskeytysjärjestelmä perustuu virka- ja työehtosopimukseen, joten sen erityispiirteitä voi muuttaa valtakunnallisesti vain neuvotteluteitse, ei Helsingin kaupungin palkkakehitysohjelman kautta."

Lisätään lause: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että työvoiman saatavuuden hankkeen ohjausryhmä tekee selvityksen tämän toimintavan juridisista edellytyksistä ja vaikutuksista työvoiman saatavuuteen."

Poistetaan: "Kaksoispalkkojen tai päällekkäisten palkkojen maksaminen ei ole edellä kuvattujen seikkojen takia mahdollista."

Kannattaja: Sami Säynevirta

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Petra Malinin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Päivi Quandt, palvelussuhdepäällikkö, puhelin: 310 86235
paivi.quandt(a)hel.fi

Liitteet

1 Määräaikaisten opettajien kesäloman palkka, Koskela Minja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Minja Koskelan talousarvioaloitteesta määräaikaisten opettajien kesäloman palkasta:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta viittaa lausunnossaan opettajien virka- ja työehtosopimukseen, jonka mukaan koko lukuvuodeksi palkattujen opetusvelvollisuustyöajassa olevien opettajien työ tehdään 38 viikon aikana ja palkka tasataan ajalle 1.8.-31.7. Alle lukuvuodeksi otetuille määräaikaisille sijaisille kesäkeskeytysaika korvataan voimassa olevan opettajien virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti lomapäiväkorvauksena (Ovtes osio A yleinen osa 36 § 1. ja 2. mom.). Opettajien virka- ja työehtosopimus mahdollistaa opettajien hakea virkavapaata siten, että he palaavat töihin kesäksi. Tällöin viran palkka maksetaan töihin palaavalle varsinaiselle viranhaltijalle, eikä työnantajan ole mahdollista maksaa palkkaa samasta virasta kahdelle henkilölle.

Kasvatus ja koulutuslautakunta ei pidä ehdotusta opettajien kesäloman palkasta perusteltuna. Opettajien virka- ja työehtosopimuksen sopimusmääräyksiin perustuvista asioista ei työnantaja voi yksipuolisesti poiketa. Opetusvelvollisuustyöajassa oleva opetushenkilöstö on virkasuhteisia. Viranhaltijalain mukaan samasta virasta ei voi maksaa kahta palkkaa samaan aikaan, eikä se olisi myöskään hyvää kunnan taloudenhoitoa. Lisäksi opettajien keskeytysjärjestelmä perustuu virka- ja työehtosopimukseen, joten sen erityispiirteitä voi muuttaa valtakunnallisesti vain neuvotteluteitse, ei Helsingin kaupungin palkkakehitysohjelman kautta.

Aloitteessa myös esille nostetut koulunkäyntiavustajat ja vastaava koulun muu kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen piiriin kuuluva henkilöstö ovat oikeutettuja kunta-alan pääsopimuksen mukaisiin vuosilomapäiviin ja lomarahaan. Heidän on mahdollista pitää kertynyttä vuosilomaa jo palvelussuhteensa aikana. Mikäli vuosilomapäiviä jää pitämättä, maksetaan ne heille työsuhteen päättyessä vuosilomakorvauksena (Kvtes IV luku 16 § 1 mom.).

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa lisäksi, että Helsingin kaupunki on ohjeistanut sijaisten käyttöä ja palkkaamista talousarvion noudattamisohjeessaan sekä henkilöstöosaston ohjeessa, joka koskee palvelussuhteen pituutta. Henkilöstöosaston ohjeen mukaan Helsingin kaupungin määräaikaiset työntekijät ja viranhaltijat otetaan aina palvelukseen enintään siksi ajaksi, jonka sijaistettavan henkilön poissaolo kestää (Heos 13.7.2021 Palvelussuhteen kesto ja koeaika). Kaupunkita-

soisilla ohjeilla halutaan varmistaa määräaikaisen henkilöstön yhdenvertainen kohtelu riippumatta siitä, millä toimialalla he työskentelevät.

Talousarvioehdotuksessa 2023 ei ole varauduttu koko työkauden palvelussuhteessa olleiden viran sijaisten kesäajan palkkakustannuksiin. Kaksoispalkkojen tai päällekkäisten palkkojen maksaminen ei ole edellä kuvattujen seikkojen takia mahdollista.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt 14.9 mennessä kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa valtuutettu Minja Koskelan ja 18 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta, joka koskee määräaikaisten opettajien kesäloman palkkaa.

Helsingin kaupunki on linjannut strategiassaan, että se haluaa olla houkutteleva työnantaja ja hyvän henkilöstöpolitiikan toteuttaja. Kaupunki käynnistää ja jatkaa tehokkaita toimia henkilöstöpulan kääntämiseksi mm. parantamalla kaupungin veto- ja pitovoimaa työnantajana ja työoloja ottaen koko henkilöstön mukaan. Helsingin kaupunki vastaa työvoiman saatavuuden ongelmaan ja jatkaa palkkakehitysohjelmaa. Valtuutettujen aloitteen mukaan kasvatuksen ja koulutuksen palveluksessa oli 96 henkilön viransijaisina lukuvuonna 2021-2022 ja kesän palkanmaksu kustantaisi sivukuluineen ja lomarahoineen noin 782 000 euroa.

Helsingin kaupunki on varannut henkilöstön palkkakehityssuunnitelman toteutukseen vuoden 2022 talousarvioon 5 miljoonaa euroa. Edellä mainittuun perustuen valtuutetut esittävät, että koko lukuvuoden työt tehneille määräaikaisille opettajille maksetaan jatkossa palkka myös kesäkeskeytysajalta, vaikka viranhaltija palaisi töihin ja että sama käytäntö ulotetaan myös koulun muuhun henkilökuntaan kuten koulunkäyntiavustajiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Päivi Quandt, palvelussuhdepäällikkö, puhelin: 310 86235
paivi.quandt(a)hel.fi

Liitteet

1 Määräaikaisten opettajien kesäloman palkka, Koskela Minja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.09.2022

Asia/18

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 217

Postiosoite

PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Käyntiosoite

Töysänkatu 2 D
Helsinki 51
www.hel.fi/kasvatusjakoulutus

Puhelin

+358 9 310 8600

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI2922661800003009

Alv.nro

FI02012566

§ 246

Vuoden 2022 talousarvion toinen toteutumisennuste

HEL 2022-005642 T 02 02 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti merkitä tiedoksi vuoden 2022 talousarvion toisen toteutumisennusteen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Lyra-Katz, johtava erityissuunnittelija, puhelin: 310 86706
anna.lyra-katz(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslian talousarvion toteutumisennusteista antaman ohjeen mukaan toimialat tekevät vuonna 2022 kolme ennustetta, joista tämä on toinen.

Kanslian ohjeen mukaan toteutumisennusteet on annettava lautakunnalle tiedoksi. Lautakuntien on ryhdyttävä toimenpiteisiin, mikäli talousarvio ei ole toteutumassa.

Tämä toinen ennuste ei eroa olennaisesti ensimmäisestä ennusteesta eikä edellytä lautakunnalta toimenpiteitä. Ennakoitu määrärahojen ylitys johtuu talousarvion ulkopuolisesta rahoituksesta ja on siten teknistä.

Käyttötalous

Toimialan tulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 27,2 miljoonalla eurolla. Tästä 21,8 miljoonaa euroa johtuu talousarvioon sisällytettävästä ulkopuolisesta hankerahoituksesta. Lisäksi varhaiskasvatuksen maksutulojen ennustetaan olevan talousarviota suuremmat.

Toimialan menojen ennustetaan ylittävän talousarvion 21,8, miljoonalla eurolla. Ylitys johtuu talousarvion ulkopuolisen rahoituksen käytöstä. Menoja kasvattavat lisäksi suorat korona-kustannukset 1,7 miljoonaa ja Ukraina-kriisistä aiheutuvat kustannukset 0,6 miljoonaa euroa. Nämä ylitykset katetaan säästöillä, joita ennustetaan syntyvän oppivelvollisuuden laajenemisen kuluissa sekä ostopalveluissa, yhteensä 2,3 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Investointimäärärahoista ja vuodelle 2022 myönnettyistä ylitysoikeuksista ennustetaan jäävän käyttämättä 600 000 euroa viivästyneiden hankkeiden vuoksi. Nämä hankkeet toteutuvat vasta vuonna 2023. Vastavasti määrärahoihin tullaan anomaan tällä perusteella ylitysoikeutta vuodelle 2023.

Sitovat tavoitteet

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ennustaa, että toimialan sitova tavoite ”Lasten ja nuorten hyvinvointi, parannamme lasten ja nuorten mielen hyvinvointia kaupunkiyhteisesti monenlaisin toimenpitein ja osallisuutta vahvistamalla” toteutuu. Kaikkien viiden mittarin ennustetaan toteutuvan.

Toisen sitovan tavoitteen ”Oppija on aktiivinen ja opinpolku tukee kestävästä kasvatuksesta” ei ennusteta toteutuvan. Perusopetuksen mittari ”Oppilaan kokemus omasta osallisuudestaan (Osallisuus ja yhteistyö -teemat) oppimisprosessissa on kaupunkitasolla vähintään koronapandemiaa edeltävällä tasolla ka 4,95 (asiakaskokemuskyselyn 2020 tulos)” ei toteudu.

Kysely on tehty keväällä 2022 ja kyselyn tulos 4,84 alitti tavoitetason. Muiden mittareiden ennustetaan toteutuvan.

Kaupunkiyhteisen toiminnallisen tavoitteen ”Lisätään tilojen yhteiskäyttöä” ennustetaan toteutuvan. Myös koko kaupungin yhteisten hyte-tavoitteiden ennakoitaan toteutuvan.

Määrä- ja taloustavoitteet

Toimialan suoritteet ovat talousarvion tasolla lukuun ottamatta varhaiskasvatusta ja perusopetusta. Suomenkielisessä perusopetuksessa ennustetaan noin 140 oppilaan ylitystä talousarvioon. Valmistavien oppilaiden määrä kasvaa Ukraina-kriisin johdosta. Varhaiskasvatuksessa lasten määrän ennustetaan olevan 750 lasta vähemmän kuin talousarviossa. Kotihoidon tuella olevien lasten määrä vähenee 780 lapsella, päiväkotilasten määrä 85 lapsella ja perhepäivähoitolasten määrä 135

lapsella. Yksityisen hoidon tuella olevien lasten määrä kasvaa 250 lapsella.

Toimialan tuottavuus on 95,3 yksikköä, mikä on 1,0 yksikköä alempi kuin talousarviossa. Tuottavuuden heikompaan kehitykseen vaikuttaa varhaiskasvatuksen talousarviota alempi asiakasmäärä ja kokonaismenojen kasvu. Kokonaismenojen kasvu johtuu talousarvion ulkopuolisen hankerahoituksen käyttö. Tuottavuutta on parantanut hallinnon toimitilojen keskittäminen.

Keskimääräiset nettomenot/asiakas ovat suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa noin 300 euroa eli 2,55% suuremmat kuin talousarviossa. Asiakaskohtaisten menojen kasvu johtuu varhaiskasvatukseen kohdennetusta saatavuusrahoituksesta, koronakuluista ja sekä talousarviota pienemmästä asiakasmäärästä.

Keskimääräiset nettomenot/asiakas ovat talousarviota pienemmät ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa (-4,5 %) Tämä johtuu etupäässä henkilöstön rekrytointivaikeuksista.

Muut keskimääräiset asiakaskohtaiset menot ovat talousarvion tasolla.

Henkilöstömäärä on hieman alempi kuin talousarviossa.

Tilojen suoritteet ovat talousarvion tasolla.

Arvio talousarviovuoden tavoitteisiin (sitovat ja muut), palvelutuotantoon, muuhun toimintaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvistä merkittävistä riskeistä ja hallintatoimenpiteistä

- Opiskelijoiden oppimisvaje ja hyvinvointivaje ja mielenterveyshaasteiden kasvu yhdessä alueiden erilaistumiskehityksen kanssa muodostavat riskin sekä henkilöstön että oppijoiden hyvinvoinnille ja turvallisuudelle
- Uuden henkilöstön saatavuus ja nykyisen henkilöstön hyvinvointi on edelleen merkittävä riskitekijä toimialatasoisesti. Henkilöstön ja opiskelijoiden uupumisen seurauksien on arvioitu kasvaneen edellisestä arviointikerrasta: muun muassa sairauspoissaolot ja opiskelutulosten heikkeneminen ovat henkilöstön ja opiskelijoiden uupumisen seurauksia. Lisäksi henkilöstöpula ja henkilöstön kuormittuminen vaikeuttavat erityisesti strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista. Myös oppijoiden kaverisuhteiden ja turvallisen aikuisen puuttumisen seurauksien arvioidaan kasvaneen. Pula psykologeista muodostaa edelleen merkittävän riskin oppilashuollon toteuttamiselle ja oppijoiden hyvinvoinnille.
- Ukrainan konflikti vaikuttaa merkittävästi kaupungin ja toimialan toimintaan välittömästi ja välillisesti: Vieraskielisten oppijoiden tarpeisiin

on pystytty vastaamaan ja uusien vieraskielisten oppijoiden muodostaman riskin opetuksen tarjonnalle arvioidaan vähentyneen. Myös valmistavan opetuksen tarpeiden kasvun Ukrainan kriisin seurauksena todennäköisyyden arvioidaan pienentyneen, mutta muodostavan edelleen riskin toimialan operatiiviselle toiminnalle.

- Ukrainan konflikti ja inflaation kiihtyminen aiheuttavat taloudellista epävarmuutta. Yleinen taloustilanne, kiihtynyt inflaatio ja tuotantokustannusten ja palkkojen nousu vaikeuttavat kaupungin ja toimialan talousarvion ja -ennusteiden laadintaa ja kustannusarviointia.
- Energian hintojen nousupaine sähkön ja polttoaineiden/kuljetusten hinnoissa saattaa aiheuttaa n 2 miljoonan lisäkustannukset
- Ruokapalveluiden kustannukset ovat myös nousussa, mahdollinen vaikutus n 2 miljoonaa euroa. Uuden tiedon mukaan ruokapalveluluissa on osalla palveluntuottajista yli 11 % nousupaine.
- Tietojärjestelmien, erityisesti henkilöstötietojärjestelmien tiedon virheellisyyden arvioidaan olevan merkittävä riskitekijä. Talouden ohjaaminen ja seuranta vaikeutuvat ja kaupungin maine työnantajana vaarantuu.
- Toimialan tilavuokrien kehitys muodostaa toimialalle merkittävän taloudellisen riskin. Vuoden 2022 vuokrien indeksikorotus ylittää huomattavasti talousarviovalmistelussa sovitun korotuksen. Toimiala on kuitenkin neuvotellut ja sopinut kaupunkiympäristön toimialan kanssa, että ennakkoon ilmoitettua korkeammasta indeksikorotuksesta aiheutuva vuokramäärärahojen ylitys kompensoidaan toimialalle loppuvuodesta.

Kaupunkistrategian toteuttamisen painopisteiden toteuttamisen analyysi

Maailman paras ja yhdenvertaisin paikka oppia

Tarveperusteinen rahoituksen mukaiset tp-indeksit (aikaisemmin pd-indeksi) laskettiin keväällä 2022 suomen- ja ruotsinkieliseen perusopetukseen ja indeksien mukainen rahoitus alkaa perusopetuksessa 1.8.2023. Uudistettu laskentamalli on esitelty keväällä lautakunnalle, ja lautakunta päättää uudesta mallista loppuvuodesta. Varhaiskasvatuksen laskentamallin arviointi ja päivitystyö on käynnistynyt

Sitouttavan koulu yhteistyön (SKY) peruskoulujen alueelliset SKY-asiantuntijat ovat toimineet koulujen työn tukena kevään 2022 aikana. Työ jatkuu syksyllä. Koulujen opetushenkilöstöä on koulutettu tunne- ja vuorovaikutustaito-ohjelmien käyttöön. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen on keskeinen tavoite lukuvuoden 2022-2023 aikana.

Oppivelvollisuuslakia päivitettiin heinäkuussa 2022 ja uudet lait astuivat voimaan 1.8.2022. Muutokset koskivat mm. 17 –vuotiaita, tiedonsiirtoa ja koulutuspaikan osoittamista. Muutoksiin liittyviä toimenpiteitä on valmisteltu kevään 2022 aikana ennakoiden ja uudistukset voidaan toteuttaa nopealla aikataululla. Lakiuudistuksiin annettiin vuoden 2022 useita lausuntoja. Syksyn 2022 alussa oppivelvollisuuden ohjauksessa otetaan käyttöön uusi asiakastietojärjestelmä. Aikuisten perusopetuksessa pilotoidaan yhteistyössä Vamos Helsingin kanssa pienryhmäopetusta ja valmennuksellista tukea sisältävää kokonaisuutta, joka on suunnattu opiskelijoille, joilla opintoihin kiinnittymiseen liittyvä tuen tarve on suurta.

Harrastustoimintaa järjestetään kaikissa Helsingin kouluissa 3.-9. -luokkalaisille, toiminta laajentunut sopimus-, yksityiskouluihin sekä kaupungin erityiskouluihin. Syksyn 2022 aikana vahvistetaan etsivää harrastustyötä ja monenkielistä saavutettavuutta.

Taide ja kulttuuri ovat hyvän elämän mahdollistaja

Perusopetuksen lukutaidon strategisen kehittämisen tavoitteena on eri toimenpitein, että "Jokainen löytää oman tapansa lukea". Toimenpiteissä keskeistä on verkostomainen kaupunkiyhteinen toiminta suomen- ja ruotsinkielisten peruskoulujen oman toiminnan lisäksi.

Lukemisen ja lukutaidon pääkaupunki on koulujen yksi strateginen tavoite lukuvuonna 2022–2023. Koulut kirjaavat toimintasuunnitelmiin, mitä toimenpiteitä koulussa tehdään lukuinnon kasvattamiseksi sekä oppilaiden lukutaidon vahvistamiseksi sekä miten lukutaidon tuen tarpeen arviointien tuloksia hyödynnetään opetuksen tukena. Koulut ottavat 2022 käyttöön monikielisen digitaalisen Lukulumo- palvelun, joka tarjoaa lukemisen iloa varhaiskasvatukseen, kouluihin ja koteihin.

Kouluissa ja päiväkodeissa tuetaan henkilöstön osaamista erilaisten materiaalien ja digitaalisten välineiden käyttöön. Jokaisessa koulussa on nimettynä kirjastoyhteysopettaja, ja tätä toimintaa muotoillaan edelleen yhteistyössä kirjastojen kanssa syksyllä 2022. Tälle verkostolle järjestetään yhteinen kehittämispäivä syksyn aikana. Toimialla on tuotettu Lukuaskeleet-materiaali tukemaan lukemaan innostamisen työtä kouluissa. Materiaali julkaistaan alkusyksystä.

Helsingiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat

Helsingin hyvinvointisuunnitelmaa vuosille 2022-2025 on valmisteltu toimialojen yhteistyönä. Kasvatukseen ja koulutukseen liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä on valmisteltu lanu-verkostossa.

Toimenpiteissä korostuu mielen hyvinvoinnin varhainen tuki, tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen, liikkumisen ja terveellisen elämäntavan edistäminen sekä turvallisuuden lisääminen.

Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana

Toimialan tuottavuus selvitys käynnistynyt varhaiskasvatuksesta kesällä 2022. Tuottavuus selvitykset etenevät opetukseen ja hallintoon vuosien 2022-2023 aikana.

Henkilöstölle vetovoimainen kaupunki

Sarastiaan liittyvät ongelmat ovat tuoneet uuden haasteen henkilöstön saatavuuteen ja jo olemassa olevan henkilöstön kuormittuvuudelle.

Nopean avun yksikön toiminnasta on kesäkuussa tehty päiväkodin johtajille kysely, jonka mukaan noin 85 % vastaajista kokee nopean avun sijaisten olleen avuksi varhaiskasvatusyksikön äkillisissä henkilöstövajetilanteissa. Saatavuustiimi on yhteistyössä päiväkodin johtajien kanssa kokeillut ja ottanut käyttöön uudenlaisia keinoja rekrytoinnin sujuvoittamiseksi suomen- ja ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa. Näitä ovat muun muassa joustava haku (yhdellä hakemuksella haetaan työntekijöitä useaan yksikköön ja hakija voidaan palkata jo hakuajalla) ja kevennetty haku (sujuva hakeminen mobiilisti ilman hakulomaketta).

Varhaiskasvatusta koskevaa positiivista viestintää ja työnantajamarkkinointia on vahvistettu monikanavaisella mainoskampanjalla sekä artikkelisarjalla, jota on jaettu laajasti kaskon ja kaupungin eri kanavissa.

Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa huoltajien ja päiväkodin väliseen sekä päiväkodin sisäiseen viestintään on kehitteillä Snadi-mobiiliratkaisu. Snadi mahdollistaa muun muassa huoltajien ja päiväkodin välisen viestinnän, kalenterissa ilmoitettavat tapahtumat, kalenterivaraukset esim. huoltajatapaamisille sekä päiväkodin henkilöstön ja yksikköesihenkilön välisen sisäisen viestinnän. Snadia kehitetään osana Asti-kehitystä, ja sen pilotti alkaa valikoiduissa päiväkodeissa syksyn 2022 aikana. Mobiiliratkaisun lisäksi on kehityksessä myös desktop-versio. Laajempi käyttöönotto on tarkoitus toteuttaa vuoden 2023 aikana.

Ennusteen edellyttämät toimenpiteet

Talousarvion noudattamisohjeiden mukaan lautakunnan tulee ryhtyä toimenpiteisiin, mikäli talousarvio ei ole toteutumassa. Ennusteen sisältämän 21,8 miljoonan euron ylitysennusteen perusteena on talousar-

13.09.2022

vion ulkopuolisen rahoituksen käyttö eli ylitys on teknistä. Tämän vuoksi ylityspaineet eivät edellytä lautakunnalta välittömiä toimenpiteitä.

Mahdollinen ylitysoikeusesitys ulkopuolisen rahoituksen perusteella on tehtävä kanslian ohjeiden mukaan viimeistään marraskuussa. Esitys on perusteltua tehdä loppuvuodesta, koska ulkoista rahoitusta tulee edelleen haettavaksi vuoden kuluessa ja saatavan lisärahoituksen määrää ei pystytä tässä vaiheessa ennakoimaan.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Lyra-Katz, johtava erityissuunnittelija, puhelin: 310 86706
anna.lyra-katz(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 03.05.2022 § 90

§ 247

Alueen 2 ruoka- ja puhtauspalveluiden hankinta 1.1.2023 – 31.12.2025

HEL 2022-006306 T 02 08 02 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti esitystekstistä ilmenevin perustein, että alue 2:n ruoka- ja puhtauspalvelut ajalle 1.1.2023 - 31.12.2025 hankitaan seuraavilta palveluntuottajilta:

Ryhmä 1: Compass Group Finland Oy

Ryhmä 2: Compass Group Finland Oy

Ryhmä 3: Ei valintaa

Ryhmä 4: Ei valintaa

Ryhmä 5: Palmia Oy

Ryhmä 6: Palmia Oy

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti keskeyttää hankinnan ryhmien 3 ja 4 osalta, koska ryhmiin ei saatu tarjouskilpailussa tarjouksia.

Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti oikeuttaa toimialajohtajan allekirjoittamaan tämän päätöksen perusteella tehtävät sopimukset ja päättämään optiokauden käyttöönotosta suoraan hankintaa käyttäen ja tarvittaessa sopimuksien irtisanomisesta tai purkamisesta.

Hankinnan ennakoitu arvo optiot mukaan luettuna on noin 19 miljoonaa euroa alv. 0 %.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Nantte-Niklas Luoma, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 21580
nantte-niklas.luoma(a)hel.fi

Liitteet

- 1 vertailutaulukko_hinta ja laatu
- 2 vastuullisuussuunnitelma_pisteet_alue 2
- 3 tarjouspyyntö_Final
- 4 Kilpailutetut kohteet ja palvelut

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on kilpailuttanut valtuustoon päätöksen 2014 § 332 sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätösten 2021 § 391 ja 2021 § 389 mukaisesti ruoka- ja puhtauspalveluiden hankinnan alueelle 2 (kori 6) aikavälille 1.1.2023 - 31.12.2025. Hankinnassa on mahdollisuus enintään 17 kuukauden mittaiselle optiokaudelle.

Kilpailutus perustuu 21.05.2022 päivättyyn, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tarjouspyyntöön HEL2022-006306 / Ruoka- ja puhtauspalveluiden hankinta ajalle 1.1.2023 - 31.12.2025 (alue 2).

Tarjouskilpailun kulku

Hankinnasta on julkaistu hankintailmoitus 21.05.2022 sähköisessä HILMA-ilmoituskanavassa osoitteessa hankintailmoitukset.fi sekä TED-sivustolla.

Kilpailutettavat kohteet esiteltiin palveluntarjoajille ajalla 6.6.2022 - 15.06.2022. Tarjouksen jättäminen ei edellyttänyt kohteisiin tutustumista. Tarjoajille varattiin mahdollisuus kysyä kysymyksiä 23.06.2022 asti.

Tarjouspyyntöä muokattiin 29.06. lisätietokysymysten perusteella ilmenneiden puutteiden osalta seuraavin kohdin;

Liitteessä ”Hintaliite 10.10.1 ruoka ja siivous ryhmä 1” korjattiin excel taulukossa ollut laskentakaava kuntoon,

Liitteessä ”Hintaliite 10.10.4 ruoka ja siivous ryhmä 4.” korjattiin excel taulukossa ollut laskentakaava kuntoon,

Sopimusluonnoksen kohtaa 12 muokattiin siltä osin, että kohdan viimeisestä kappaleesta ”Muilta osin sovelletaan JYSE 2014 Palvelut - ehtojen lukua 9 lukuun ottamatta kohtaa 9.9.” jätettiin pois osa ”lukuun ottamatta kohtaa 9.9.”

Määräaika tarjousten jättämiselle päättyi 5.8.2022. Määräaikaan mennessä tarjouksen jättivät kaksi (2) tarjoajaa: Compass Group Finland Oy (0873697-9) sekä Palmia Oy (2653762-3).

Soveltuvuusvaatimusten ja tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen

Tarjouspyynnössä on esitetty tarjoajan soveltuvuudelle asetetut vaatimukset ja selvitysvelvollisuudet.

Tarjoajien soveltuvuutta koskevat edellytykset on tarkastettu lukuun ottamatta pakollisia poissulkemisperusteita, jotka tarkastetaan päätöksenteon jälkeen ennen mahdollisen sopimuksen tekemistä tarjoajan toimittamien rikosrekisteriotteiden perusteella.

Tarjoajien selvitykset sekä tarjoukset ovat tarkastettu ja tarjoukset ovat tarjouspyynnön mukaisia.

Vastuullisuus

Hankinnassa on käytetty kestävän kehityksen mukaisia kriteereitä vähimmäisvaatimuksissa.

Palveluntuottajien edellytetään tuottavan sekä ruoka-, siivous-, että käyttäjäpalvelut kestävien periaatteiden mukaisesti. Palveluntuottajien toiminnan tulee tukea asiakkaan ja toimipisteen toiminnan periaatteita jätteiden määrän ja haitallisuuden vähentämisessä, niiden lajittelussa, säilyttämisessä sekä kierrättämisessä. Palveluntuottaja vastaa siitä, että lajitellut jätteet ja kierrätettävät materiaalit toimitetaan niille tarkoitettuihin kierrätysastioihin. Palveluntuottajan on koulutettava ja ohjattava henkilöstöään ympäristöasioissa. Siivouspalvelujen tarjoajalla tulee olla ympäristöä säästävät siivousmenetelmät ja tarvittavat koneet ja laitteet palvelun tuottamiseksi.

Vähimmäisvaatimusten lisäksi ruokapalveluissa laadun yhtenä arviointikriteerinä on käytetty Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttamista. Sosiaalisena kriteerinä on käytetty työllistämisvelvoitetta. Työllistämisehto astuu voimaan, kun sopimusten arvonlisäveroton arvo ilman optiota ylittää 800 000 euroa (800 000 euroa = 1 työllistettävä, 1 600 000 euroa = 2 työllistettävää, 2 400 000 euroa = 3 työllistettävää jne.).

Tarjousten vertailu

Hankittavien palveluiden valintaperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus. Kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytettiin hintaa (88 pistettä) sekä laatua (12 pistettä). Hankinnassa oli asetettu lisäksi muita ehtoja ja soveltuvuusvaatimuksia ehtona tarjouskilpailuun osallistumiselle. Asetetun laatutason toteutumista tullaan seuraamaan myös sopimuskaudella.

Tarjous oli mahdollista jättää 1–6 ryhmään. Ryhmiin 1, 2, 5 ja 6 tarjoukset jättivät kaksi tarjoajaa; Compass Group Finland Oy sekä Palmia Oy. Ryhmiin 3 ja 4 ei saatu tarjouksia, joten näiden ryhmien osalta ei tehdä valintoja.

Tarjousten vertailu suoritettiin rivikohtaisesti. Rivikohtaisessa vertailussa halvin hinta sai maksimipisteet (88) ja loput suhteutettiin tähän. Laatuvertailussa pisteytettiin kaksi vastuullisuussuunnitelmaa, vastuullisuussuunnitelma 20L1, Peruskoulu ja lukio sekä vastuullisuussuunnitelma 20L2, Varhaiskasvatus ja esiopetus. Molemmissa vastuullisuussuunnitelmissa oli maksimipisteet 12 pistettä, mutta vertailu suoritettiin seuraavasti siten, että rivikohtaiset laatupisteet eivät ylittäneet 12 pistettä:

Ryhmien 1 ja 2 laatupisteiksi laskettiin suunnitelmien pistekeskisarvo,

Ryhmien 3 ja 4 laatupisteinä käytettiin vastuullisuussuunnitelma 20L2 pisteitä sellaisenaan

Ryhmien 5 ja 6 laatupisteinä käytettiin vastuullisuussuunnitelma 20L1 pisteitä sellaisenaan.

Vertailussa jakautuneiden pisteiden mukaisesti osa-alueet jakautuivat seuraavasti:

Ryhmä 1: Compass Group Finland Oy

Ryhmä 2: Compass Group Finland Oy

Ryhmä 3: Ei valintaa

Ryhmä 4: Ei valintaa

Ryhmä 5: Palmia Oy

Ryhmä 6: Palmia Oy

Esityksen liitteenä on vertailutaulukko sekä vastuullisuussuunnitelmien perusteella jaetut laatupisteet.

Sopimuksen teko

Sopimuskausi on kolme (3) vuotta. Sopimukseen sisältyy enintään 17 kuukauden mittainen optiokauden mahdollisuus. Optiokausi voidaan ottaa käyttöön Tilaajan tekemällä päätöksellä osittain tai kokonaan. Päätös optiokauden käyttöönotosta tehdään viimeistään kuusi (6) kuukautta ennen varsinaisen sopimuskauden päättymistä.

Hankintasopimus sopijapuolten välillä syntyy erikseen allekirjoitettavalla sopimuksella. Hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua tiedoksiannosta.

Hankintasopimusta ei voida tehdä ennen kuin tarjoaja on toimittanut hankintayksikölle tarjouspyynnössä mainitut hankintalain 88 §:n mukaiset otteet rikosrekisteristä. Hankintayksikkö tutkii otteista, koskeeko tarjoajaa jokin hankintalain 80 §:n mukainen pakollinen poissulkemisperuste.

Poissulkemisperusteen ilmetessä ratkaistaan hankintaa koskeva päätös uudelleen oikaisemalla tätä päätöstä hankintalain 132 §:n mukaisesti.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön mukaan toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita (10 luku 1 § 3 momentti 3 kohta). Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää arvonlisäverottomalta arvoltaan 500 000 euroa ylittävistä hankinnoista (HEL 2021-013474, 14.12.2021 § 395).

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Nantte-Niklas Luoma, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 21580
nantte-niklas.luoma(a)hel.fi

Liitteet

- 1 vertailutaulukko_hinta ja laatu
- 2 vastuullisuussuunnitelma_pisteet_alue 2
- 3 tarjouspyyntö_Final
- 4 Kilpailutetut kohteet ja palvelut

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasvatus- ja koulutuslautakunta

13.09.2022

Asia/21

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasva-
tus- ja koulutuslautakunta

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Tiedoksi

Sisäiset

§ 248

Peruskoulujen teknisentyön puuntyöstökoneiden, -laitteiden ja -tarvikkeiden hankinta sopimuskaudelle 1.10.2022 – 31.9.2024

HEL 2022-006761 T 02 08 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, että peruskoulujen teknisentyön puuntyöstökoneet, -laitteet ja -tarvikkeet hankitaan sopimuskauden 1.10.2022 – 31.9.2024 aikana tarjousvertailun mukaisesti kokonaistaloudellisesti edullisimmilta toimittajilta. Sopimuskauden kesto on kaksi (2) vuotta ja sopimusta on mahdollista jatkaa enintään kahden (2) vuoden optiokaudella.

Toimittajiksi valikoituivat seuraavat toimittajat:

Ab Bäck & Co Oy ja Step Systems Oy.

Lisäksi hankitaan osa-alueissa 6 ja 7 optiona olevat kohteet ”automaattisesti väistävä teräsuoja”.

Hankinnan ennakoitu arvo optiokausi mukaan laskettuna on noin 1 200 000 euroa, alv. 0 %.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti oikeuttaa toimialajohtajan allekirjoittamaan tämän päätöksen perusteella tehtävät hankintasopimukset ja päättämään Helsingin kaupungin puolesta optiokauden käyttöönotosta sekä sopimuksen irtisanomisesta tai purkamisesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Nantte-Niklas Luoma, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 21580
nantte-niklas.luoma(a)hel.fi

Liitteet

- 1 vertailutaulukko
- 2 tarjouspyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite
PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51
www.hel.fi/kasvatusjakoulutus

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alv.nro
FI02012566

Asiaosaiset

Esitysteksti

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasva-
tus- ja koulutuslautakunta

Liite 1

Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kilpailutus perustuu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan 28.06.2022 päivättyyn tarjouspyyntöön HEL 2022-006761. Kilpailutus toteutettiin avoimella menettelyllä. Hankinnan kohteena olevat laitteet ja tarvikkeet ovat jaettu osiin, jolloin useamman toimittajan on mahdollista tulla valituksi. Laitteiden yhteensopivuudella ei ole välttämätöntä merkitystä, joten osiin jakaminen oli mahdollista.

Hankinnasta on julkaistu hankintailmoitus 28.06.2021 sähköisessä HILMA-ilmoituskanavassa www.hankintailmoitukset.fi. Määräaika tarjousten jättämiselle päättyi 22.08.2022. Määräaikaan mennessä saapui kaksi (2) tarjousta; Ab Bäck & Co Oy:ltä (0209238–3) ja Step Systems Oy:ltä (0909748–6).

Sopimuskausi on kaksi (2) vuotta. Hankintaan sisältyy enintään kahden (2) vuoden optiokausi. Tavoitteellinen aloitusajankohta on lokakuu 2022.

Tarjoajien soveltuvuuden tarkastaminen

Tarjouspyynnössä on esitetty tarjoajan soveltuvuudelle asetetut vaatimukset ja selvitysvelvollisuudet.

Tarjoajien soveltuvuutta koskevat edellytykset on tarkastettu lukuun ottamatta pakollisia poissulkemisperusteita, jotka tarkastetaan päätöksenteon jälkeen ennen mahdollisen sopimuksen tekemistä tarjoajan toimittamien rikosrekisteriotteiden perusteella.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkastaminen

Tarjouspyynnössä on asetettu tarjoukselle ja sen sisällölle sekä hankinnan kohteelle vähimmäisvaatimukset. Vähimmäisvaatimuksissa on asetettu hankittaville tuotteille laadullisia vaatimuksia (laatukriteereitä), jotka tarjottavien tuotteiden ja niiden toimituksen on pitänyt täyttää. Jos laadulliset vähimmäisvaatimukset eivät ole täyttyneet, on tarjous / tarjottu tuote hylätty tarjouspyynnön vastaisena.

Molempien tarjoajien tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia.

Tarjousten vertailu

Hankittavien tuotteiden valintaperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus. Kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytettiin hintaa (85 pistettä) sekä laatua (takuu aika 15 pistettä).

Tarjousten vertailu suoritettiin rivikohtaisesti. Rivikohtaisessa vertailussa halvin hinta sai maksimipisteet (85) ja loput suhteutettiin tähän. Laatuvertailussa pisimmän takuuajan tarjonnut tarjoaja sai maksimipisteet (15) ja loput suhteutettiin tähän.

Mikäli tarjoaja ei tarjonnut jotain positiota / vaatimus ei täyttynyt, tarjoaja sai riviltä 0 pistettä. Tarjoajan kokonaispistemäärät osa-alueille saatiin laskemalla hinnan ja laadun pisteet yhteen.

Vertailu tehtiin osa-alueittain. Kullekin osa-alueelle valittiin yksi toimittaja, vertailussa jakautuneiden pisteiden mukaisesti:

1. Pyörösaha - Ab Bäck & Co Oy
2. Pyörösaha - Ab Bäck & Co Oy
3. Pyörösaha - Ab Bäck & Co Oy
4. Vannesaha - Ab Bäck & Co Oy
5. Vannesaha - Ab Bäck & Co Oy
6. Oikohöylä - Ab Bäck & Co Oy
7. Oikohöylä - Ab Bäck & Co Oy
8. Tasohöylä - Ab Bäck & Co Oy
9. Tasohöylä - Ab Bäck & Co Oy
10. Tasohöylä - Ab Bäck & Co Oy
11. Laikka- ja nauhahiomakone - Ab Bäck & Co Oy
12. Nauhahiomakone - Ab Bäck & Co Oy
13. Oskilloiva Nauhahiomakone - Ab Bäck & Co Oy
14. Rumpuhiomakone - Ab Bäck & Co Oy
15. Puusorvi - Ab Bäck & Co Oy
16. Puusorvi - Ab Bäck & Co Oy

17. Alajyrsinkone + pöytä - Ab Bäck & Co Oy
18. Höyläpenkki - Step Systems Oy
19. Höyläpenkki - Step Systems Oy
20. Höyläpenkki - Step Systems Oy
21. Levyvaunu - Ab Bäck & Co Oy
22. Hiomapöytä - Ab Bäck & Co Oy
23. Liimapuristinvaunu - Ab Bäck & Co Oy

Esityksen liitteenä on vertailutaulukko.

Sopimuksen teko

Sopimuskausi on kaksi (2) vuotta. Sopimusta voidaan jatkaa enintään kahden (2) vuoden optiokaudella. Tilaaja päättää ennen sopimuskauden päättymistä option käyttöönotosta.

Sopimuksella tilaaja ei sitoudu mihinkään tilausmääriin, eikä palveluntuottaja voi vaatia tilaajalta tilausta tarjouspyynnön perusteella.

Hankintasopimus sopijapuolten välillä syntyy vasta myöhemmin erikseen allekirjoitettavalla sopimuksella. Hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Hankintasopimusta ei voida tehdä ennen kuin tarjoaja on toimittanut hankintayksikölle tarjouspyynnössä mainitut hankintalain 88 §:n mukaiset otteet rikosrekisteristä. Hankintayksikkö tutkii otteista, koskeeko tarjoajaa jokin hankintalain 80 §:n mukainen pakollinen poissulkemisperuste.

Poissulkemisperusteen ilmetessä ratkaistaan hankintaa koskeva päätös uudelleen oikaisemalla tätä päätöstä hankintalain 132 §:n mukaisesti.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön mukaan toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomainen päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita (10 luku 1 § 3 momentti 3 kohta). Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätöksen (HEL 2021-013274, 14.12.2021 § 394) mukaan lautakunta päättää arvonnäverottomalta arvoltaan 500 000 euron ylittävät hankinnat toimialalla.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Nantte-Niklas Luoma, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 21580
nantte-niklas.luoma(a)hel.fi

Liitteet

1 vertailutaulukko
2 tarjouspyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Otteet

Ote
Asiaosaiset

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasva-
tus- ja koulutuslautakunta
Liite 1
Liite 2

Tiedoksi

Sisäiset

§ 249

Välipalamaksun hyvittäminen leikkipuiston ollessa suljettuna

HEL 2022-010602 T 02 05 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, että mikäli vuoden 2022 aikana joudutaan sulkemaan avoimen varhaiskasvatuksen kerhoja varhaiskasvatuksen lakisääteisten palvelujen turvaamiseksi, hyvitetään välipalalle ilmoittautuneiden lasten perheille välipalamaksut niiltä päiviltä, joi-
na palvelua ei pystytä tarjoamaan.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Arja Juvonen, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 310 41846
arja.juvonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 § mukaan toimialalautakunnan päätösvaltaan kuuluu mm. hinnoista päättäminen tai niiden perusteista tai rajoista päättäminen, joiden mukaan viranomainen päättää niistä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei ole delegoinut päätösvaltaa tältä osin viranomaisille

Joillakin alueilla Helsingin kaupungin päiväkodit kärsivät tällä hetkellä henkilöstö- ja sijaispulasta.

Vaikeasta henkilöstötilanteesta johtuen leikkipuistojen henkilöstöä mahdollisesti joudutaan siirtämään päiväkoteihin lakisääteisten palvelujen turvaamiseksi. Tämä tarkoittaa, että osa leikkipuistoista joudutaan sulkemaan väliaikaisesti.

Mikäli avoimen varhaiskasvatuksen koululaisten kerhotoiminta ei pystytä tästä johtuen tarjoamaan, on perusteltua hyvittää lasten huoltajille välipalamaksut päiviltä, joi-
na palvelua ei pystytä tarjoamaan.

13.09.2022

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Arja Juvonen, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 310 41846
arja.juvonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

§ 250

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Johanna Nuortevan valtuustoaloitteesta koskien valmistavan ope- tuksen toteuttamista

HEL 2022-006831 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöy-
dälle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Leeni Siikaniemi, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 86212
leeni.siikaniemi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 18.05.2022 Nuorteva Johanna Selvitetään Helsingin
valmistavan opetuksen toimivuutta ja mahdollisia muutostarpeita

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraa-
van lausunnon liitteenä olevasta Johanna Nuortevan valtuustoaloittees-
ta koskien valmistavan opetuksen toteuttamista:

Kunnat voivat perusopetuslain 5 § mukaan järjestää perusopetukseen
valmistavaa opetusta, mutta järjestäminen ei ole velvoittavaa. Helsingin
kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää perusopetukseen valmis-
tavaa opetusta suomenkielisen esi- ja perusopetuksen ja Stadin aikuis-
ja ammattiopiston sekä ruotsinkielisen esi- ja perusopetuksen yhtey-
dessä.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perus-
teissa on määriteltä valmistavan opetuksen laajuus, joka vastaa yhden
lukuvuoden oppimäärää

Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttotaisille lapsille ja nuorille, joiden suomen tai ruotsin kielen taito on alle kehittyvän alkeiskielitaidon. Perusopetukseen valmistavan opetuksen kielitaitotavoitteena opetuskielessä on Eurooppalaisen kielitaitoasteikon mukainen kehittyvä alkeiskielitaidon taso (A1). Kielen oppiminen jatkuu valmistavan opetuksen päätyttyä useiden vuosien ajan perusopetuksen suomi toisena kielenä oppiaineen sekä kaikkien muidenkin oppiaineiden opinnoissa ja koulun arjessa. Kasvatus ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyvän oppilaan tukemista ja siirtymän pedagogista kehittämistä.

Perusopetukseen valmistavaa opetusta rahoitetaan opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoiman valtionosuusjärjestelmän kautta. Rahoitus on kytketty oppilaan läsnäolokuukausien määrään. Kunta voi saada valtion osuutta yhden oppilaan perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämiseen enintään yhdeksän läsnäolokuukauden ajalta eli yhden vuoden opinnoista, kun lomakuukaudet huomioidaan. Helsingissä koulut saavat valmistavan opetuksen oppilaista oman erillisen laskennallisen resurssin, jonka käytöstä päätetään koulussa.

Inklusiivinen valmistava opetus

Valmistavaa opetusta voidaan järjestää ryhmämuotoisena tai inklusiivisesti perusopetuksen ryhmissä, mikäli se on oppilaan kielitaidon kehityksen kannalta tarkoituksenmukaista. Valmistavan opetuksen oppilas opiskelee aina valmistavan opetuksen opetussuunnitelman mukaisesti.

Helsingissä suomenkielistä perusopetukseen valmistavaa opetusta järjestetään esi- ja alkuopetusikäisille inklusiivisesti lähipäiväkodissa osana esiopetusta sekä lähikoulussa osana perusopetuksen 1. ja 2. luokan opetusta oppilaan ikätason mukaisesti. Ruotsinkielisessä palvelukokonaisuudessa valmistava opetus järjestetään inklusiivisesti kaikille esi- ja perusopetusikäisille.

Kun valmistavaa opetusta toteutetaan inklusiivisesti osana perusopetusta, niin tärkeimpiä etuja oppilaan kannalta ovat välitön pääsy asuinalueen lähikouluun ja -yhteisöön, jatkaminen samassa ryhmässä perusopetukseen siirtymisen jälkeen sekä suomenkielisen luokkaympäristön positiivinen vaikutus kielitaidon kehittymiseen. Samalla kun oppilas opiskelee suomea, hän opettelee ja vahvistaa luku- ja kirjoitustaitoa yhdessä ikätovereidensa kanssa.

Valmistavan opetuksen viikkotuntimäärä alkuopetuksen oppilaalla on 24, kun se on perusopetuksessa 21. Valmistavan opetuksen oppilaan suurempi tuntimäärä tukee hänen yksilöllisen opinpolkunsa rakentamista ja valmistavan opetuksen opetussuunnitelman toteutumista.

Lukuvuonna 2021 (20.9.2021) keskimääräinen oppilasmäärä Helsingissä perusopetuksen luokilla 1-6 oli 19. Ryhmäkoko ei ole laskettu mukaan jakotunteja eikä samanaikaisopetusta tai muita pedagogisia opetusratkaisuja, jotka käytännössä laskevat toteutuneita ryhmäkokoja. Inklusiivisessa valmistavassa opetuksessa olevien oppilaiden määrä vaihtelee kouluittain ja yleensä oppilaita sijoitetaan eri luokille. Opettajilla on käytössä valmistavan opetuksen ohje- ja tukimateriaalipankki, joka palvelee kouluja ja opettajia opetuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä selvittää, miten valmistavan opetuksen opetussuunnitelman mukaiset tavoitteet saavutetaan sekä kuinka vahvaksi opettajat, huoltajat ja lapset itse arvioivat kielen kehittymisen ja yhteisöön integroitumisen.

Ryhmämuotoinen valmistava opetus

Helsingissä järjestetään suomenkielistä ryhmämuotoista valmistavaa opetusta 3.-9. -luokkalaisten ikäryhmän oppilaille pääsääntöisesti erillisissä ala- ja yläkoulun ryhmissä. Pyrkimyksenä on aina löytää oppilaille valmistavan opetuksen ryhmä kohtuullisen matkan päästä kotiosoitteesta ikä huomioiden. Oppilaiden sijoittelussa ryhmiin vaikuttaa myös yleisopetukseen pian siirtyviltä oppilailta vapautuvat paikat ryhmässä.

Valtakunnallisesti valmistavalle opetukselle ei ole asetettu maksimiryhmäkoko. Ryhmäkoko säätelee kuitenkin se, että ryhmässä jokaisella tulee olla mahdollisuus saavuttaa ne tavoitteet ja sisällöt, jotka valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteissa on määritelty. Paikallisesti opetuksen järjestäjä voi määritellä maksimiryhmäkoon.

Opetushallitus suosittelee, että valmistavan opetuksen ryhmäkoko on 8–10 oppilasta. Ryhmäkoko vaikuttavat kuitenkin suuresti oppilaiden ikäjakauma, koulu- ja kielitausta sekä opettajan kokemus. Helsingissä valmistavan opetuksen ryhmien maksimikoko on pääsääntöisesti 12 oppilasta. Valmistavan opetuksen ryhmän oppilas integroituu perusopetukseen osan oppitunneista.

Jatkuvan oppilaaksioton vuoksi oppilaiden määrä valmistavan opetuksen ryhmissä vaihteli lukuvuoden 2021-2022 aikana 245-460 välillä. Keväällä 2022 väliaikaisesti yli 12 oppilaan kasvaneita ryhmiä tuettiin suuntaamalla niihin lisää opettajaresurssia. Lisäksi perustettiin seitsemän uutta valmistavan opetuksen ryhmää. Tilannekohtaista joustoa ryhmäkokoan tarvitaan, sillä eri puolilla Helsinkiä asuvia oppilaita ilmoitetaan valmistavaan opetukseen pitkin lukuvuotta.

Mikäli ryhmämuotoisen perusopetukseen valmistavan opetuksen maksimiryhmäkoko olisi Helsingissä 10, se tarkoittaisi 2022-2023 lukuvuo-

den alun oppilasmäärän, noin 600 oppilaan, perusteella 60 ryhmää. Eli kymmenen ryhmää nykyistä enemmän. Muutos tulisi maksamaan noin 580 000 euroa, lisäksi on huomioitava tilojen käyttöön liittyvät kustannukset sekä lisätilojen hankkiminen uusille ryhmille.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2023 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 27.9.2022 mennessä lausuntoa Johanna Nuortevan ja 29 allekirjoittaneen aloitteesta, joka koskee valmistavan opetuksen toteuttamista.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Leeni Siikaniemi, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 86212
leeni.siikaniemi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 18.05.2022 Nuorteva Johanna Selvitetään Helsingin valmistavan opetuksen toimivuutta ja mahdollisia muutostarpeita

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 221

§ 251

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Petra Malinin valtuustoaloitteesta lasten ja nuorten suojaamiseksi UV-säteilyltä

HEL 2022-008452 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Petra Malinin valtuustoaloitteesta, joka koskee lasten ja nuorten suojaamista UV-säteilyltä kaupungin palveluissa:

Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingin kaupunki lisää varjoa, puita ja katoksia lasten ja nuorten arjen ympäristöihin kuten päiväkotien ja koulujen pihalle sekä leikkipuistoihin. Aloitteen tekijän perustelu asialle on UV-säteilyn aiheuttama terveysriski.

Kaupunkiympäristön toimialan vastuulla on rakennushankkeiden suunnittelu ja toteuttaminen käyttäjätoimialan ilmaiseman tarpeen perusteella. Kaupunkiympäristön toimiala myös vastaa hankkeiden toteuttamisen aikatauluista. Kasvatuksen ja koulutuksen tilapalvelut ohjaa osaltaan päiväkotien ja oppilaitosten uudis- ja perusparannushankkeiden toiminnallisuuden suunnittelua, mukaan lukien piha-alueet. Leikkipuistorakennusten suunnittelussa toiminnallisuuden ohjaus kuuluu niin ikään toimialan tilapalveluiden vastuulle, kun taas kaupunkiympäristön toimiala vastaa leikkipuistojen ulkoalueiden suunnittelusta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan keskeiset periaatteet päiväkotien ja oppilaitosten fyysisten ympäristöjen suhteen ovat turvallisuus, terveellisyys ja toimivuus. Fyysiset ympäristöt käsittävät sekä itse rakennuksen että sen lähiympäristön, kuten päiväkodin tai oppilaitoksen pihan. Tilahankkeiden suunnittelussa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa rakennuksen ja sen pihan suunnittelussa. Päiväkot-, koulu ja lukiohankkeissa käyttäjä osallistetaan pihan suunnitteluun.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan uudis- ja perusparannuksia ohjaavissa ohjeissa edellytetään auringolta ja sateelta suojaavien katosten toteuttamista lasten käytössä oleville pihalle. Katokset voidaan toteuttaa erillisinä tai osana itse rakennusta. Ensisijaisesti suositetaan kiinteitä katoksia ja vasta toissijaisesti enemmän huoltoa vaativia kevyempiä ratkaisuja, jotka ovat haasteellisia paitsi ylläpidon myös ilkivalan riskin kannalta. Lisäksi ohjeistuksessa kiinnitetään huomiota tontilla olevan kasvillisuuden hyödyntämiseen ja puuston säilyttämiseen suun-

niteltavissa kohteissa. Istutuksilla pyritään edistämään pihan käytettävyyttä kaikkina vuodenaikoina.

Toimipisteiden pihojen perusparannuksia toteutetaan myös erillisinä hankkeina. Päiväkotien ja koulujen pihojen kohentamista laajemmassa mitassa toteutetaan kesäisin kiireellisyysjärjestyksessä priorisoiden. Vuosittain toteutetaan laajempia pihojen perusparannushankkeita, joita kesällä 2022 käynnistettiin kaksikymmentä. Näissä aurinkosuojaus aina huomioidaan yhtenä parannuskohteena.

Edellä mainittujen hankkeiden lisäksi olemassa olevissa kohteissa voidaan toteuttaa tilapalveluiden ohjauksessa käyttäjälähtöisiä muutostöitä, mikäli yksikön henkilöstö on tuonut esille tarpeita turvallisuuteen tai toiminnallisuuteen liittyen. Käyttäjäpalautteen ja henkilöstön havaintojen perusteella erillisiä aurinkosuojia on harkinnanvaraisesti priorisoiden toteutettu toimialan kohteisiin tällaisina toiminnallisina parannuksina. Oleviin kohteisiin toteutettavien lisäauringonsuojien tarkoituksenmukainen suunnitteluratkaisu tarkastellaan aina tapauskohtaisesti, sillä vanhaan pihaan ja tiiviiseen kaupunkirakenteeseen on haettava soveltuvien toteutustapa. Erillisten aurinkosuojahankkeiden lukumäärä on vuonna 2022 kymmenkunta. Toteutetuista aurinkosuojista saatuja kokemuksia seurataan ja ne huomioidaan jatkossa vastaavissa muutostöissä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että rakenteellisena tai istutuksin toteutettuna auringolta suojautumisen mahdollistaminen lasten ulkoilussa on erittäin tärkeää ja palaute sen tarpeesta on viime vuosina kasvanut. Toimialojen tulee olla tilanteessa aloitteellisia ja selvittää yhteistyössä aurinkosuojan parantamiseen tähtäävien muutostöiden kaupunkitasoinen tarve.

Auringolta suojautuminen on huomioitu suunnitteluohjeistuksessa. Lisäksi käyttäjäpalautteen perusteella on harkinnanvaraisesti voitu toteuttaa auringolta suojaavia ratkaisuja olemassa oleviin pihoihin, ja tätä työtä on varauduttu jatkamaan yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa myös jatkossa. Vuoden 2023 muutostyötarpeiden suunnittelu on jo käynnistetty kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Alustavia pihojen parannussuunnitelmia kootaan jo myös vuosille 2024-25.

Käsittely

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisäys kappaleen 8 loppuun:

Toimialojen tulee olla tilanteessa aloitteellisia ja selvittää yhteistyössä aurinkosuojan parantamiseen tähtäävien muutostöiden kaupunkitasoinen tarve.

13.09.2022

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Petra Malinin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Manninen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 22493
ulla.k.manninen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite Lasten ja nuorten suojaaminen UV-säteilyltä kaupungin palveluissa Petra Malin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Petra Malinin valtuustoaloitteesta, joka koskee lasten ja nuorten suojaamista UV-säteilyltä kaupungin palveluissa:

Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingin kaupunki lisää varjoa, puita ja katoksia lasten ja nuorten arjen ympäristöihin kuten päiväkotien ja koulujen pihoille sekä leikkipuistoihin. Aloitteen tekijän perustelu asialle on UV-säteilyn aiheuttama terveysriski.

Kaupunkiympäristön toimialan vastuulla on rakennushankkeiden suunnittelu ja toteuttaminen käyttäjätoimialan ilmaiseman tarpeen perusteella. Kaupunkiympäristön toimiala myös vastaa hankkeiden toteuttamisen aikatauluista. Kasvatuksen ja koulutuksen tilapalvelut ohjaa osaltaan päiväkotien ja oppilaitosten uudis- ja perusparannushankkeiden toiminnallisuuden suunnittelua, mukaan lukien piha-alueet. Leikkipuistorakennusten suunnittelussa toiminnallisuuden ohjaus kuuluu niin ikään toimialan tilapalveluiden vastuulle, kun taas kaupunkiympäristön toimiala vastaa leikkipuistojen ulkoalueiden suunnittelusta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan keskeiset periaatteet päiväkotien ja oppilaitosten fyysisten ympäristöjen suhteen ovat turvallisuus, terveellisyys ja toimivuus. Fyysiset ympäristöt käsittävät sekä itse rakennuksen että sen lähiympäristön, kuten päiväkodin tai oppilaitoksen pihan. Tilahankkeiden suunnittelussa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa rakennuksen

ja sen pihan suunnittelussa. Päiväkoti-, koulu ja lukiohankkeissa käyttäjiä osallistetaan pihan suunnitteluun.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan uudis- ja perusparannuksia ohjaavissa ohjeissa edellytetään auringolta ja sateelta suojaavien katojen toteuttamista lasten käytössä oleville pihuille. Katokset voidaan toteuttaa erillisinä tai osana itse rakennusta. Ensisijaisesti suositetaan kiinteitä katoksia ja vasta toissijaisesti enemmän huoltoa vaativia kevyempiä ratkaisuja, jotka ovat haasteellisia paitsi ylläpidon myös ilkivalan riskin kannalta. Lisäksi ohjeistuksessa kiinnitetään huomiota tontilla olevan kasvillisuuden hyödyntämiseen ja puuston säilyttämiseen suunniteltavissa kohteissa. Istutuksilla pyritään edistämään pihan käytettävyyttä kaikkina vuodenaikoina.

Toimipisteiden pihojen perusparannuksia toteutetaan myös erillisinä hankkeina. Päiväkotien ja koulujen pihojen kohentamista laajemmassa mitassa toteutetaan kesäisin kiireellisyysjärjestyksessä priorisoiden. Vuosittain toteutetaan laajempia pihojen perusparannushankkeita, joita kesällä 2022 käynnistettiin kaksikymmentä. Näissä aurinkosuojaus aina huomioidaan yhtenä parannuskohteena.

Edellä mainittujen hankkeiden lisäksi olemassa olevissa kohteissa voidaan toteuttaa tilapalveluiden ohjauksessa käyttäjälähtöisiä muutostöitä, mikäli yksikön henkilöstö on tuonut esille tarpeita turvallisuuteen tai toiminnallisuuteen liittyen. Käyttäjäpalautteen ja henkilöstön havaintojen perusteella erillisiä aurinkosuojia on harkinnanvaraisesti priorisoiden toteutettu toimialan kohteisiin tällaisina toiminnallisina parannuksina. Oleviin kohteisiin toteutettavien lisäauringonsuojien tarkoituksenmukainen suunnitteluratkaisu tarkastellaan aina tapauskohtaisesti, sillä vanhaan pihaan ja tiiviiseen kaupunkirakenteeseen on haettava soveltuvin toteutustapa. Erillisten aurinkosuojahankkeiden lukumäärä on vuonna 2022 kymmenkunta. Toteutetuista aurinkosuojista saatuja kokemuksia seurataan ja ne huomioidaan jatkossa vastaavissa muutostöissä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että rakenteellisena tai istutuksin toteutettuna auringolta suojautumisen mahdollistaminen lasten ulkoilussa on erittäin tärkeää ja palaute sen tarpeesta on viime vuosina kasvanut.

Auringolta suojautuminen on huomioitu suunnitteluohjeistuksessa. Lisäksi käyttäjäpalautteen perusteella on harkinnanvaraisesti voitu toteuttaa auringolta suojaavia ratkaisuja olemassa oleviin pihoihin, ja tätä työtä on varauduttu jatkamaan yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa myös jatkossa. Vuoden 2023 muutostyötärpeiden suunnit-

nittelu on jo käynnistetty kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Alustavia pihojen parannussuunnitelmia kootaan jo myös vuosille 2024-25.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 4.10.2022 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Petra Malinin ja 27 muun allekirjoittaneen valtuustoaloitteesta ”Lasten ja nuorten suojaaminen UV-säteilyltä kaupungin palveluissa”. Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingin kaupunki lisää varjoa, puita ja katoksia lasten ja nuorten arjen ympäristöihin, kuten päiväkotien ja koulujen pihaille ja leikkipuistoihin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Manninen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 22493
ulla.k.manninen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite Lasten ja nuorten suojaaminen UV-säteilyltä kaupungin palveluissa Petra Malin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala

§ 252

Ammatillisen koulutuksen opiskeluoikeustoimikunnan asettaminen sekä sen jäsenten ja puheenjohtajan valitseminen toimikaudeksi 1.9.2022 – 31.12.2024

HEL 2022-010618 T 00 00 02

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti asettaa ammatillisen koulutuksen opiskeluoikeustoimikunnan, joka päätti yksityisten ammatillisten koulutuksen järjestäjien oppivelvollisten opiskelijoiden opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta sekä kurinpitotoimista ammatillista koulutusta koskevan lainsäädännön mukaisesti.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti valita kyseiseen toimikuntaan seuraavat viisi jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä:

Koulutuksenjärjestäjän edustaja

Varsinainen jäsen

*****

Varajäsen

*****

Opiskeluhuollon edustaja

Varsinainen jäsen

*****

Varajäsen

*****

Opettajien edustaja

Varsinainen jäsen

*****

Varajäsen

*****

Työelämän edustaja

13.09.2022

Varsinainen jäsen

*****

Varajäsen

*****

Opiskelijoiden edustaja

Varsinainen jäsen

*****

Varajäsen

*****

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää valita toimikunnan puheenjohtajaksi

*****

ja varapuheenjohtajaksi

*****

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, että toimikunnan toimintakausi on 1.9.2022-31.12.2024.

Edelleen kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, että opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevassa asiassa lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja nimeää ammatillisen koulutuksen opiskeluoikeustoimikuntaan tutkinnon suorittajan koulutus-työpaikan tai oppisopimuskoulutuksen osalta työnantajan edustajan.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti myös, että toimielimen kokouspalkkioihin sovelletaan kaupunginvaltuuston kulloinkin voimassa olevaa päätöstä luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, että opiskeluoikeustoimikunnan hallintotehtävät hoitaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hallinto.

Käsittely

Esittelijä muutti esitystään siten, että työelämän edustajan varajäseneksi valitaan Timo Lappi.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

13.09.2022

Lisätiedot

Riikka Merimaa-Jovanovic, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 64636
riikka.merimaa-jovanovic(a)hel.fi
Anu Kangaste, johtava lakimies, puhelin: 310 87180
anu.kangaste(a)hel.fi
Riina Ståhlberg, opiskelijahuollon päällikkö, puhelin: 310 26018
riina.stahlberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Otteet

Ote

Toimikunnan jäsenet

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää asettaa ammatillisen koulutuksen opiskeluoikeustoimikunnan, joka päättää yksityisten ammatillisten koulutuksen järjestäjien oppivelvollisten opiskelijoiden opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta sekä kurinpitotoimista ammatillista koulutusta koskevan lainsäädännön mukaisesti.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää valita kyseiseen toimikuntaan seuraavat viisi jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä:

Koulutuksenjärjestäjän edustaja

Varsinainen jäsen

*****

Varajäsen

*****

Opiskeluhuollon edustaja

Varsinainen jäsen

*****

Varajäsen

*****

Opettajien edustaja

13.09.2022

Varsinainen jäsen

*****

Varajäsen

*****

Työelämän edustaja

Varsinainen jäsen

*****

Varajäsen

Avoin

Opiskelijoiden edustaja

Varsinainen jäsen

*****

Varajäsen

*****

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää valita toimikunnan puheenjohtajaksi

*****

ja varapuheenjohtajaksi

*****

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää, että toimikunnan toimintakausi on 1.9.2022 -31.12.2024.

Edelleen kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää, että opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevassa asiassa lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja nimeää ammatillisen koulutuksen opiskeluoikeustoimikuntaan tutkinnon suorittajan koulutustyöpaikan tai oppisopimuskoulutuksen osalta työnantajan edustajan.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää myös, että toimielimen kokouspalkkioihin sovelletaan kaupunginvaltuuston kulloinkin voimassa olevaa päätöstä luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää, että opiskeluoikeustoimikunnan hallintotehtävät hoitaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hallinto.

Esittelijän perustelut

Ammatillista koulutusta koskevan lain 93 §:n 1 momenttiin on tehty muutos, joka tuli voimaan 1.8.2022. Säännöstä muutettiin sivistysvaliokunnan ehdotuksesta (SiVM 1/2022 vp) siten, että rekisteröidyn yhteisön tai säätiön järjestämässä ammatillisessa koulutuksessa olevan opivelvollisen opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, määräaikaisesta erottamisesta, asuntolasta erottamisesta sekä opiskeluoikeuden pidättämisestä päättävä taho on koulutuksen järjestäjän kotipaikan mukaisen kunnan asettama monijäseninen toimielin.

Hallintosäännön 15 luvun 1 momentin 1 §:n 5 kohdan mukaan kasvatusta- ja koulutuslautakunta päättää, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, ammatillisen koulutuksen opiskeluoikeustoimikunnan asettamisesta.

Esittelijä esittää kasvatus- ja koulutuslautakunnalle toimikuntaan koulutuksen järjestäjän, opiskeluhuollon, opettajien, työelämän ja opiskelijoiden edustajan niin, että jokaisesta ryhmästä on kaksi jäsen ehdokkaista, joista toinen on varsinainen jäsen ja toinen henkilökohtainen varajäsen. Edustajaehdokkaista on käyty keskustelua yksityisten ammatillisten koulutuksen järjestäjien kanssa.

Opiskelijoita edustavan jäsenen tulee olla 15 vuotta täyttänyt.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta valitsee näistä esitetyistä ehdokkaista toimikunnan jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenet. Kasvatus- ja koulutuslautakunta nimeää jäsenten keskuudesta toimikunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, jotka ovat muita kuin opiskelijoita edustavia jäseniä.

Toimikunnan toimintakausi on enintään kolme vuotta.

Esittelijä esittää, että kasvatus- ja koulutuslautakunta valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä toimikunnan jäsenet päätösesityksen mukaisesti. Esittelijä esittää, että toimikunnan toimintakausi on 1.9.2022 - 31.12.2024. Edelleen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 93 §:n 2 momentin mukaan opiskeluoikeuden peruttamista ja palauttamista koskevassa asiassa kunta nimeää lisäksi toimielimeen tutkinnon suorittajan koulutustyöpaikan tai oppisopimuskoulutuksen osalta työnantajan edustajan. Esittelijä esittää, että lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja nimeää nämä edustajat.

13.09.2022

Edelleen esittelijä esittää, että toimielimen kokouspalkkioihin sovelletaan kaupunginvaltuuston kulloinkin voimassa olevaa päätöstä luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Riikka Merimaa-Jovanovic, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 64636
riikka.merimaa-jovanovic(a)hel.fi
Anu Kangaste, johtava lakimies, puhelin: 310 87180
anu.kangaste(a)hel.fi
Riina Ståhlberg, opiskelijahuollon päällikkö, puhelin: 310 26018
riina.stahlberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Otteet

Ote

Toimikunnan jäsenet

Otteen liitteet

Esiteksti

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

§ 253

Osoitteeseen Paciuksenkatu 19 toteutettavien päiväkotitilojen tarveselvitys

HEL 2022-002030 T 10 01 02

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:
Ted Apter: Pöydätään asia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti Ted Apterin ehdotuksesta panna asian pöydälle.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Miia Kemppi

Lisätiedot

Leena Tamminen, suunnittelija, puhelin: 310 80277
leena.tamminen2(a)hel.fi
Keijo Räikkönen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 69628
keijo.raikkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Osoitteeseen Paciuksenkatu 19 toteutettavien päiväkotitilojen tarveselvityslomake
- 2 Paciuksenkatu 19-ohjeellinen tilaohjelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää hyväksyä Meilahteen osoitteeseen Paciuksenkatu 19 toteutettavien päiväkotitilojen tarveselvityksen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että hankkeiden jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa pitää edelleen huomioida henkilöstön ja oppijoiden näkemykset tilojen kehittämisessä sekä varmistaa tilojen kokonaistaloudellisuus. Tiloja kehitettäessä varmistetaan, että rakennuksessa on toimintaa tukevia, rauhallisia tiloja.

Esittelijän perustelut

Osoitteeseen Paciuksenkatu 19 toteutetaan tilat päiväkoti Muksulaak-solle ja päiväkoti Pihlajalle. Meilahteen toteutettavat vuokratilat suunnitellaan noin 180 lapselle ja ne otetaan käyttöön kesäkuuhun 2023 mennessä. Toteutettavissa tiloissa voidaan joustavasti järjestää varhaiskasvatusta ja perusopetusta uuden rakentuvan alueen muuntuviin tarpeisiin. Tilojen joustava käyttö on huomioitu tilojen mitoittamisessa. Vuokratilat korvaavat nykyiset huonokuntoiset tilat osoitteissa Lääkärikatu 8 ja Pihlajatie 32 ja niistä on mahdollista luopua hankkeen valmistuttua.

Tilahanke parantaa palveluiden järjestämistä

Kasvatus- ja koulutuspalvelujen tarvetta ja paikkojen riittävyyttä seurataan säännöllisesti alue- ja kaupunkitasolla. Palveluverkon suunnittelussa on otettu huomioon rakenteilla ja olemassa oleva tilakapasiteetti. Toimipisteen laajuudessa on huomioitu koko palvelualueen pitkän tähtäimen kehitys: väestöennuste, asuin- ja liikerakentaminen ja liikennejärjestelyt.

Päiväkoti Muksulaakson tiloista joudutaan luopumaan kesällä 2022 ja päiväkoti Pihlajan tilat ovat huonokuntoiset, eivätkä ne kaikilta osin vastaa toiminnallisia tavoitteita.

Laakson sairaala-alueen kehittäminen on käynnistymässä. Laakson alueella ei ole ratkaistu päiväkoti Muksulaaksole korvaavia tiloja, joten se muuttaa Lääkärikadun tiloista väliaikaisesti Kivitorpan kentälle osoitteeseen Laajalahdentie 21a elokuussa 2022 ja siirtyy Paciuksenkatu 19 tiloihin niiden valmistuttua.

Kaupunkiympäristön toimiala on selvittänyt vaihtoehtoisia toteutusmuotoja päiväkoti Pihlajan hankkeelle ja esittää, että päiväkodin tilat toteutetaan vuokratiloina osoitteeseen Paciuksenkatu 19. Ympäristöpalvelut on selvittänyt, että tilat ja piha soveltuvat päiväkotikäyttöön. Väistöennusteen mukaan palvelutarve alueella pysyy ennallaan.

Vuokrahamke korvaa päiväkoti Muksulaakson ja päiväkoti Pihlajan nykyisin käytössä olevat tilat osoitteissa Lääkärikatu 8 ja Pihlajatie 32. Nykyiset tilat ovat 180 lapsen käytössä.

Uudet palvelutilat tukevat lasten arkea

Vuokrahamkeena toteutettavat turvalliset, terveelliset ja riittävät tilat luovat hyvät edellytykset päiväkotien toiminnalle ja vastaavat Meilahden ja Laakson alueen palvelutarpeisiin.

Tilat suunnitellaan esteettömiksi ja kaikille oppijoille sopiviksi, lapsen kasvua ja kehitystä tukevaksi toimintaympäristöksi. Toiminnan suunnitteluun osallistetaan henkilöstön lisäksi lapset, nuoret ja perheet.

Tilat edistävät varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamista

Hankkeessa toteutetaan päiväkodeille pedagogisesti monipuoliset, tarkoituksenmukaisesti mitoitettut tilat, jotka edistävät toimintaa ja takaavat oppijoille hyvän ympäristön oppia ja kasvaa. Tilat suunnitellaan kaupunkitasoisten mitoitusperiaatteiden ja suunnitteluohjeiden mukaan ja ne mahdollistavat varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteiden toteuttamisen. Teknisillä ratkaisuilla mahdollistetaan tietoyhteiskunnassa tarvittavien taitojen oppimista ja lisätään teknologian ymmärtämistä ja osaamista Helsingissä.

Päiväkodin piha-alue varustetaan leikkivälinein edistämään liikunnallisuutta ja varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteita ja niiden suunnittelussa ja varustelussa otetaan huomioon turvallisuus, valvottavuus, yhteisöllisyys, liikunnallisuus ja pihan monipuolinen käyttö oppimis- ja leikkimistilana. Lisäksi hyödynnetään lähiympäristön puistoalueita kuten Pikku Huopalahden Rantapuistoa. Henkilökuntaa ja oppijoita osallistetaan pihan suunnitteluun. Hankesuunnittelussa selvitetään mitä muita piha-alueita lähistöllä osoitetaan päiväkodin käyttöön.

Päiväkotitilojen tilatarpeet esitetään liitteenä olevassa huonetilaohjelmassa.

Uusien tilojen vaikutus tila- ja toimintakustannuksiin

Vuokratilat ovat laajuudeltaan 1 352 hym². Kaupunkiympäristön toimialan arvioima tuleva kokonaisvuokra on noin 31,40 euroa/m²/kk eli noin 623 980 euroa/vuosi. Vuokra-aika on seitsemän vuotta ja sitä voi sopimuksen mukaan pidentää viidellä vuodella. Nykyiset vuokrat ovat 352 385 euroa/vuosi, nousua kustannuksissa on 135 655 euroa/vuosi.

Toiminnan käynnistämiskustannuksiin kuuluvat mm. ensikertainen kalustaminen, tarvikkeet, varusteet ja laitteet. Ensikertaisessa kalustamisessa hyödynnetään vähintään 30 % toimialan käytössä olleita kalusteita, mikä edistää kaupungin hiilineutraalisuustavoitteita ja vähentää irtokalustukseen varattavia määrärahoja. Tässä hankkeessa käynnistämiskustannuksiin varataan 172 000 euroa, sisältäen tieto- ja viestintäteknologian kustannukset. Muuttokustannusarvio on noin 28 920 euroa, siivouskustannusarvio on noin 50 640 euroa/vuosi. Toimintakustannukset tulevan hankkeen osalta ovat yhteensä noin 2 324 176 euroa/vuosi.

Päiväkotien sijoittaminen samaan kiinteistöön ja tilojen yhteiskäyttö on tilankäytöllisesti muuntojoustava ja kustannuksiltaan taloudellinen rat-

13.09.2022

kaisu sekä vahvistaa yhtenäistä opinpolkua. Yhteiskäyttöisiä tiloja ovat esimerkiksi ruokailutilat, sali ja piha-alueet.

Hankkeen yhteydessä ei tarvita väistötiloja. Kaupunkiympäristön toimiala varmistaa turvallisen ja terveellisen toimintaympäristön LPK Muksulaakson toiminnalle toteutuksen ajaksi.

Osallistaminen ja muu yhteisvalmistelu

Tarveselvitys on laadittu kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Päiväkotien henkilökunta osallistuu käyttäjäkokouksissa rakennuksen suunnitteluun hanke-, yleis- ja toteutussuunnittelun aikana. Huoltajia osallistetaan toiminnan suunnitteluun.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 4 kohdan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Miia Kemppi

Lisätiedot

Leena Tamminen, suunnittelija, puhelin: 310 80277
leena.tamminen2(a)hel.fi
Keijo Räikkönen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 69628
keijo.raikkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Osoitteeseen Paciuksenkatu 19 toteutettavien päiväkotitilojen tarveselvityslomake
- 2 Paciuksenkatu 19-ohjeellinen tilaohjelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

§ 254

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto osoitteessa Silkokuja 7 sijaitsevan Malmin peruskoulun Kesälän toimipisteen ja päiväkoti Kotinummen perusparannuksen hankesuunnitelmasta

HEL 2022-007257 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 12.8.2022 päivätystä Malmin peruskoulun Kesälän toimipisteen ja päiväkoti Kotinummen perusparannuksen hankesuunnitelmasta (liite 1).

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Malmin peruskoulun Kesälän toimipisteen ja päiväkoti Kotinummen perusparannus parantaa tilojen terveellisyttä, turvallisuutta ja lisää työhyvinvointia. Siivottavuus, huollettavuus ja ylläpito tulee ottaa huomioon korjausten suunnittelussa ja pintarakenteiden valinnassa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannusseuran ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Lautakunta edellyttää, että toteutuksessa kiinnitetään erityistä huomiota ja tarkkuutta tilojen valmistumiseen sovitussa aikataulussa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Gitta Harti, erityissuunnittelija, puhelin: 310 29130
gitta.harti(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma 12.8.2022 Malmin peruskoulu ja päiväkoti Kotinummi
- 2 Kaupunkiympäristön toimiala, Malmin peruskoulun ja päiväkoti Kotinummen hankesuunnitelman hyväksyminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa Malmin peruskoulun Kesälän toimipisteen ja päiväkotit Kotinummen hankesuunnitelmasta 16.8.2022. Kohde sijaitsee osoitteessa Silkokuja 7, Tapaninkylän kaupunginosassa. Tiiliverhoiltu rakennus on valmistunut v. 1991.

Kaupunkiympäristön toimiala on todennut, että rakennus osoitteessa Silkokuja 7 on sisäilma- ja kuntotutkimusten perusteella teknisen perusparannuksen tarpeessa.

Teknisessä perusparannuksessa parannetaan ja ajanmukaistetaan rakennustekniikkaa, energiatehokkuutta ja sisäilmaolosuhteita. Korjaukset eivät sisällä toiminnallisia muutoksia, eikä henkilöiden ja oppijoiden määrä muutu.

Perusparannus valmistuu 6/2025 mennessä. Korjausten mahdollinen myöhästymisen aiheuttaa haittaa toiminnan järjestämiselle ja voi aiheuttaa lisäkustannuksia toimialalle.

Hankkeen vaikutus tila- ja toimintakustannuksiin

Hankesuunnitelman mukainen kokonaisvuokra-arvio on 104 423 euroa/kk eli 1 253 076 euroa vuodessa (34,52 euroa/htm²/kk). Neliövuokran perusteena on 3 025 htm². Lopullinen vuokra tarkentuu hankkeen toteutuneiden kustannusten mukaan hankkeen valmistuttua. Hankkeen nykyinen vuokra on 616 610 euroa vuodessa. Toteutettava hanke lisää vuokrakustannuksia 636 466 euroa vuodessa, sisältäen väistöilakustannukset 50 372 euroa vuodessa.

Korjaustöiden ajaksi, 1/2024 - 6/2025, rakennuksessa toimiva peruskoulu ja päiväkotit siirtyvät Kotinummenpuistoon toteutettaviin väliaikaisiin paviljonkeihin. Työt yhteensovitetaan ja aikataulutetaan yhteistyössä käyttäjän kanssa.

Aikaisemmat päätökset, osallistaminen ja muu valmistelu

Hankesuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen yhteistyönä. Hankkeen suunnittelun yhteydessä on kuultu asiantuntijoina rakennusvalvonnan edustajia.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on hyväksynyt Malmin peruskoulun Kesälän toimipisteen ja päiväkoti Kotinummen perusparannuksen hankesuunnitelman 26.8.2022 (liite 2).

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Gitta Harti, erityissuunnittelija, puhelin: 310 29130
gitta.harti(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma 12.8.2022 Malmin peruskoulu ja päiväkoti Kotinummi
- 2 Kaupunkiympäristön toimiala, Malmin peruskoulun ja päiväkoti Kotinummen hankesuunnitelman hyväksyminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 25.08.2022
§ 92

HEL 2022-007257 T 10 06 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle osoitteessa Silkokuja 7 sijaitsevan Malmin pk ja lpk Kotinummen teknisen perusparannuksen hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen laajuus on noin 3 470 brm² ja hankkeen enimmäishinta-arvio on arvonlisäverottomana 9 118 000 euroa toukokuun 2022 kustannustasossa ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta hankepäätöstä

Käsittely

13.09.2022

25.08.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Mari Koskinen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Mari Koskinen, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 37530
mari.koskinen(a)hel.fi
Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi
Reetta Amper, tiimipäällikkö, puhelin: 310 38283
reetta.amper(a)hel.fi

§ 255

Osoitteessa Tallbergin puistotie 12 perusparannettavan ja korvaavan laajennuksen Drumsö lågstadieskolanin ja förskolanin tarveselvitys

HEL 2022-010269 T 10 06 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä Lauttasaareen osoitteeseen Tallbergin puistotie 12 toteutettavien ruotsinkielisen ala-asteen ja päiväkotitilojen (esikoulun) perusparannusta ja korvaavaa laajennusta koskevan tarveselvityksen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että hankkeiden jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa pitää edelleen huomioida henkilöstön ja oppijoiden näkemykset tilojen kehittämisessä sekä varmistaa tilojen kokonaistaloudellisuus. Tiloja kehitettäessä varmistetaan, että toiminnalle on riittävästi rauhallisia oppimisen tiloja.

Käsittely

Koska puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja olivat poissa kokouksesta, valittiin iältään vanhimman läsnä olleen jäsenen Vesa Lahtisen puheenjohtajaksi loppukokousta varten tilapäiseksi puheenjohtajaksi Vesa Lahtinen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Susan Niemelä, projektiarkkitehti, puhelin: 310 79657
susan.niemela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Drumsö lågstadieskolanin ja förskolanin tarveselvityslomake
- 2 Drumsö lågstadieskolanin ja förskolanin tilaohjelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lauttasaaren osoitteeseen Tallbergin puistotie 12 peruskorjataan ja korvataan osittain tilat uudisosalla Drumsö Lågstadieskolanin ja Drumsö förskolanin käyttöön.

Perusparannus ja korvaava laajennus toteutetaan 400 oppijalle (337 oppilasta ja 63 esiopetukseen ja sitä täydentävään päivähoitoon osallistuvaa). Tällöin oppijamäärä kasvaa noin 30:llä. Tilat otetaan käyttöön joulukuuhun 2025 mennessä.

Hankkeessa toteutetaan tekninen peruskorjaus ja korvaava laajennus, jotta nykyisessä rakennuksessa olevat esteettömyys- ja yhteyspuutteet saadaan korjattua. Toteutettavissa tiloissa voidaan joustavasti järjestää varhaiskasvatusta ja perusopetusta täydentyvän alueen muuntuviin tarpeisiin. Tilojen joustava käyttö on huomioitu tilojen mitoittamisessa.

Perusparannuksen ja laajennuksen myötä pihalla sijaitsevasta tilapäisessä esikoulu- ja päiväkotikäytössä olevasta vuokrapaviljonkirakennuksesta voidaan luopua.

Tilahanke parantaa palveluiden järjestämistä

Kasvatus- ja koulutuspalvelujen tarvetta ja paikkojen riittävyttä seurataan säännöllisesti alue- ja kaupunkitasolla. Palveluverkon suunnittelussa on otettu huomioon rakenteilla ja olemassa oleva tilakapasiteetti. Toimipisteen laajuudessa on huomioitu koko palvelualueen pitkän tähtäimen kehitys: väestöennuste, asuin- ja liikerakentaminen ja liikennejärjestelyt.

Väestöennusteen mukaan Lauttasaaren alueen ruotsinkielisten varhaiskasvatusikäisten määrä pysyy nykyisellä tasolla, mutta esi- ja alakouluikäisten määrä kasvaa noin 30:llä vuoteen 2024 mennessä. Tämän jälkeen ennuste vuoteen 2035 asti on kokonaisuudessaan tasainen tai vähäisesti laskeva. Koivusaaren kehittymisen väestöennuste ei ole vielä tiedossa. Äidinkieleltään suomen- tai muun kielisten osuus kaikista oppijoista on ollut nouseva. Koulun nykyinen sijainti palvelee hyvin ruotsinkielistä väestöä ja on hyvin saavutettavissa.

Ala-aste- ja esiopetuksen tulee sijaita toistensa yhteydessä, jotta tataan yhtenäinen opinpolku.

Uudet palvelutilat tukevat lasten arkea

Hankkeessa toteutettavat turvalliset, terveelliset ja riittävät tilat luovat hyvät edellytykset koulun ja esikoulun joustavalle toiminnalle ja vastaavat Lauttasaaren alueen palvelutarpeisiin.

Tilat suunnitellaan esteettömiksi ja kaikille oppijoille sopiviksi, lapsen kasvua ja kehitystä tukevaksi toimintaympäristöksi. Toiminnan suunnitteluun osallistetaan henkilöstön lisäksi lapset, nuoret ja perheet.

Tilat mahdollistavat yhteisöllisyyden ja asukaskäytön lisäämisen alueella.

Tilat edistävät perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen opetussuunnitelmien toteuttamista

Hankkeessa toteutetaan koululle ja päiväkodille pedagogisesti monipuoliset, tarkoituksenmukaisesti mitoitettut tilat, jotka edistävät toimintaa ja takaavat oppijoille ja lapsille hyvän ympäristön oppia ja kasvaa. Tilat suunnitellaan kaupunkitasoisten mitoituseriaatteiden ja suunnitteluohjeiden mukaan ja ne mahdollistavat opetussuunnitelman ja varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteiden toteuttamisen. Teknisillä ratkaisulla mahdollistetaan tietoyhteiskunnassa tarvittavien taitojen oppimista ja lisätään teknologian ymmärtämistä ja osaamista Helsingissä.

Piha-alueet varustetaan leikkivälinein edistämään liikunnallisuutta sekä opetussuunnitelman ja varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteita. Niiden suunnittelussa ja varustelussa otetaan huomioon turvallisuus, valvottavuus, yhteisöllisyys, liikunnallisuus ja pihan monipuolinen käyttö oppimis- ja leikkimistilana. Piha-alue tarjoaa koulun ja päiväkodin käyttäjille ja alueen asukkaille monipuoliset leikki- ja liikuntaolosuhteet. Henkilökuntaa ja oppilaita osallistetaan pihan suunnitteluun.

Koulu- ja päiväkotitilojen tilatarpeet esitetään liitteenä olevassa huoneti-laohjelmassa.

Uusien tilojen vaikutus tila- ja toimintakustannuksiin

Tilat ovat laajuudeltaan 3858 htm². Kaupunkiympäristön toimialan arvioima tuleva kokonaisvuokra on noin 36,03 euroa/m²/kk eli noin 1 668 059 euroa/vuosi. Nykyiset vuokrat ovat 428 873 euroa/vuosi, nousua kustannuksissa on 1 239 186 euroa/vuosi.

Toiminnan käynnistämiskustannuksiin kuuluvat mm. ensikertainen kalustaminen, tarvikkeet, varusteet ja laitteet sekä väistön aiheuttamat ylimääräiset muuttokustannukset ja väistön aikaiset ruokailun ylimääräiset kustannukset.

Kalustamisen kustannukset ovat kasvatuksen ja koulutuksen toimialan mukaan 350 000 euroa, alv. 0%. Luku ei sisällä tietohallinnon kustannuksia, joiden arvio on n. 50 000 euroa, alv. 0%. Ensikertaisessa kalustamisessa hyödynnetään vähintään 30 % toimialan käytössä olleita kalusteita, mikä edistää kaupungin hiilineutraalisuustavoitteita ja vähentää irtokalustukseen varattavia määrärahoja. Väistötiloihin siirtymisen

ja vaiheistuksen aiheuttamiin muuttokustannuksiin varataan 103 400 euroa sekä ruokailun ja siivouksen ylimääräisiin kustannuksiin yhteensä 254 000 euroa (60 000 euroa ruokailu ja 194 000 euroa siivous).

Varhaiskasvatuksen tilojen sijoittaminen samaan kiinteistöön ja tilojen yhteiskäyttö on tilankäytöllisesti muuntojoustava ja kustannuksiltaan taloudellinen ratkaisu. Yhteiskäyttöisiä tiloja ovat esimerkiksi keittiö, ruokailutilat, sali ja piha-alueet.

Hankkeen yhteydessä tarvitaan väistötilat. Kaupunkiympäristön toimiala varmistaa toiminnalle turvallisen ja terveellisen toimintaympäristön toteutuksen ajaksi.

Väistö järjestetään Hedengrenin tiloissa sekä paviljonkiratkaisussa Lauttasaarella. Väistötilojen vuokra-arvio on 25,85 euroa/m²/kk eli noin 975 500 euroa/vuosi. Väistötilat tarvitaan hankkeen valmistumiseen saakka.

Osallistaminen ja muu yhteisvalmistelu

Ruotsinkielinen jaosto on esittänyt tarveselvityksen hyväksymistä 8.9.2022.

Tarveselvitys on laadittu kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä.

Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen henkilökunta osallistuu käyttäjäkokoissa rakennuksen suunnitteluun hanke-, yleis- ja toteutus-suunnittelun aikana hankeprosessien mukaisesti. Huoltajia osallistetaan toiminnan suunnitteluun.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 4 kohdan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Susan Niemelä, projektiarkkitehti, puhelin: 310 79657
susan.niemela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Drumsö lågstadieskolanin ja förskolanin tarveselvityslomake
- 2 Drumsö lågstadieskolanin ja förskolanin tilaohjelma

13.09.2022

Asia/29

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala

§ 256

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisten viranomaisten päätösten seuraaminen ajalta 6. - 12.9.2022

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten tekemiä päätöksiä:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

- 07.09.2022 § 79 Sopimus Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja Oppiva-verkoston välisestä yhteistyöstä sekä edustajien nimeäminen verkoston toimielimiin
- 07.09.2022 § 80 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimintäsäännön muuttaminen

Hallintojohtaja

- 06.09.2022 § 20 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vailla käyttöä olevan flyygelin lahjoittaminen Helsingin Rudolf Steiner-koululle
- 07.09.2022 § 21 Pianojen virityspalveluiden hankinta ajalle 1.10.2022-30.9.2024

Hallintopäällikkö

- 06.09.2022 § 121 Hankinta, Tahvonlahden ala-asteen koulu ja päiväkotiperusparannus ja laajennus hankkeeseen liittyvät irtokaluste- ja verhosuunnittelupalvelut

Ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja

- 09.09.2022 § 81 Familjedagvård för utsocknes barn; ersättning som tas ut av barnets hemkommun
- 09.09.2022 § 82 Daghemsvård för utsocknes barn; ersättning som tas ut av barnets hemkommun 10.9.2022 § 83 Stängning as Daghemmet Kvarneberget, grupp Doppingen
- 12.09.2022 § 84 Mottagande av donation från Brobergsska skolans vänner rf., Tölö gymnasium
- 12.09.2022 § 85 Mottagande av donation av Stiftelserna Pro Juventute Nostra och Föreningen Privata flickskolan i Helsingfors, Tölö gymnasium

Varhaiskasvatusjohtaja

- 09.09.2022 § 82 Päiväkodin nimeäminen, varhaiskasvatusyksikkö Au-rinkokallio

- 09.09.2022 83 Päiväkodin nimeäminen, varhaiskasvatusyksikkö Honkasuo

Perusopetusjohtaja

- 09.09.2022 § 96 Ansökan om bokpaket från Svenska kulturfonden, daghemmet Sockenstugan

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja

- 09.09.2022 § 92 Ansökan om bidrag, Tölö gymnasium, studieresa, Svenska kulturfonden

[Viranhaltijapäätökset](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Paula Kemppe, hallintoassistentti, puhelin: 310 25780
paula.kemppi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Paula Kemppe, hallintoassistentti, puhelin: 310 25780
paula.kemppi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.09.2022

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 227, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 250, 251, 253, 254, 255 ja 256 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 228 § (Muutoksenhaku hankintapäätökseen).

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta joko tekemällä hankintaoikaisuvaatimuksen tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisu.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksannon tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

13.09.2022

Jos määräjän viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa halua vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Postiosoite
PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51
www.hel.fi/kasvatusjakoulutus

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alv.nro
FI02012566

13.09.2022

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos hankintayksikkö kuitenkin on tehnyt hankintasopimuksen noudattamalla hankintalaissa säädettyä odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta muutoksenhaku-aikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

Markkinaoikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Postiosoite: Sörnäistenkatu 1

13.09.2022

00580 HELSINKI

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 43300

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

13.09.2022

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Odotusaika

Dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävien EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 10 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Markkinaoikeuden ensimmäisenä asteena käsittelemässä asiassa maksu peritään riippumatta asian lopputuloksesta.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3

MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 247 ja 248 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankintaoikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Postiosoite
PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51
www.hel.fi/kasvatusjakoulutus

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alv.nro
FI02012566

13.09.2022

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaaikaisua.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolta hankinta-oikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankinta-oikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankinta-oikaisuvaatimus kohdistuu

13.09.2022

- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa haluaa vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

13.09.2022

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

Markkinaoikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 43300

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

13.09.2022

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

13.09.2022

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Markkinaoikeuden ensimmäisenä asteena käsittelemässä asiassa maksu peritään riippumatta asian lopputuloksesta.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

4

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 249 ja 252 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

13.09.2022

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

13.09.2022

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Nasima Razmyar
puheenjohtaja
227-254 §

Vesa Lahtinen
puheenjohtaja
255 §, 256 §

Jaana Lax
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Mirita Saxberg

Sini Korpinen
227 § - 249 §

Ozan Yanar
250 § - 256 §

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 22.09.2022.